

Пояснювальна записка до звіту про діяльність Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського

Основні завдання, які вирішував колектив бібліотеки у 2023 році

Діяльність бібліотеки упродовж 2023 року була спрямована на удосконалення системи бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів, формування інформаційних ресурсів, подальше поліпшення умов їх зберігання та використання, впровадження нових інформаційних технологій, поповнення електронних баз даних, проєкту діяльність, науково-методичне забезпечення функціонування книгозбірень Вінниччини, наукову, красознавчу, видавничу, соціокультурну роботу.

У полі зору колективу були заходи, спрямовані на забезпечення реалізації державних і регіональних програм, зокрема, Програми розвитку культури Вінницької області на 2023–2025 роки, виконання постанов Верховної Ради України, Указів Президента України, розпоряджень Кабінету Міністрів України з різних напрямків діяльності, відзначення знаменних і пам'ятних дат, ювілеїв відомих діячів науки, культури, літератури, мистецтва, державних, народно-релігійних та професійних свят.

Значна робота приділялася питанню актуалізації бібліотечного фонду, відповідно до Методичних рекомендацій, розроблених Міністерством культури та інформаційної політики України. 25 травня було організовано проведення круглого столу «Актуалізація бібліотечних фондів в умовах збройної агресії РФ проти України», на якому порушувалися питання вилучення з фондів публічних бібліотек області документів й проблеми оновлення фондів з урахуванням потреб жителів територіальних громад.

Пріоритетною стала діяльність щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності, національно-патріотичного виховання учнівської й студентської молоді та проведення комунікаційних заходів, спрямованих на формування позитивного образу ветерана в суспільстві та вшануванні пам'яті Героїв, які загинули за незалежність нашої держави.

Бібліотекою організовано низку заходів для розвитку потенціалу та посилення спроможності внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на даний час у нашому місті.

Працівники бібліотеки активно займалися волонтерською діяльністю.

У рамках розширення соціального партнерства, у звітному періоді було укладено договори про співпрацю з низкою громадських організацій, закладів вищої освіти, а також державними установами, поновлено чинні угоди, згідно з якими підтримується співпраця бібліотеки з органами місцевої влади, установами, національними культурними товариствами, обласними організаціями національних творчих спілок та громадськими організаціями Вінниччини.

Організовувалися заходи щодо забезпечення навчання та підвищення кваліфікації бібліотечних працівників та інших спеціалістів закладу.

IV Науково-практична конференція

«Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього»

27 вересня 2023 р. в онлайн-форматі на платформі для відеоконференцій ZOOM відбулася IV Науково-практична конференція «Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього», присвячена Всеукраїнському дню бібліотек. Організаторами виступили: Департамент гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації, Управління культури та креативних індустрій, Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені Валентина Отамановського, Вінницьке обласне відділення ВГО Українська бібліотечна асоціація.

У форумі взяли участь провідні фахівці Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної історичної бібліотеки України, бібліотеки Київського національного університету культури і мистецтв, Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. О. Сухомлинського, обласних бібліотек (Вінниця, Полтава, Херсон), Львівської обласної бібліотеки для дітей, Публічної бібліотеки імені Лесі Українки для дорослих м. Києва, бібліотеки імені Павла Усенка для дітей ЦБС Дніпровського району м. Києва, бібліотек територіальних громад і закладів вищої освіти Вінниччини та ін.

Відкрила конференцію та привітала її учасників директор Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського, голова Вінницького обласного відділення ВГО Українська бібліотечна асоціація Лариса Сенік. З вітальним словом виступили: заступник начальника управління культури та креативних індустрій, начальник відділу культурно-мистецьких закладів та творчих колективів Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації Галина Пасека, голова Вінницької обласної організації профспілки працівників культури, перший заступник голови Федерації профспілок Вінницької області, депутат Вінницької обласної Ради, директор Вінницького академічного обласного театру ляльок Тетяна Побережна, віцепрезидент ВГО Українська бібліотечна асоціація, заступник директора Львівської обласної бібліотеки для дітей Лариса Лугова.

На конференції було висвітлено актуальні питання сучасної діяльності бібліотек в умовах воєнного стану та перспектив їхнього подальшого розвитку за напрямками:

- Бібліотека: обслуговування користувачів в умовах воєнного стану;
- Бібліотека – бренд просування читання в громаді;
- Бібліотека – територія волонтерства та взаємодії з ВПО в громаді;
- Бібліотека та краєзнавчі практики;
- Бібліотека та віртуальний простір;
- Бібліотечний фонд та його актуалізація;
- Бібліотекар: сучасні професійні компетентності.

Загалом на конференцію подано близько 60 доповідей та повідомлень.

14 різнопланових доповідей підготували провідні фахівці ВОУНБ ім. В. Отамановського, зокрема: «Бібліотеки області в реаліях російсько-української війни: сталість чи рестарт?!» – Сенік Л. Б., «Інформальна освіта в системі координат професійних компетентностей бібліотекаря» – Слотюк Г. М., «Пріоритети діяльності бібліотек Вінниччини під час війни» – Кристофорова Т. П., «Національно-патріотичне виховання як складова бібліотечного обслуговування (з досвіду роботи відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук ВОУНБ ім. В. Отамановського) –

Зінковська О. О., «Інклюзія в бібліотечному просторі (з досвіду роботи ВОУНБ ім. В. Отамановського)» – Введенська О. Ю., «Бібліотека і промоція читання під час війни» – Мазур Т. М., «Волонтерство як вияв морально-громадянських цінностей та суспільної активності (на прикладі роботи ВОУНБ ім. В. Отамановського)» – Крисько Н. М., «Бібліотечно-інформаційні послуги для підтримки ВПО: з досвіду роботи відділу новітніх технологій, економічних і юридичних наук ВОУНБ ім. В. Отамановського» – Зотова О. О., «Мистецтво як важливий інструмент для підтримки та реабілітація ВПО (з досвіду роботи відділу художньої культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського)» – Киричок Л. О., «Краєзнавчі електронні ресурси як основа регіональних інформаційних джерел у цифровому суспільстві» – Антонюк О. Ю., «Інтерактивні навчання: як платформа «Дія. Освіта» трансформує навчання для людей старшого віку» – Семик М. В., «Формування та збереження архівного фонду – важливий напрям діяльності обласної наукової бібліотеки» – Цимбалюк П. І., «Роль місцевого обов'язкового примірника документів у ВОУНБ ім. В. Отамановського в умовах воєнного стану» – Ружанська В. П., «Місцева преса Вінниччини: історія, сучасний стан, проблеми і значення в умовах сьогодення» – Огороднік Н. І.

Модератором форуму була заступник директора з наукової роботи та інформатизації ВОУНБ ім. В. Отамановського Галина Слотюк. Форум викликав неабиякий інтерес у бібліотечної спільноти України, науковців, освітян, краєзнавців. Загалом вона об'єднала понад 100 учасників. За матеріалами конференції підготовлено науковий збірник, який вийшов друком накладом 100 примірників.

Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів

Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів здійснювалося усіма структурними підрозділами бібліотеки відповідно до планових завдань на 2023 рік.

За звітний період досягнуто таких показників:

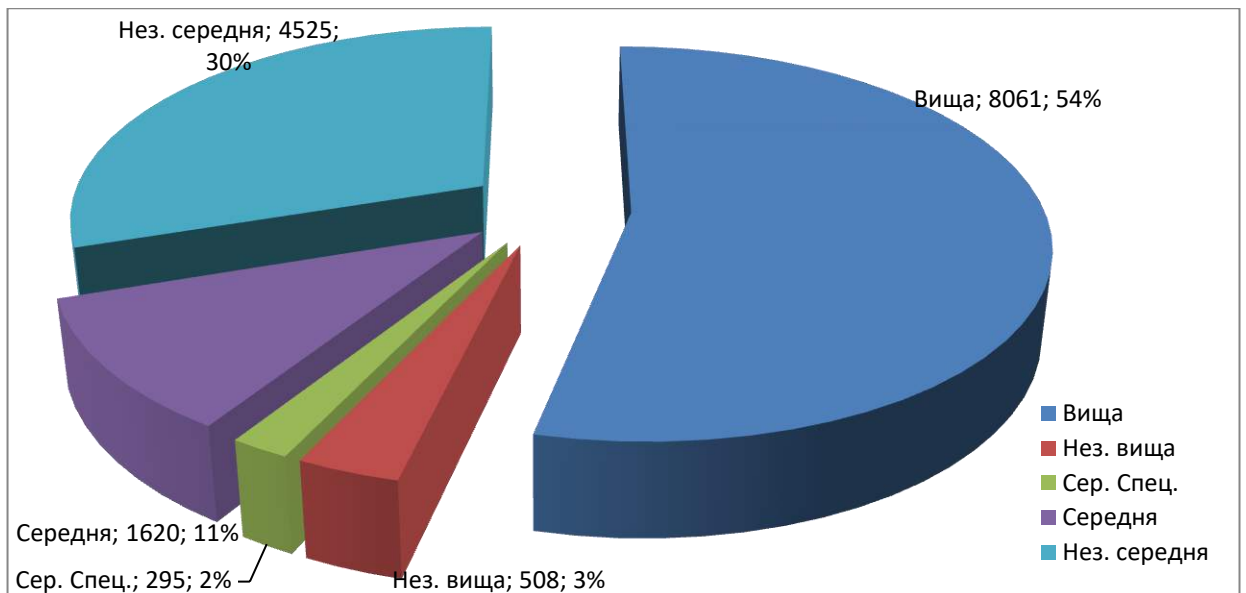
- за єдиною реєстрацією записалося 15009 що становить 100 % виконання плану;
- обслужено всіма підрозділами бібліотеки – 38047 користувачів, 100 % плану;
- видача документів становить – 770094, або 108 % плану;
- кількість відвідувань – 151820 осіб, що становить 104 % плану.

Впродовж року працівниками бібліотеки проведено 1231 культурно-мистецький захід, який відвідали 27050 осіб, в тому числі 766 заходів з особистісного розвитку для 12014 користувачів та 57 віртуальних заходів (1280 учасників).

Відповідно до Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 р. №2101-ІХ, Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 р. №64/2022 в Україні з 24 лютого і по даний час уведений воєнний стан. З метою безпеки відвідувачів та працівників бібліотека не працює під час повітряних тривог, а також після 18.00.

Користувачі бібліотеки за єдиною реєстрацією 2023 року. Розподіл за освітою

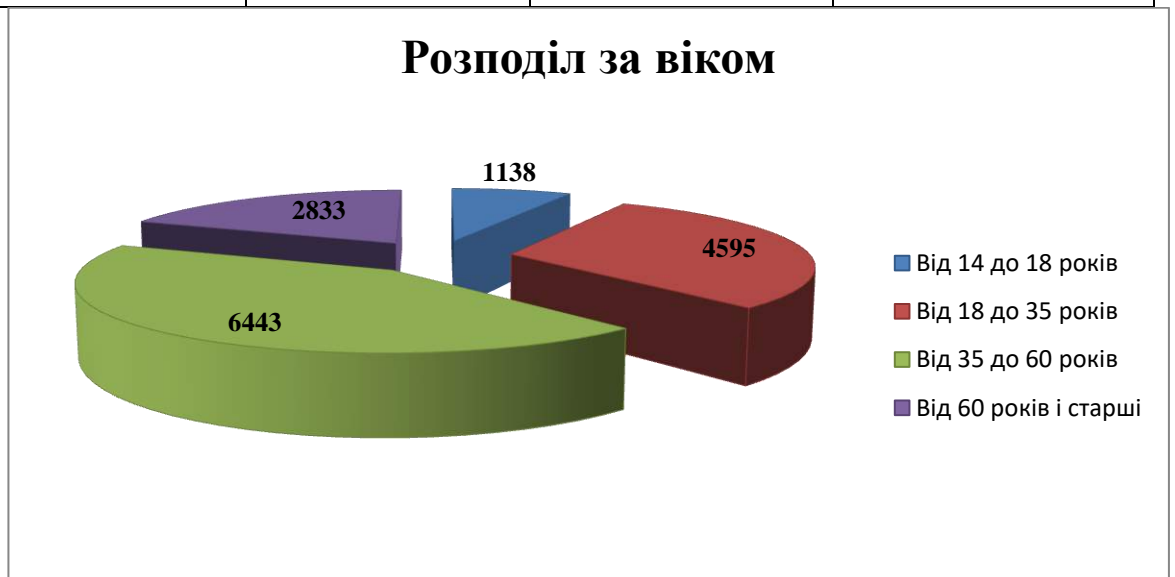
№	Значення	Кількість	%
1	Вища	8061	53,7
2	Незакінчена вища	508	3,3
3	Середня спеціальна.	295	1,9
4	Середня	1620	10,7
5	Незакінчена середня	4525	30,1
	Разом	15009	

Розподіл за віком

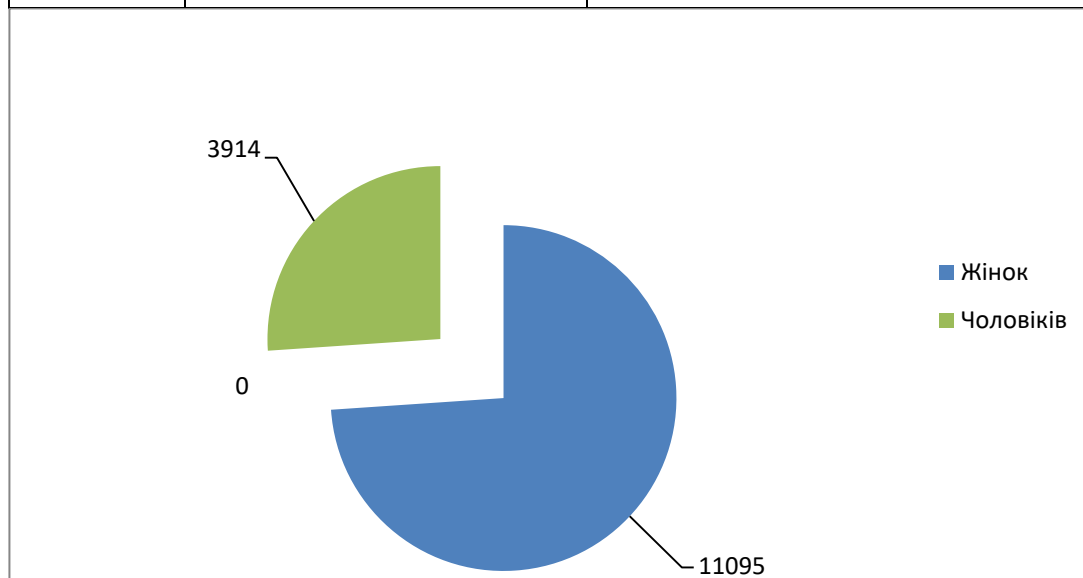
Від 14 до 18 років	Від 18 до 35 років	Від 35 до 60 років	Від 60 років і старші
1138	4595	6443	2833

Розподіл за віком

Розподіл за статтю

Стать	Кількість	%
Жінок	11095	73,9
Чоловіків	3914	26,1

Формування інформаційних ресурсів

Поповнення фонду протягом звітного року новими виданнями відбувалося за рахунок державних програм, місцевого безоплатного обов'язкового примірника документів, подарунків та інших джерел.

Комплектування фонду за рахунок бюджетних коштів, передбачених кошторисом витрат на 2023 рік не здійснювалося.

Станом на 1 січня 2024 року загальний фонд бібліотеки нараховує 908650 примірників документів.

У звітному періоді всього отримано 14786 примірників документів на суму 1395043 грн., у тому числі 14061 примірників друкованої продукції (книги, ноти, альбоми).

З них:

- обов'язковий примірник – 318 документів на суму 52110 грн;

- подарунки авторів та громадських організацій – 833 примірники на суму 210344 грн.;

- книгообмін – 74 примірників на суму 18773 грн.

Здійснено облік 12749 примірників книг відділу медичних наук на суму 1113816 грн.

У 2023 році до фондів бібліотеки надійшло 164 примірників журналів та 559 підшивок газет. Фонд періодичних видань поповнився за рахунок обов'язкового примірника та спонсорських коштів. Редакція журналу «Слово і час» подарувала ретро та нові номери журналів.

Упродовж року фонд бібліотеки поповнився книжками французьких та франкомовних авторів, перекладених українською мовою, переданих культурним відділом

Посольства Франції в Україні у співпраці з міністерством культури та інформації України (200 примірників).

У рамках проєкту «Польська полиця» отримано 20 назв книг в 2-х комплектах. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України надіслав книги з мистецтва та історії (69 примірників).

Сім'я В. Кобця подарували до фондів бібліотеки книги, які оформлені в колекцію поета.

4 примірники книг шрифтом Брайля отримані від Львівського обласного осередку ВГО «Українська спілка інвалідів».

Цінні та рідкісні книги впродовж року для книгозбірні подаровані Євгенієм Пшеничним та Людмилою Шпильовою.

Продовжено роботу щодо вилучення документів із фонду бібліотеки, вилучення записів з електронного каталогу, баз даних та карткових каталогів.

Станом на 1 січня 2024 року із фонду бібліотеки вилучено документів 49880 видань. З них: книг – 24079 примірників, журналів – 25802 примірники, альбомів – 279 примірників, 116 нот, 308 CD та інші.

Маркетингова діяльність. Реклама бібліотеки

У зв'язку зі змінами роботи бібліотеки, які пов'язані з воєнним станом в Україні, протягом звітного періоду діяльність бібліотеки була спрямована на залучення користувачів до активного використання інформаційних ресурсів на сторінках у соціальних мережах та вебсайті бібліотеки. Здійснювалось поширення інформації про бібліотечний фонд, електронні каталоги, віртуальні книжкові виставки, онлайн-заходи, клубну діяльність, електронні ресурси тощо.

Значна робота проведена щодо налагодження комунікаційних зв'язків з громадськістю міста, партнерами і засобами масової інформації, а саме: організація реклами бібліотеки, поширення інформації про соціокультурні заходи, книжкові виставки, тренінги, клубну діяльність тощо.

Велику увагу було приділено інтернет-маркетингу – рекламі в соціальних мережах. З цією метою на офіційних сторінках та сайті бібліотеки постійно розміщувалися рекламні повідомлення та афіші про заплановані та проведені заходи.

Систематично проводиться моніторинг інформаційних потреб користувачів, розміщувалася інформація про події та заходи, що відбуваються в бібліотеці на вебсайті <http://www.library.vn.ua/> та на сторінках у соцмережі «Фейсбук».

Моніторинг бібліотечних послуг

Протягом звітного періоду здійснювався моніторинг бібліотечних послуг, цін на платні послуги, які надають обласні бібліотеки України, книгозбірні міста та інші організації.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2011 року № 1271 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності» (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 493), підготовлено та затверджено на засіданні Ради при директорі преїскурант цін на додаткові платні послуги бібліотеки у 2023 році.

Організація маркетингових досліджень

Протягом 2023 року проводилися такі соціологічні дослідження:

- **«Книга тижня»** спрямоване на виявлення читацьких смаків, уподобань користувачів бібліотеки, пропаганди книги і читання, популяризації бібліотечного фонду та формування читацьких інтересів. Відслідковуючи протягом тижня попит та зацікавленість читачів певним виданням, здійснювалося щотижневe висвітлення інформації соціологічного дослідження на сайті Бібліотеки, соціальній мережі www.facebook.com. (опубліковано за рік – 31 книга);

- **«Вивчення цифрових потреб користувачів ВОУНБ ім. В. Отамановського»** з метою дослідження цифрових потреб користувачів бібліотеки та їхнього інтересу щодо цифрових послуг задля діагностики та визначення й удосконалення подальших напрямів діяльності бібліотеки щодо подолання цифрової інклюзії.

- **«Як і що читають чоловіки?»**, покликане дослідити стан і рівень популярності читання серед чоловіків-користувачів бібліотеки. З'ясувати роль книги серед інших джерел інформації задля діагностики та визначення й удосконалення подальших напрямів діяльності бібліотеки.

Упродовж року на сторінці бібліотеки у мережі «Фейсбук» наповнювалися інформацією про видання із фонду бібліотеки такі рубрики:

- «Бібліотека рекомендує» – твори сучасних українських письменників, які є у фонді бібліотеки;

- «Велети українського слова» – представлені класики, визнані часом і читачами багатьох поколінь;

- «Найпопулярніші книги місяця. Топ 10»;

- «Варто прочитати».

Зв'язки з громадськістю, партнерами і засобами масової інформації

Протягом року здійснювалося інформування ЗМІ (у т. ч. щомісячна електронна розсилка планів роботи бібліотеки), написання пресрелізів, збір фотоматеріалів для висвітлення подій, що відбуваються в бібліотеці, та надання даної інформації для представлення на вебсайті бібліотеки <http://www.library.vn.ua>.

Імідж бібліотеки сьогодні залежить не тільки від роботи з користувачами, але й від співпраці із засобами масової інформації (ЗМІ). Завдяки співпраці зі ЗМІ маємо можливість підтримувати стійкий інтерес громадськості до діяльності бібліотеки та формувати її позитивний імідж. Протягом року про бібліотеку були опубліковано статті в друкованих ЗМІ та публікації в Інтернет-виданнях – 143, відеорепортажів – 15, виступів на радіо – 7.

Протягом року поповнювалася база «E-mail – читач» та робили розсилку нових надходжень, планів роботи, акцій та заходів бібліотеки, оголошень, бібліографічних списків у мережному середовищі «Освіта-документ». Упродовж року здійснено 13 розсилок (133 абоненти).

Розширилося партнерське коло бібліотеки, зокрема 13 липня 2023 року підписано Меморандум про співпрацю з Благодійною організацією «Восток SOS» з метою надання бібліотечно-інформаційних послуг жінкам і дівчатам, які постраждали внаслідок війни. У рамках співпраці проведено тренінги, майстер-класи, інформаційні та соціокультурні заходи.

З метою організації широкої співпраці в організації культурного відпочинку здобувачів вищої освіти Донецького національного університету імені Василя Стуса та популяризації культурно-мистецького життя у місті Вінниця та у Вінницькій області підписано Меморандум про співпрацю та взаємодію у галузі культури та мистецтва з Донецьким національним університетом імені Василя Стуса.

26 грудня 2023 року підписано Меморандум про співпрацю та взаємодію у галузі культури та мистецтва між Національною академією Національної гвардії України в особі начальника Національної академії Національної гвардії України, генерал-лейтенанта Сергія Соколовського з метою підвищення освітнього та культурного рівня курсантів, взаємного партнерства щодо розбудови громадянського суспільства та розвитку волонтерського руху.

Крім того, підписано низку договорів про співпрацю з громадськими організаціями міста й області.

Реклама діяльності бібліотеки та її послуг

З метою підвищення соціального статусу та престижу бібліотеки як інформаційного, культурно-освітнього центру, залучення до бібліотеки нових користувачів, ознайомлення громади з потенціалом сучасної книгозбірні, розширення їх світогляду та рівня інформаційної культури, налагодження тісних контактів з освітніми закладами, залучення якомога більше читачів до активної участі в організації та проведенні культурно-мистецьких заходів проведено наступні акції:

«**Бібліотека – для всіх. Прийди і переконайся!**» (екскурсії бібліотекою впродовж кварталу);

«**Бібліотека – захиснику України**» (безкоштовний запис до бібліотеки учасників бойових дій з видачею річного читацького квитка);

«**Бібліотека – територія добра**» (безкоштовний запис до бібліотеки внутрішньо переміщених осіб з видачею річного читацького квитка);

«**Величне ім'я – захисник України**» до Дня захисників і захисниць України та Дня українського козацтва (безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка);

«**Будь українцем! Думай, розмовляй і читай українською**» до Дня української писемності та мови (безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка);

«**Увімкни бібліотеку**» до Міжнародного дня студентів (безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка);

«**Не погасити пам'яті вогонь**» до Дня пам'яті жертв голодоморів (запалення свічок у вікнах бібліотеки);

Благодійна акція «**Подаруй дитині частинку свого серця!**» до Дня Святого Миколая (збір та передача учням КЗ «Іванівська спеціальна школа» дитячих книг, канцтоварів, ігор);

Участь у «Національному тижні читання» – всеукраїнська інформаційно-просвітницька тематична акція.

Проведені акції у 2023 році

Назва акції	Записано нових користувачів
«БІБЛІОТЕКА – ЗАХИСНИКУ УКРАЇНИ»	37
«В НОВИЙ РІК– РАЗОМ З БІБЛІОТЕКОЮ!»	17
«БІБЛІОТЕКА– ТЕРИТОРІЯ ДОБРА»	247
«ПЕРЕДАЙ ДОБРО ПО КОЛУ»	2
«ОБ'ЄДНАНІ МИРОМ»	3
«ГОСТИННО ПРОСИМО В ВООКПРОСТІР!»	1
«ЯК ПРОЙТИ В БІБЛІОТЕКУ?»	2
«ЄДНАЙМОСЯ НАВКОЛО КНИГИ»	7
«БУДЬ УКРАЇНЦЕМ! ДУМАЙ, РОЗМОВЛЯЙ І ЧИТАЙ УКРАЇНСЬКОЮ»	4
«ВЕЛИЧНЕ ІМ'Я – ЗАХИСНИК УКРАЇНИ»	2
Усього	322

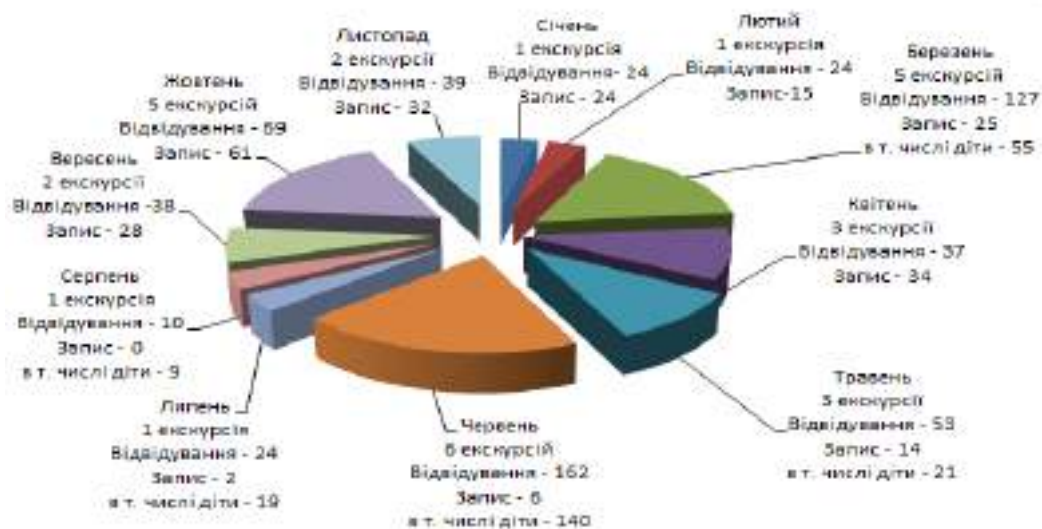
В межах акцій до бібліотеки записалося 322 особи, з них 37 воїнів,часників бойових дій та 247 вимушено переміщених осіб.

Екскурсійна діяльність. Одним із важливих напрямків роботи у 2023 році була організація екскурсій до бібліотеки та робота з навчальними закладами різних рівнів акредитації з метою залучення нових користувачів. З поміж працівників бібліотеки визначений склад екскурсиводів на 2023 рік у кількості 14 працівників. Загалом протягом року було проведено 30 екскурсій, під час яких у бібліотеку записалася 241 особа, відвідування складає – 598 осіб.

Проведені екскурсії у 2023 році

Місяць	Кількість проведених екскурсій	Кількість відвідувань по екскурсіям	Записано нових користувачів	в т.ч. діти (відвідування)
Січень	1	24	24	-
Лютий	1	15	15	-
Березень	5	127	25	55
Квітень	3	37	34	-
Травень	3	53	14	21
Червень	6	162	6	140
Липень	1	24	2	19
Серпень	1	10	-	9
Вересень	2	38	28	-
Жовтень	5	69	61	-
Листопад	2	39	32	-
Грудень	-	-	-	-
РАЗОМ:	30	598	241	244

Кількість записаних нових користувачів у межах проведених екскурсій

Довідково-бібліографічна та інформаційна діяльність

Упродовж 2023 року проводилася робота з довідково-бібліографічного обслуговування користувачів бібліотеки шляхом виконання тематичних, фактографічних, уточнюючих, адресних та бібліографічних довідок з використанням як традиційних технологій, так і за допомогою електронних баз даних та ресурсів мережі «Інтернет».

Загальна кількість довідок надана користувачам протягом звітного періоду становить понад 15,6 тис., з них – близько 8,1 тис. тематичних довідок, 218 – віртуальних.

Бібліографічне інформування здійснювалося через підготовку та надання інформації на замовлення індивідуальних і групових абонентів інформації, проведення Днів інформації та Днів спеціаліста, підготовку бібліографічних, в тому числі й віртуальних бібліографічних списків. Бібліотека упродовж року обслуговувала 392 абоненти інформування, з них 73 абоненти індивідуального інформування.

Щотижня подавалися інформаційні списки «Питання культури на сторінках центральної і регіональної періодики» для управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації. Протягом року було підготовлено 52 списки (1256 джерел).

Підготовлено низку інформаційних списків літератури для Департаменту освіти Вінницької міської ради та управління освіти та науки Департаменту гуманітарної політики Вінницької ОВА на теми: «Депресивний стан школярів під час воєнного стану» (28 джерел); «Діти в Інтернеті: реальні загрози віртуального світу» (35 джерел); «Підліткова наркоманія: причини та наслідки» (31 джерело), «Девіантна поведінка дітей і підлітків: психологічна профілактика» (23 джерела); «Національно-патріотичне виховання дітей та молоді» (31 джерело), «Формування навичок самостійної роботи учнів» (36 джерел), «Обдаровані діти та соціально-педагогічний супровід» (26 джерел), «Професійна підготовка педагогічних фахівців в умовах нової української школи» (15 джерел), «Формування лідерських якостей у здобувачів освіти» (12 джерел), «Булінг у школах: причини та наслідки» (20 джерел) тощо.

Продовжувалася робота з інформування в системі «Освіта-документ», що дає змогу інформувати 114 абонентів групового інформування (дошкільні, загальноосвітні заклади міста, у т. ч. й приватні).

З метою інформування про події культурного життя області, збору та поширення актуальної інформації з питань культури сектор наукової інформації з питань культури і мистецтва впродовж року підготував 12 випусків дайджесту «Хроніка культурного життя Вінниччини» та 12 випусків видання «Актуально про культуру».

На базі сектору правової інформації функціонував Консультаційний пункт доступу до безоплатної правової допомоги, в рамках діяльності якого користувачі бібліотеки, в т.ч. ветерани війни мають можливість отримати консультації з різних юридичних питань. Протягом року два рази на місяць відбувалося консультування громадян з різних юридичних питань. Консультації надавали: юрист сектору «Вінницьке бюро правової допомоги №2» відділу безоплатної правової допомоги Вінницький місцевий центр з надання БВПД – Є. Рей та адвокат Національної асоціації адвокатів України О. Молявчик. Загалом консультації отримали понад 110 осіб.

Значна увага приділялася заходам з масового інформування користувачів. Бібліотека організувала проведення тематичних інформаційних місячників. У квітні відбулися заходи у межах **екологічного місячника «Екоосвіта. Ековиховання. Екопросвітництво»**, зокрема було підготовлено книжкову виставку «Шукайте лікаря в природі» (відділ абонементу), віртуальний дайджест «12 способів як захистити навколишнє середовище» (відділ документів іноземними мовами), книжкову виставку «Захист довкілля: правові аспекти», інформаційно-просвітницький захід «Екологічні злочини: наслідки, фіксація, кримінальна відповідальність» (сектор правової інформації), День інформації «Людство і довкілля» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук), книжкову виставку-калейдоскоп «Животоки рідної землі» (відділ краєзнавства), відеопрезентацію екоарта «Сила Землі» (відділ художньої культури та мистецтв), віртуальну виставку «Землеробство в контексті змін клімату» (сектор аграрних наук), рекомендаційний бібліографічний список «Глобальні екологічні проблеми – 2023» (відділ наукової інформації та бібліографії), методично-інформаційний день з питань популяризації екологічних знань на тему: «Вплив війни на навколишнє середовище» (науково-методичний відділ)

Працівники бібліотеки брали участь в загальноміській толоці з весняного прибирання зелених зон міста Вінниці в рамках акції «За чисте довкілля».

У вересні до відзначення Всеукраїнського дня бібліотек було організовано **місячник «Бібліотека – завжди надійно, вірно і з любов'ю»**.

Упродовж року проведено низку цікавих Днів інформації, в т. ч. 4 – загальнобібліотечних, зокрема 20 квітня було проведено **загальнобібліотечний День інформації «Книжкова культура України» (до Всесвітнього дня книги та авторського права)**. У межах заходу користувачі мали змогу ознайомитися з матеріалами книжкових виставок: «Про книгу – з любов'ю і повагою» (відділ абонементу), «Відкриваєш книгу – відкриваєш світ» (відділ художньої культури та мистецтв), «Авторське право – як забезпечити інтереси авторів» (сектор правової інформації), «Сучасне, актуальне, правове» (сектор правової інформації), «Медична книга України» (відділ медичних наук), «Книжкова мапа Європи» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук), «Міські джунглі, або як рослини допомагають нам

творити гармонію і стиль» (сектор аграрних наук), «Кімната без книг подібна тілу без душі» («A Room Without Books is Like a Body Without Soul») (відділ документів іноземними мовами), «Національна бібліографія України та зарубіжних країн» (відділ наукової інформації та бібліографії). Крім того, було підготовлено рекомендаційний бібліографічний список «Промоція книги і читання: зарубіжний досвід» (відділ наукової інформації та бібліографії), краєзнавчий коментар «Авторське право у краєзнавстві при цифровій передачі даних» (відділ краєзнавства), відеопрезентацію «Найдорожчі книги у світі» (відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук), мультимедійний огляд літератури «Книги, які читають українці» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук).

9 травня організовано **загальнобібліотечний День інформації «Україна – Європа: діалог крізь віки та кордони» (до Дня Європи)**, в межах якого було підготовлено: віртуальний бібліографічний список «Мовна політика Європейського Союзу» (відділ наукової інформації та бібліографії); книжково-ілюстративну виставку «Вінниця – європейське місто» (відділ краєзнавства); виставку газетних публікацій «Україна не «йде до Європи», вона завжди там була» (сектор газетної періодики); презентацію книжково-ілюстративної виставки «Європейський Союз: свобода, безпека та правосуддя» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук); книжкову виставку «Читаючи – мандруємо Європою» (відділ абонементів); віртуальну виставку «Книгодрукування в Європі 200 років тому» (відділ рідкісних і цінних видань); інформаційну годину «Європа – наш дім» (відділ документів іноземними мовами); вікторину «Європейський Союз: єдність у розмаїтті» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук); презентацію книжкової виставки «Україна і ЄС: кроки зближення» (сектор правової інформації); віртуальну виставку «Архітектурні шедеври Європи» (відділ художньої культури та мистецтва); віртуальний дайджест «Мовне розмаїття Європейського Союзу» (відділ документів іноземними мовами); інтелектуальну гру «Захищати права людини по-європейськи» (сектор правової інформації); майстер-клас зі створення панно в техніці квілінг «Україна – це Європа» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук); виставку-інформацію «Аграрна політика Європейського Союзу: виклики та перспективи» (сектор аграрних наук); книжкову виставку «Медицина європейських країн» (відділ медичних наук).

До Дня знань, 31 серпня організовано проведення загальнобібліотечного **Дня інформації «Освіта протягом життя»**. В межах заходу підготовлено рекомендаційні бібліографічні списки літератури «Музичні інструменти: виховне та освітнє значення» (відділ художньої культури та мистецтва) та «Самоосвіта – година для себе» (відділ наукової інформації та бібліографії). У відділах обслуговування було розгорнуто книжкові виставки «Медична освіта: крок за кроком» (відділ медичних наук), «Наукова перлина Вінниччини» (до 50-річчя з часу створення Інституту кормів та сільського господарства Поділля Національної академії аграрних наук України) (сектор аграрних наук), «Світ знань відкриває книга» (відділ абонементів), «Знання нам відкривають шлях у майбутнє» (відділ краєзнавства) та тематичний перегляд літератури «Право на освіту: міжнародний та національний вимір (сектор правової інформації), «Чого і як навчали в давнину» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук), «Перша сторінка шкільного життя» (сектор газетної періодики). У відділ документів іноземними мовами пройшов День фахівця «Шляхи реалізації концепції вивчення іноземних мов».

Упродовж року було організовано низку Днів інформації, Днів спеціаліста та ряд інформаційних, історичних та мистецьких годин, зокрема 9 січня з метою допомоги населенню посилити цифрові навички у секторі «Регіональний тренінговий центр» було проведено інформаційну годину «Знайомтесь: Дія. Цифрова освіта».

19 січня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук для студентів ВДПУ імені Михайла Коцюбинського було проведено історичну годину «Україна у душі та серці», присвячену Дню Соборності України.

21 лютого у відділі рідкісних і цінних видань проведено тематичну годину «Творці української літературної мови – І. П. Котляревський, Г. Ф. Квітка-Основ'яненко» до Міжнародного дня рідної мови для студентів Донецького національного університету імені Василя Стуса.

22 січня з нагоди відзначення Дня Соборності України відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук провів оглядову екскурсію книгозбірнею та інформаційно-просвітницький захід «Соборна Україна: від ідеї до сьогодення» для військовослужбовців військової частини 3008 Національної гвардії України.

22 січня для військовослужбовців ВЧ №3008 було організовано інформаційну годину «Ресурсні можливості відділу документів іноземними мовами та Центру «Вікно в Америку».

23 січня до Дня Соборності України у секторі правової інформації для студентської молоді відбувся урок державності «Соборність України: значення для сьогодення».

До Дня пам'яті Героїв Крут у секторі правової інформації (26 січня) відбувся урок пам'яті «Героїчна сторінка Героїв Крут», на який завітали студенти Харківського автомобільного університету, а також до заходу приєдналися студенти Вінницького технічного фахового коледжу через платформу ZOOM. Участь у заході брали – Богдан Галайко, начальник Центрального міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті, кандидат історичних наук представив учасникам заходу презентацію: «Герої Крут – перші кіборги» та Володимир Лазаренко, зав. відділу українознавства КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» виступив з темою: «Патріотичний чин героїв Крут». На заході була представлена книжкова виставка «Герої нашої історії».

29 січня фахівці сектору правової інформації провели інформаційну онлайн-годину «Відродження державності українського народу (1917–1920 рр.)», до 105-ї річниці проголошення незалежності Української Народної Республіки (22 січня 1918 року) для військовослужбовців в/ч 3008 Національної гвардії України.

2 лютого у відділі медичних наук пройшла інформаційна година «Альтернативна медицина» з лікарем-гастроентерологом М.М. Царюком, під час якої було розглянуто вплив таких методів лікування як гомеопатія, рефлексотерапія, традиційна китайська медицина.

14 лютого фахівцями відділу медичних наук було проведено інформаційну годину «Наш земляк М. І. Пирогов – військовий лікар зі світовим ім'ям» для студентів Харківського автомобільного університету.

16 лютого у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася патріотична година «Пам'ятай, Україно, своїх гідних синів» (до Дня Героїв Небесної Сотні). Гостями заходу було подружжя М. С. Мельника та В. Х. Шпак-Мельник, які розповіли про події на Майдані, учасниками яких вони були.

21 лютого у відділі рідкісних та цінних видань до Міжнародного дня рідної мови було проведено тематичну годину «Творці української літературної мови – І. П. Котляревський, Г. Ф. Квітка-Основ'яненко» для студентів Донецького національного університету імені Василя Стуса.

22 лютого у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук пройшла інформаційно-просвітницька зустріч на тему: «Виховання дітей без покарань» в рамках проєкту з запобігання домашньому насильству «Знаю. Залучаю. Впливаю» (спільно з ГО «СФЕРО»).

23 лютого відділ документів іноземними мовами для студентської молоді провів інформаційну історичну годину «Кримськотатарська правда» (до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим).

27 лютого у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук пройшла інформаційна година «Як працює Google – бізнес, що заповнив світ».

27 лютого у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбувся інформаційно-просвітницький захід «Валентин Отамановський – видатний історик України» (до 130-річчя від дня народження).

27 лютого відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук провів інформаційну онлайн-годину «Як працює Google - бізнес, що заповнив світ» для студентів ДПТНЗ «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг».

28 лютого сектор аграрних наук провів інформаційну годину «Вирощування незвичайних культур – трюфель і павловнія».

2 березня відбулася інформаційна година «Вони підтримали Україну: письменники Європи проти російської агресії» (до Всесвітнього дня письменника) у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук на платформі для відеоконференцій Google Meet.

9 березня відділ краєзнавства провів краєзнавчу годину «Тарас Шевченко і Вінниччина» для учнів КЗ «Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – гімназія № 2 Вінницької міської ради».

16 березня у відділі документів іноземними мовами було організовано інформаційну годину «Визначні імена польської поезії» (до Всесвітнього дня поезії).

22 березня фахівцями відділу краєзнавства проведено краєзнавчу годину «Яків Гандзюк – борець за незалежність України» (до 150-річчя від дня народження українського військового діяча часів Перших визвольних змагань, полковника РІА (Російська імперія), генерал-майора (Тимчасовий уряд), отамана бригади Армії УНР (Центральна Рада)). Під час заходу відбулася презентація бібліографічного покажчика «Подoliaнин Яків Гандзюк» та перегляд уривків фільму «Яків Гандзюк та його нащадки». Учасниками заходу були науковці, бібліотечні фахівці, студенти Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, краєзнавці.

23 березня у відділі медичних наук було проведено інформаційну годину «Профілактика хвороб шкіри».

25 березня відділом рідкісних і цінних видань провели інформаційну годину «Орнаменти в книжковому оздобленні: минуле і сучасність» для учнівської молоді.

26 березня у відділі рідкісних і цінних видань було організовано інформаційну годину «Європейське книгодрукування: історія» для студентів Донецького університету ім. В. Стуса.

11 квітня у відділі рідкісних і цінних видань було проведено інформаційну годину «Європейське книгодрукування XVIII- XIX ст.».

11 квітня відділ краєзнавства підготував інформаційне повідомлення «Нацистські концтабори Вінниччини» (до Міжнародного дня визволення в'язнів нацистські концтабори).

12 квітня відділ рідкісних і цінних видань провів інформаційну годину «Радянська пропаганда: історія» для студентів Донецького національного університету ім. В. Стуса

15 квітня в секторі правової відбувся інформаційно-просвітницький захід «Екологічні злочини: наслідки, фіксація, кримінальна відповідальність» для студентів Харківського автомобільного університету.

18 квітня фахівці відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук і відділу художньої культури та мистецтв провели День інформації «Людство і довкілля». Гостем заходу був Віталій Крижанівський, екологічний активіст, голова ГО «ЕсоBand», проєктний менеджер. Він розповів про екологічні проблеми в Україні та світі, про те, які наслідки для навколишнього середовища несуть дії ворога у війні проти України. Було презентовано книжкову виставку «Єдність людини і природи». На захід завітали студенти Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, Вінницького медичного коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного, Вищого професійно-технічного училища № 5 м. Вінниці, учасники екологічного клубу «День Х».

18 квітня у відділі наукової інформації та бібліографії відбулася інформаційна година «У світ книги – через комп'ютер».

18 квітня студентів Вінницького професійного училища № 11 у відділі краєзнавства ознайомили з темою «Краєзнавство Вінниччини – бібліотечний аспект».

19 квітня у відділі краєзнавства відбулася краєзнавча година «Розвиток туристичного краєзнавства» для студентів II курсу спеціальності «Туризм» Тульчинського фахового коледжу культури. Відділ рідкісних і цінних видань провів тематичну годину «Туристичні об'єкти України (палаці, садово-паркове мистецтво)».

25 квітня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук пройшла інформаційна година «На Чорнобиль журавлі летіли» за участі Сергія Нехаєвського, генерала українського реєстрового козацтва, полковника у відставці. Він був одним із ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС і з перших днів працював на місці вибуху, за що отримав медаль «За бойові заслуги».

2 травня фахівці сектору аграрних наук провели інформаційну годину для учнів ДНЗ «Вінницький центр професійно-технічної освіти переробної промисловості» на тему «Сади на даху, або Як створити публічний простір просто неба».

2 травня у відділі наукової інформації та бібліографії пройшла інформаційна година «Інформаційна компетентність користувача бібліотеки».

4 травня відділ медичних наук провів інформаційну годину «Народна медицина як популярний спосіб лікування».

10 травня відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук провів бібліографічний огляд літератури «Жінка-матір – берегиня сім'ї» (до Дня Матері, до Міжнародного дня сім'ї).

11 травня для студентів Вінницького медичного фахового коледжу ім. акад. Д.К. Заболотного у відділі краєзнавства проведено інформаційну годину «Вінниця – європейське місто».

11 травня відділ медичних наук провів День спеціаліста, присвячений Всесвітньому дню медичної сестри для студентів 3 курсу Вінницького медичного фахового коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного. Під час заходу презентований бібліографічний огляд нових видань, присутні ознайомлені з роботою бібліотеки.

15 травня до 150-річчя від дня народження українського гетьмана Павла Скоропадського у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук пройшов інформаційно-просвітницький захід «Українська Держава Павла Скоропадського: на перехресті ідей» для учнівської молоді.

17 травня до Дня пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу в Україні у секторі правової інформації відбулась інформаційна година «У жорнах політичних репресій».

18 травня у відділі медичних наук пройшла презентація біобібліографічного покажчика «Белканія Георгій Север'янович» (до 80-річчя від дня народження професора медицини), що вийшов у серії «Медицина Вінниччини в особах».

18 травня відділ художньої культури і мистецтв провів бібліографічний огляд документів «Музична література з фонду ВОУНБ ім. В. Отамановського» для студентів II курсу КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж». Для цієї ж аудиторії відділ рідкісних і цінних видань провів тематичну годину «Українська музична культура за фондами відділу рідкісних і цінних видань».

7 червня у відділі документів іноземними мовами пройшла інформаційна година «Цікаво про іноземні мови та книги» для учнів КЗ «ВЛ №7 ім. О. Сухомовського».

12 червня відділ краєзнавства провів інформаційну годину «Вінниця – європейське місто» для учнівської молоді Ліцею Калинівської міської ради Вінницької області.

27 липня у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук провів інформаційну годину «Державність України - надбання тисячоліть».

9 серпня відділ документів іноземними мовами провів інформаційну годину «What Youth Read» («Що читає молодь» до Міжнародного дня молоді).

12 серпня у сектор правової інформації пройшла інформаційна година «За нами стежать. Механізми інформаційної безпеки». Обговорили питання пропаганди та контрпропаганди, небезпеку фейків та які існують механізми застосування сучасних технологій інформаційної боротьби з ними. Також учасники ознайомилися з «ФейкБум Ботом», який надалі допоможе відрізнити правдиву інформацію від неправдивої.

22 серпня у відділі абонементів проведено тематичну годину «Ти будеш жити, Україно, країна щастя і добра».

23 серпня 2023 року у читальній залі відділу новітніх технологій, економічних і юридичних наук та на платформі для відеоконференцій ZOOM відбувся інформаційно-просвітницький захід «Громадський простір» – «Вільна, незламна та непереможна». Захід було організовано спільно з Вінницькою організацією ветеранів України та Громадською Радою при Вінницькій обласній Раді.

31 серпня у відділі документів іноземними мовами було проведено День фахівця «Шляхи реалізації концепції вивчення іноземних мов».

5 вересня у відділі документів іноземними мовами пройшов День фахівця «Шляхи реалізації концепції вивчення іноземних мов».

7 вересня 2023 року у відділі медичних наук відбулась інформаційна зустріч, яку провів лікар-терапевт В.І. Лисогора на тему «Все про імунітет».

11 вересня сектор правової інформації провів інформаційну годину «Демократія: Україна і світовий вимір» (до Міжнародного дня демократії в рамках Молодіжного правового лекторію «Феміда»).

14 вересня відділ краєзнавства підготував інформаційне повідомлення «Вінниця ювілейна» для студентської молоді.

15 вересня в межах відзначення Міжнародного дня демократії у секторі правової інформації відбулась інформаційна година «Демократія: Україна і світовий вимір» для студентів Технологічно-промислового фахового коледжу Вінницького національного аграрного університету.

20 вересня у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук пройшла інформаційна година «Транснаціональні корпорації в глобальній економіці».

21 вересня у відділі краєзнавства відбулася краєзнавча година «Відомий і невідомий Микита Годованець» (до 130-річчя від дня народження) та презентація книги – Годованець, М. П. Я – кремень! : видатний байкар про себе: зі спогадів та листів (Вінниця, 2020).

25 вересня відділ краєзнавства провів краєзнавчу годину «Вінниця туристична» (до Всесвітнього дня туризму та Дня туризму в Україні).

26 вересня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук пройшла інформаційна година «Світ – це прекрасна книга» у рамках Дня інформації «Наша рідна земля – скарбами багата» (до Всесвітнього дня туризму).

30 вересня відбулася інформаційна година «Віртуальна мандрівка «Літературна подорож у режимі pop-stop» (до Всеукраїнського дня бібліотек) у відділі документів іноземними мовами.

5 жовтня з нагоди Дня юриста у секторі правової інформації відбулась інформаційна година «Справедливість понад усе» в рамках гендерного клубу "Я+ТИ=МИ". На зустрічі говорили про виклики, які виникають у фахівців юридичної практики під час воєнного стану.

5 жовтня 2023 року у відділі медичних наук відбулася інформаційна година «Боротьба із залежностями».

Регіональний центр євроатлантичної інтеграції України, який діє при відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук 10 жовтня для студентів ДонНУ імені Василя Стуса провів бібліографічний огляд «Перехід до Європи: як континент став союзом». Учасники заходу дізналися більше про історію створення Європейського Союзу, ознайомилися з сучасними виданнями, присвяченими цій темі, та перевірили свої знання у вікторині «Що я знаю про Європу?».

14 жовтня у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук пройшла інформаційна година «Бібліотечна реклама: завдання, цілі та види».

17 жовтня, фахівці відділу документів іноземними мовами та сектору «Вікно в Америку» провели День інформації «Підвищення якості навчання іноземних мов – шлях до формування інтелектуального капіталу країни».

18 жовтня у відділі медичних наук відбулася інформаційна година «Гельмінтози: особливості захворювань та шляхи лікування».

19 жовтня 2023 року у відділі рідкісних і цінних видань відбулась тематична година «Книгознавчі студії» для учнів КЗ «Ліцей № 2 смт Стрижавка». Учасники заходу ознайомились з історією створення обласної книгозбірні та діяльністю структурних

підрозділів. Учасникам заходу було представлено книжково-ілюстративні виставки «Честь і слава реєстрового козацтва», «Видавнича діяльність Наукового товариства імені Шевченка».

19 жовтня у відділі рідкісних і цінних видань відбулася інформаційна година «Книгознавчі студії відділу рідкісних і цінних видань» для учнівської молоді Стрижавської ЗОШ.

8 листопада у відділі документів іноземними мовами відбулась інформаційна година «11 листопада – Національне Свято Незалежності» (до 105-ї річниці святкування Дня Незалежності Польщі).

9 листопада у відділі документів іноземними мовами відбулася інформаційна година «11 листопада – Національне Свято Незалежності» (до 105-ї річниці святкування Дня Незалежності Польщі).

23 листопада у відділі документів іноземними мовами була організована інформаційна година «Крим. Страх відступає перед мелодією свободи» (з переглядом фрагмента документальної стрічки «Хайтарма»).

27 листопада у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбувся інформаційно-просвітницький захід «Причини та духовно-моральні наслідки Голодомору в Україні» (до 90-х роковин Голодомору 1932–1933 рр.).

30 листопада у Регіональному інформаційному центрі з питань євроатлантичної інтеграції України, який діє при відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук, відбулася інформаційна година «Євроатлантична інтеграція України: історія та сьогодення» для студентів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

30 листопада 2023 року у відділі медичних наук відбулася інформаційна година на тему: «Захворювання шкіри та їх профілактика».

30 листопада у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук пройшла інформаційна година «Євроатлантична інтеграція України: історія та сьогодення».

5 грудня відділ краєзнавства провів краєзнавчу годину «З сузір'я лицарів» (до 130-річчя від дня народження Миколи Битинського, ученого-геральдиста, художника, військового та громадського діяча) (онлайн) для слухачів очно-дистанційних курсів КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти».

6 грудня у секторі правової інформації відбувся інформаційно-просвітницький захід «Права людини: знати, розуміти, захищати» в межах Всеукраїнського тижня права.

7 грудня 2023 року у відділі медичних наук відбулася інформаційна година. Тема: «Харчування як фактор здоров'я».

9 грудня в рамках святкування Міжнародного дня прав людини в секторі правової інформації, відбувся інформаційно-просвітницький захід «Права людини в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку».

18 грудня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулась інформаційно-просвітницька година «Чорнобиль – трагедія і подвиг» для курсантів Львівського коледжу МНС.

19 грудня з нагоди Дня адвокатури у секторі правової інформації відбулась зустріч містян з юристом «Адвокат – захисник прав та законних інтересів громадян».

Фахівцями відділу новітніх технологій, економічних і юридичних наук спільно з МГО Acted проведено низку виїзних інформаційних годин для ВПО за темами «Безпечні месенджери», «Фінансова безпека» та ін.

У рамках циклу віртуальної бібліографії «Видатні ювіляри 2023» *відділ наукової інформації та бібліографії* підготував та представив на вебсайті:

- бібліографічний список «Микола Аркас: український патріот із грецьким корінням» (до 170-річчя від дня народження українського композитора, письменника, історика та культурного діяча);

- бібліографічний список «Людина Любові і Світла» (до 90-річчя від дня народження Блаженнішого Любомира Гузара, українського релігійного діяча, єпископа Української греко-католицької церкви);

- бібліографічний список нових досліджень «Мені судилося сказати людству нове...» (до 160-річчя від дня народження Володимира Івановича Вернадського, вченого-енциклопедиста, філософа, природодослідника, основоположника геохімії, біогеохімії, радіогеології, організатора і першого президента Української Академії наук),

- віртуальний бібліографічний огляд «Гетьман України Павло Скоропадський – унікальна особистість світового рівня» (до 150-річчя від дня народження державного, політичного і військового діяча, гетьмана Української Держави);

- віртуальний бібліографічний список «Євген Петрушевич – постать на тлі доби» (до 160-річчя від дня народження українського громадсько-політичного діяча),

- «Дмитро Донцов – феномен національного усвідомлення» (до 140-річчя від дня народження українського політичного діяча, журналіста, літературного критика, теоретика та ідеолога українського націоналізму),

- «Ольга Кобилянська в критиці та спогадах» (до 160-річчя від дня народження української письменниці, громадської діячки);

- «Ідеї та цінності Бориса Грінченка у сучасних реаліях» (до 160-річчя від дня народження видатного українського письменника і вченого, критика, мовознавця, освітнього і культурно-громадського діяча).

Крім того, відділ наукової інформації та бібліографії підготував бібліографічний дайджест за інтернет-ресурсами «Бібліотеки у реаліях війни» та бібліографічний анонс «Реальні загрози віртуального світу», списки «Глобальні екологічні проблеми – 2023», «Історичний шлях кримськотатарського народу», «Промоція книги і читання: зарубіжний досвід», «Словники української мови онлайн» та віртуальний бібліографічний огляд «Сучасна українська книга про війну».

Відділ документів з гуманітарних, технічних та природничих наук на вебсайті бібліотеки представив бібліографічні списки: «Вони вистояли – не вистояв бетон» (до Дня вшанування захисників Донецького аеропорту в Україні); «Герої нашої історії» (до Дня пам'яті героїв Крут); «Звучи, рідна мово!» (до Дня рідної мови); «Я вірю у величне майбутнє України» (до 160-річчя із дня народження В. Вернадського, вченого-енциклопедиста, філософа, природодослідника, основоположника геохімії, біогеохімії, радіогеології, організатора і першого президента Української Академії наук), «Загублені життя мільйонів» (до Міжнародного дня визволення в'язнів фашистських концтаборів), «Відомі роми на карті світу», «Писанка Великодня – з неба ласка Господня», «Великий князь, наставник, миротворець» (до 970-річчя від дня Народження Володимира Мономаха, Великого князя Київського, державного та політичного діяча Київської Русі), «Історія

корінних народів Криму» (до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу), веббібліографічний список «Діти мають жити в мирі» (до Міжнародного дня безневинних дітей – жертв агресії), «Українська держава П.Скоропадського: на перехресті ідей», «Свята Трійця: обряди, традиції, вірування» (до дня Святої Трійці), «Героїчний літопис історії українського воїнства» (до Дня Українського козацтва та Дня захисників і захисниць України), «Мова – наш символ свободи» (до Дня української писемності і мови), «Разом незламні» (до Міжнародного дня волонтера), анотований бібліографічний список літератури «Герольдмейстер Української революції» (до 130-річчя від дня народження Миколи Битинського, геральдиста, фалериста, поета, прозаїка, публіциста).

Сектор аграрних наук підготував кілька віртуальних бібліографічних списків із серії «Наші видатні земляки», зокрема «Зерно проростає з любові» (до 80-річчя від дня народження Л. П. Середи, академіка Міжнародної академії наук вищої школи, колишнього ректора Вінницького національного аграрного університету, заслуженого працівника освіти України); «Життя, яке стало легендою» (до 100-річчя від дня народження Г. Й. Кузика, новатора сільськогосподарського виробництва, Героя Соціалістичної Праці), «Селекція – не ремесло, а творчість» (до 155-ї річниці від дня народження Л. Семполовського – українського селекціонера, доктора філософії та природничих наук) та «Серце, віддане людям» (до 100-річного ювілею І. Кальницького – новатора сільськогосподарського виробництва), «Крізь вітри десятиліть» (фахові видання університету НУБіП у фондах ВОУНБ ім. В. Отамановського, до 125-річчя із часу заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України), «Птахівництво – перспективна галузь».

Відділ художньої культури та мистецтв презентував бібліографічний список «Грані мистецького хисту» (до 70-річчя від дня народження Володимира Овраха, українського художника декоративно-прикладного мистецтва), «Музичні інструменти: виховне та освітнє значення» (до Дня знань), «Кіно народжене Україною» (до Дня українського кіно), «З історії образотворчого мистецтва України» (до дня художника України), «Інформаційна безпека в контексті інформаційної культури» (до Всесвітнього дня інформації).

Відділ документів іноземними мовами до Дня пам'яті трагедії Катині в Польщі підготував бібліографічний список «Катинський злочин», до Дня науки України – віртуальний бібліографічний рекомендаційний список «Стимулювання та розвиток мовленнєвої діяльності на уроці іноземної мови», «Особистісно орієнтований підхід до навчання іноземних мов».

Відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук підготував рекомендаційний список літератури «Безпека в житті – життя в безпеці» (до Всесвітнього дня охорони праці), «Податки – обов'язковий елемент економічної системи держави».

Відділ краєзнавства підготував віртуальний бібліографічний список уродженців-вінничан «Ми, як один, – за Україну» (до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України), «Поет із суголося зітканий» (до 70-річчя від дня народження Юрія Олексійовича Боярунця, українського поета, прозаїка, публіциста).

Сектор правової інформації підготував бібліографічні списки літератури «НІ!» – сучасному рабству», «Стоп агресії та насильству в сучасному світі», «Права людини в правовій державі» (до Всеукраїнського тижня права).

Сектор газетної періодики поповнював новими матеріалами теки про загиблих вінничан під час Майдану, ООС/АТО та російсько-української війни.

Відділ медичних наук підготував віртуальний бібліографічний список «Реалії війни: медичні наслідки», «COVID-19: наслідки та ускладнення», «Антибіотики за рецептом: сучасність та перспективи» (до Всесвітнього тижня правильного використання антибіотиків).

Відділом медичних наук у 2023 році проведено 95 бібліографічних оглядів (поза бібліотекою) для середніх медичних працівників, які відвідало 2555 осіб, на яких представлено 983 примірники книг.

Здійснено підготовку оперативної інформації для 11 фармацевтичних компаній: переглянуто 597 журналів, 8489 статей; описано та надіслано 1733 статті. За угодою з КНП «Вінницький обласний цент післядипломної освіти медичних працівників ВОР» (1 колективний абонент) надіслано 3180 повідомлень; 90 абонентам ДЗК (документаційне забезпечення керівництва) надано 28980 повідомлень.

Загалом організовано та проведено понад 50 Днів інформації, Днів фахівців та інформаційних, історичних, мистецьких годин. На вебсайті наукової бібліотеки було представлено понад 40 рекомендаційних бібліографічних списків документів, підготовлених фахівцями структурних підрозділів.

Соціокультурна діяльність

Російсько-українська війна, що триває дев'ятий рік, торішнє повномасштабне вторгнення росії в Україну згуртували та об'єднали усіх українців. Під час війни надзвичайно важливим стало єднання українців для боротьби з ворогом. Саме тому, обласна бібліотека здійснює значну бібліотечно-інформаційну діяльність, спрямовану на наближення Перемоги.

Впродовж року бібліотекою організовано ряд **заходів, присвячених подіям російсько-української війни**, зокрема, 17 січня у відділі медичних наук було проведено майстер-клас з плетення браслетів «виживання». Майстер-клас проведено для співробітників бібліотеки та всіх охочих. Браслет виживання – це аксесуар із міцного шнура, який здатний витримати навантаження до 250 кг і поміщається у стильний браслет. Браслети плели на замовлення волонтерської організації для військовослужбовців.

Крім того, 1 березня у відділі гуманітарних, технічних та природничих наук відбулась зустріч **«Про волонтерство простими словами»** з волонтерською групою «Заради майбутнього». Під час заходу про свою волонтерську діяльність розповідали координатор групи Олеся Гевко та інші учасники. Також на захід завітали вчителі та учні шкіл Липовецької та Тростянецької громад, м. Вінниці, які також розповідали про свою волонтерську діяльність. Колектив бібліотеки закупив газові балони та термохімічні устілки для ЗСУ, які по завершенню заходу були передані волонтерам і згодом були доставлені на фронт.

27 квітня 2023 року у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук відбувся **вечір пам'яті вінничанина, бійця ТРО Збройних сил України Олександра Божка «Народжений жити вічно»**, до річниці його загибелі.

На вечорі пам'яті були присутні рідні воїна – батьки, сестра, а також друзі, побратими, вчителі, однокласники, учнівська та студентська молодь.

11 травня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася лекція **«Інформаційно-психологічні війни»** психолога та психотерапевта з багаторічним досвідом Петра Українця. Присутні мали змогу дізнатися, що собою являє інформаційно-психологічний вплив, який ми можемо спостерігати у засобах масової інформації, в соціальних мережах, інформаційних каналах. Лектор детально розкрив дане питання, а також надав практичні поради і методи протидії цьому явищу.

24 травня організовано **презентацію творчості Володимира В'ятровича**, історика, публіциста, державного та громадського діяча. Автор презентував свої історичні та суспільно-політичні видання: книгу «Наша столітня. Короткі нариси про довгу війну», яка є відповіддю на запитання, чому нині росіяни чинять масові злочини проти мирного населення нашої країни; книгу «Нотатки з кухні «переписування історії»» – про осмислення нашого минулого, спроби українців написати історію власної держави, звільнитися з полону думок «старшого брата» й досягнути справжньої незалежності; книгу «УПА. Історія нескорених», співавтором якої є Володимир В'ятрович разом з Ігорем Дерев'яним та Русланом Забілим, яка допоможе кожному зрозуміти, чому і як українці чинили спротив ворогу, який значно переважав їх у силі, а також побачити у завзятті вояків УПА, які є на сьогодні джерелом незламності воїнів ЗСУ. Видання містить кілька сотень світлин і документів з архівів Центру досліджень визвольного руху та Служби безпеки України.

8 червня працівниками бібліотеки організовано **презентацію книги «Україна. Відроджена у вогні. Хроніки Перемоги» Тетяни Дугельної** – письменниці, публіцистки громадської діячки, психологині, авторки запатентованих методик розвитку особистості, відновлення та збереження психічного, ментального й фізичного здоров'я. Захід супроводжувала мистецька виставка картин вінницької художниці, майстрині та дизайнерки Світлани Теренчук. Картина художниці «Калинова мати» прикрасила обкладинку презентованої книги. Директор видавництва «САМІТ-КНИГА», голова Благодійного фонду «Бібліотечна Країна» Ігор Степурін представив творчість Тетяни Дугельної та розповів про твори інших сучасних письменників, які пишуть на військову тематику, а також подарував книги свого видавництва бібліотеці.

5 жовтня відбулась **зустріч з ветераном російсько-української війни Андрієм Бондарчуком «Герої живуть поруч»** в рамках циклу заходів «Місце зустрічі – бібліотека» до Дня захисників і захисниць України та Дня українського козацтва.

Модерувала зустріч Ніна Бегас, керівниця народного вокального ансамблю «Оберіг» ВДПУ ім. М. Коцюбинського, учасники якого в ході заходу подарували всім присутнім музичні композиції.

Під час розмови Андрій відповів на чимало запитань учасників зустрічі – студентів Харківського національного університету внутрішніх справ, Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Зокрема, як саме потрапив на війну в 2014 році, що надихнуло взяти до рук зброю, розповів на яких напрямках воював, як проходив військову підготовку, про важливість підтримки побратимів у бою, про зброю, якою користуються воїни ЗСУ та що найбільше запам'яталося під час військової служби.

Захід супроводжувала книжкова виставка «Героїчний літопис історії українського воїнства», підготовлена фахівцями бібліотеки, на якій представлені найкращі та

найцікавіші видання з фондів книгозбірні про історію українського козацтва та звитягу сучасних українських захисників.

10 жовтня відбулася **презентація книги Сергія Деркача «На фронті спека. Можливий “Град”!»**. Книга написана на основі реальних подій, які відбувалися під час оборони міста Миколаєва в лютому-квітні 2022 року. Сергій Деркач – вінницький письменник та учасник російсько-української війни. Воєнну прозу пише починаючи з 2014 року. Багато часу провів з бійцями на передовій, написав чимало репортажів. Перебуваючи в зоні ООС, спілкувався з військовослужбовцями Збройних сил України, записував інтерв'ю військових добровольчих батальйонів. Так були написані та видані книги «Айдар. Четвертий тост (інтерв'ю на лінії огня)» (2018), «Мати солдата» (2020), «Дума про добровольця» (2021).

Презентація нового видання Сергія Деркача «На фронті спека. Можливий “Град”!», яке вийшло друком у 2023 році, пройшла в теплій і дружній атмосфері. З виходом у світ п'ятої його книги Сергія Володимировича привітали Вадим Вітковський, голова Вінницької обласної організації НСПУ, заслужений журналіст України, директор комунальної установи «Видавничий дім «Моя Вінниччина», Михайло Каменюк, заступник голови Спілки слов'янських письменників України, поет, заслужений журналіст України, редактор КУ «Видавничого дому «Моя Вінниччина» та Галина Рибачук-Прач, вінницька письменниця. У своїх виступах письменники зауважили, що творчість Сергія Деркача вражає високим літературним рівнем, а цінність його книг полягає в тому, що вони – про людину на війні, про людяність і самопожертву, про любов до України та відданість своєму народу.

У ході презентації автор щиро відповідав на запитання учасників заходу – курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ, студентів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету та студентів Вінницького медичного фахового коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного, розповідав про історію написання книги, про героїв книги та їх прототипи, про перебування в зоні бойових дій, про фронтові будні та звитягу бійців, а також про зброю, якою вони воюють.

7 листопада у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася **презентація книги латвійського письменника, громадського діяча, волонтера Юріса Улманиса «Коли війна стає особистою»**.

Книга складається з 26 коротких «епізодів» і розповідає про особистий досвід автора. Це збірка роздумів, спостережень і подвигів, які оспівують незламний дух українського народу. Її присвячено п'ятьом загиблим українським воїнам, які були друзями автора. Юріс Улманис – офіцер добровольчої Латвійської національної гвардії. З 2015 року він організовував гуманітарну допомогу для сімей загиблих бійців.

З весни 2022 року збирає для українського війська обладнання й кошти на автівки, одяг, безпілотники, прилади нічного бачення та особисто доставляє все це підрозділам у зону бойових дій.

Юріс – альпініст, підкорив Еверест та встановив там прапори України та Латвії. Прапор, який побував на горі Еверест був продемонстрований під час зустрічі.

Разом із Юрісом до Вінниці приїхали його друзі й волонтери – пані посол Латвії в Україні (2011-2015 рр.) Аргіта Даудзе та колишній депутат Сейму Латвії, волонтер, політолог, викладач Латвійського університету Вейко Сполітіс.

Також на заході виступили Галина Пасека, заступник начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації, Ігор Скоромний, Почесний консул Латвійської Республіки у м. Вінниці, які висловили подяку латвійському народу за підтримку України. Заступник директора з наукової роботи Галина Слотюк подякувала гостям за тепле, щире спілкування та книги, з якими від нині можна познайомитися у нашій бібліотеці.

Відділом маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності на сторінці бібліотеки у соціальній мережі «Фейсбук» наповнювалася рубрика «Поети Вінниччини боронять Україну словом». Рубрика щотижня наповнюється новими поетичними творами, написаними нашими поетами-земляками про події російсько-української війни, патріотичними віршами про Україну тощо.

В межах **акції «Бібліотека-захиснику України»** протягом року до бібліотеки записано 37 користувачів (учасників бойових дій), яким безкоштовно оформлено читацькі документи на рік.

Протягом року в обласній книгозбірні діяла **акція «Бібліотека українського воїна»**. У межах даної акції упродовж року здійснено збір і передачу книг українським воїнам для 120 бригади територіальної оборони ЗСУ, передано 172 книги. Для воїнів, які знаходяться на лікуванні у шпиталях міста передали 24 книги. У квітні передано 42 книги у військову частину 3008 та 37 книг Департаменту кіберполіції Національної поліції України у Вінницькій області. Для захисників у зону бойових дій через волонтерів ГО «Мольфар» передано 30 книг. У вересні для 120 бригади територіальної оборони ЗСУ зібрано та передано 67 книг, а у жовтні – 10 книг. Військовослужбовцям у бібліотеку військової частини А 2656 передали 36 книг.

У лютому в межах **акції «Книжкова «Валентинка» для Чорнобаївки»** до Міжнародного дня дарування книг, зібрано близько 400 книг для бібліотечних фондів Чорнобаївської ТГ Херсонської області, які постраждали внаслідок російської агресії для поповнення бібліотечних фондів. Це україномовні видання вітчизняної та світової художньої літератури в перекладі державною мовою. До збору книг долучилися – Вінницька обласна організація НСПУ, учні та студенти закладів освіти, користувачі та працівники бібліотеки і небайдужі вінничани.

Бібліотекою організовано ряд **заходів, які спрямовані на створення умов для розвитку потенціалу та посилення спроможності внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на даний час у нашому місті**. Значна робота проводилася з метою інтеграції ВПО у життя Вінницької міської громади.

Зокрема, у бібліотеці діяла загальнобібліотечна акція «Бібліотека – територія добра» безкоштовний запис до бібліотеки внутрішньо переміщених осіб із видачею річного читацького квитка. Впродовж 2023 року до бібліотеки записалося 247 користувачів ВПО.

З липня місяці реалізовувався **культурно-мистецький проєкт «У центрі Всесвіту – дитина» – організація та проведення заходів для родин, які відпочивали в оздоровчому таборі «Я Маріуполь. Родина»**. Група бібліотечних працівників тричі на місяць відвідували оздоровчий табір для маріупольців, який знаходився у с. Стрижавка Вінницького району. Кожного разу, працівники бібліотеки проводили: презентації книг та новинок української літератури; літературні, історичні, краєзнавчі, музичні вікторини; настільні, інтерактивні, рухливі ігри; майстер-класи; майданчик творчого малювання;

локація краси; аква-грим. Протягом липня-вересня було здійснено 8 виїздів до табору, культурними послугами охоплено понад 1100 осіб, із них 900 дітей та підлітків.

13 липня 2023 року ОУНБ ім. В. Отамановського було підписано Меморандум про співпрацю з Благодійною організацією «Восток SOS» з метою надання бібліотечно-інформаційних послуг жінкам і дівчатам, які постраждали внаслідок війни..

Протягом вересня – грудня у рамках клубу «#ЄДИНИ» проведені *майстер-класи для дітей*, спрямовані на розвиток естетичного сприйняття та емоційну регуляцію. Під час занять діти ознайомилися з технікою малювання піском, створили зоряне небо, морські глибини та малювали за допомогою шаблонів. По закінченню діти отримали подарунки від БФ «Фонд підтримки та розвитку України». Проект фінансується Агентством ООН у справах біженців (УВКБ ООН) у рамках грантової програми з підтримки ініціатив переселенців, що впроваджується ГО «КримSOS».

Протягом року для учасників клубу «#ЄДИНИ» (внутрішньо переміщені особи) було проведено ряд заходів, зокрема для дітей ВПО був проведений ряд тренінгів з навчальної програми з соціально-емоційної поведінки, яка містила 14 тренінгів. Програму реалізовували співробітники відділу захисту дітей від IRC. На заняттях діти займалися тематичними іграми, дивились та обговорювали мультфільми, малювали казкових персонажів, а під час чаювання ділились враженнями про подарунки.

Для учасників клубу спільно з ГО «ОСВІТНІЙ ПРОСТІР "МЕГАСВІТ"» проведено: 6 тематичних зустрічей в межах психологічної підтримки населення за методом інтегративної терапії; 6 арттерапевтичних зустрічей (спікер: кризовий та сімейний психолог А. Козуля).

Окрім того, у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук, організовано роботу клубу для людей поважного віку «Зустріч». У роботі клубу беруть участь люди поважного віку та ВПО. Зокрема, для них *проведено цикл тренінгів «Подолання травми. Техніка цілення»*, спрямоване на надання психологічної допомоги людям, які зазнали впливу воєнних подій в Україні. Тренери обговорюють з учасниками, їх реакцію на стрес війни. Як правильно нормалізувати, та які методи у цьому допоможуть. Тренінги проводяться спільно ГО Фундація підтримки осіб старшого віку «Вік щастя» за підтримки проекту «Розбудова структур надання послуг та освітнього потенціалу для психосоціального забезпечення в Україні», який впроваджує GIZ за дорученням Уряду Німеччини.

У секторі правової інформації були організовані зустрічі для ВПО з фахівцями Вінницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Щовівторка протягом року фахівець Міжнародної гуманітарної Організації «People in Need» А. Брунь проводив індивідуальне психологічне консультування для ВПО.

В рамках співпраці з ГО «ВінОК», ГО «ВільнОсвіта» щотижня проходили засідання Творчої майстерні «В'яжемо гачком у бібліотеці» (майстриня Л. Лисенко) та «Подільська вишивка» (майстриня О. Безносюк). Також кожної неділі організуються дозвіллієві години «Бібліоспіви»

Для дітей ВПО з центру підтримки «ЯМаріуполь» проведено майстер-класи: «Виготовлення суниці у техніці оригамі», «Іграшка-антистрес у техніці оригамі», «Малюємо котика фарбами», аплікація «Веселе жабеня», малювання кавою, «Графічний пейзаж» та інші.

На базі відділу медичних наук спільно з ГО «Міжнародна асоціація «Протиковідний альянс» проведено низку зустрічей для здоров'я і гармонії душі, зокрема «Ягідні соки», «Овочеві соки», «Мовою троянд» та ін.

Для ВПО в межах роботи «Української сімейної фундації» проведено 6 зустрічей.

Для груп самопомоги від ГО «ВКУПІ» організовано 20 зустрічей та тренінгів.

У рамках роботи розмовного клубу «Українське слово» відбулось 7 занять за участю ВПО та жителів міста. Також відбулося 2 заняття Розмовного клубу української мови.

У межах роботи студії творчості «Усе підвладно руці майстра» відбулися майстер-класи «В диво-мальвах серце квітне», створення прикраси «Будячок» для внутрішньо переміщених осіб.

У секторі «Вікно в Америку» функціонує Клуб вивчення англійської мови для ВПО «Star2Talk».

Для ВПО фахівцями бібліотеки проведено низку виїзних тренінгів: «Фінансова безпека», «Безпечні месенджери» та «Дія. Державні послуги для ВПО».

На базі сектору «Регіональний тренінговий центр» проведено 9 тренінгів «Мобільна грамотність» спільно ГО «ВПО України» та 9 тренінгів «Мобільна грамотність» спільно із Затишно Спасе (ГО «Восток SOS»).

14 вересня на базі безпечного простору для жінок та дівчат «Затишно спасе» було організовано виїзний тренінг «Кібербулінг: від проблеми до рішення».

Щотижня у секторі правової інформації організовувалися зустрічі для користувачів бібліотеки, в т.ч. ВПО з фахівцями Вінницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Також, завданням бібліотеки у звітному періоді стала організація культурно-просвітницьких заходів, в тому числі віртуальних, спрямованих на забезпечення інформаційних, духовних потреб користувачів, які мали можливість і в онлайн режимі скористатися усіма інформаційно-бібліографічними послугами, використовуючи сайт бібліотеки, сторінки у соціальних мережах, інші Інтернет ресурси.

Протягом звітнього періоду бібліотекою проведені заходи з нагоди відзначення знаменних і пам'ятних дат.

До 85-ї річниці від дня народження українського поета, дисидента, Героя України Василя Семеновича Стуса у січні структурними підрозділами бібліотеки проведено низку соціокультурних заходів з метою вшанування пам'яті земляка. відділ краєзнавства презентував книжкову виставку-пам'ять «Я прийду на Святвечір між люди...»; сектор газетної періодики підготував виставку-дату «Трагічний, величний і вічний Василь Стус».

6 січня працівники бібліотеки організували акцію – вшанування пам'яті поета (покладання квітів до пам'ятника Василю Стусу). Бібліотекарі, викладачі і студенти Донецького національного університету імені Василя Стуса, громадські діячі та поціновувачі Стусової поезії вшанували хвилиною мовчання пам'ять видатного українця та поклали квіти до його пам'ятника.

19 січня відбувся літературно-мистецький захід «Василь Стус – постать, що єднає Україну» (в рамках Стусівських читань, присвячених 85-й річниці від дня народження українського поета, Героя України Василя Стуса).

Лариса Сенік, директор Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Валентина Отамановського разом із Галиною Пасека, зав. відділом креативних індустрій управління культури і креативних індустрій департаменту гуманітарної політики Вінницької ОДА, біля портрета поета запалили свічку пам'яті Василю Стусу й всім українцям, які віддали життя за свою Батьківщину та вшанувати хвилиною мовчання кожного, хто боровся за долю, за волю, за незалежність і свободу України.

У літературно-мистецькому заході взяли участь: Валентина Сторожук, письменниця, член НСПУ, заступник головного редактора журналу «Вінницький край», заслужений працівник культури України; Віктор Крупка, поет, літературознавець, член Національної спілки письменників України, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури факультету філології й журналістики імені М. Стельмаха ВДПУ імені Михайла Коцюбинського; Дмитро Стус, письменник, літературознавець, редактор, кандидат філологічних наук, Генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка, син Василя Стуса (онлайн).

Ольга Пуніна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та історії української і світової літератури Донецького національного університету імені Василя Стуса, член Національної спілки письменників України у рамках IV Наукової платформи «Василь Стус: Поет, Дивак і Єретик» презентувала свою книгу «Людина без шкіри. Психотип Василя Стуса». До презентації книги долучилися: Олег Соловей, доцент Донецького національного університету імені Василя Стуса, співредактор «Стусознавчих зошитів», критик, літературознавець, поет; Галина Почверук, провідна наукова співробітниця Музею шістдесятництва (онлайн); Маргарита Єгорченко, дослідниця творчості Василя Стуса (онлайн); Тетяна Михайлова, наукова співробітниця Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (онлайн).

Уривки із книги «Листи до сина» Василя Стуса, прочитав Михайло Крисов, актор драми Вінницького обласного академічного українського музично-драматичного театру імені М. К. Садовського.

Вшанували та прочитали авторські вірші-посвяти поету-земляку учасники Стусівських читань на Вінниччині – Алла Боровська, Лариса Сичко, Віталіна Регульська, шанувальниця творчості поета, пронизливо читала його поезію.

Віншували колядками учасників заходу народний молодіжний фольклорт «Рутам'ята» Вінницької обласної філармонії імені Миколи Леонтовича, керівник Ірина Кашпрук та вокальний ансамбль «The Best» Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька» (керівник Тетяна Баб'як).

Під час заходу, Тетяна Скомаровська, співачка, бард, композитор виконала патріотичну пісню на слова Галини-рибачук-Прач, яку присвятила пам'яті Василя Стуса та усім, хто загинув у боротьбі за визволення та незалежність України.

Захід супроводжувала книжкова виставка з фондів обласної книгозбірні «Я прийду на Святвечір між люди...».

До 104-ї річниці Дня Соборності України у секторі правової інформації відбувся урок державності «Соборність України: значення для сьогодення» для студентської молоді Харківського автомобільного університету.

Володимир Лазаренко – зав. відділом українознавства КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» розповів про: важливості національного єднання; ключових діячів Української революції М. Грушевського, В. Винниченка, П. Скоропадського; основні

причини поразки української національно-демократичної революції 1917-1920 рр.; уроки Соборності для сучасної України. Іван Нестеренко – доктор економічних наук, ветеран, учасник акції «Живий ланцюг» поділився спогадами про подію.

Катерина Осадчук – бібліотекарка сектору правової інформації презентувала книжкову виставку «Утворення української державності»(1917-1921 рр.).

Фахівці відділу абонементу підготували книжково-історичний екскурс «Соборна. Вільна. Неподільна! Моя Україна». Працівники відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук провели інформаційно-просвітницький захід «Соборна Україна: від ідеї до сьогодення» для військовослужбовців військової частини 3008 Національної гвардії України.

Також, у січні структурними підрозділами бібліотеки проведені *заходи до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту*. Цій пам'ятній даті присвячена віртуальна виставка «Голокост – шрам на серці людства» (24.01).

До 105-ї річниці проголошення незалежності Української Народної Республіки (22 січня 1918 року) сектор правової інформації 29 січня провів інформаційну онлайн-годину «Відродження державності українського народу (1917–1920 рр.)» для військовослужбовців в/ч 3008 Національної гвардії України. Особлива увага була звернена на державотворчу діяльність Української Центральної Ради та значення III і IV Універсалів. Учасники заходу також дізнались про розвиток Української Держави за період правління П. Скоропадського та державно-правові інститути за Директорії УНР.

Щорічно, у лютому в Україні вшановується *подвиг учасників Революції гідності та пам'ять Героїв Небесної Сотні*. З цієї нагоди відділ краєзнавства підготував книжкову виставку «На варті наших душ – Небесна Сотня», що увічніює силу духу і стійкості громадян, завдяки яким змінено хід історії нашої держави (16.02). «Не зорі падають із неба, зірки ідуть у небеса!» – за такою назвою сектор газетної періодики підготував виставку газетних публікацій (16.02). У читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася патріотична година «Пам'ятай, Україно, своїх гідних синів». Захід був приурочений до Дня Героїв Небесної Сотні, аби вшанувати пам'ять людей, які загинули під час Революції Гідності у 2013–2014 рр. Гостями заходу стало подружжя М. С. Мельника та В. Х. Шпак-Мельник. Микола Серафимович розповів про події на Майдані, учасником яких він був, про людей, з якими він там познайомився, та про те, як мужньо учасники Революції Гідності боролися за краще майбутнє України та віддавали за це найцінніше – свої життя.

Валентина Харитонівна очолює ГО «Вінницьке крайове козацьке молодіжне об'єднання «Молода Подільська Січ», саме ця діяльність сприяла її знайомству з Героями Небесної Сотні – Максимом Шимком та Сашком Капіносом. Про те, якими були ці молоді люди, справжні патріоти своєї землі, пані Валентина згадувала у своїй розповіді.

Символічно, що патріотична година відбулася в День єднання, державне свято, що покликане ще більше згуртувати українців у нашій спільній боротьбі проти ворога. Тому по завершенню всі присутні стали у «Живий ланцюг» – символічну акцію єднання.

Учасниками заходу були курсанти Вінницького ліцею цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності та студенти Харківського автомобільного університету.

Комплекс заходів у бібліотеці проведено з нагоди *Міжнародного дня рідної мови*. Зокрема, у читальному залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих

наук відбулося **літературно-мистецьке свято «Рідна мова – серця мого подих»**. Захід організовано обласною бібліотекою спільно з Управлінням у справах національностей та релігій Вінницької ОВА в рамках культурно-мистецького проєкту «Мови різні – душа одна».

Понад два десятиліття традиційно в цей день в обласній бібліотеці звучали мови різних національностей, які проживають разом у серці Поділля. Українці, поляки, кримські татари, вірмени, євреї, азербайджанці, грузини опікуються збереженням своєї рідної мови, самобутності та ідентичності. Адже саме мова є основною ознакою та фундаментом нації. Проте, проживаючи в Україні, всіх об'єднує українська, яка сьогодні, під час війни, є мовою свободи, а також могутньою зброєю українського народу в боротьбі за незалежність і перемогу. Ця війна сколихнула весь світ і не залишила байдужою жодної душі. Тому і тематика заходу була обрана патріотична.

Відкрив свято рідної мови народний молодіжний фольк-гурт «Рута-м'ята» Вінницької обласної філармонії імені М. Д. Леонтовича українською народною піснею «Ой, зійдімося, роде».

З Міжнародним днем рідної мови усіх присутніх привітали Лариса Сенік, директор ВОУНБ ім. В. Отамановського та Алла Ратинська, заступник начальника управління у справах національностей та релігій Вінницької ОВА.

Алла Бабій, викладач української мови і літератури вищої категорії, старший викладач КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» своїм виступом зауважила, що саме мова є основною ознакою народу, яка формує його національний менталітет, зберігає культурні здобутки та є живим свідком його історії.

Українську сторінку представили студенти театрального відділу Вінницького фахового коледжу мистецтв ім. М. Д. Леонтовича – Марія Шелепало, Альона Баланда, Роман Медяний, які піднесено і майстерно декламували патріотичну поезію сучасних українських поетів Ірини Рубець та Катерини Рабчун-Мосійчук, написану в час війни. Дебютував на святі рідної мови і наймолодший учасник заходу – учень першого класу Вінницького ліцею № 2 Олексій Сидоренко, який чудово прочитав вірш відомої вінницької поетеси Алли Боровської «Наша українська мова».

Створили гарний настрій присутнім талановиті викладачі та учні театрального відділення Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька» – Ольга Дубчак, Дмитро Канівський, Владислава та Ілля Грибанові (керівник – завідувач театрального відділення Дмитро Канівський), які майстерно зіграли театралізовану виставу – уривок з п'єси «Мина Мазайло» Миколи Куліша.

Польську сторінку представили Алла Ратинська, голова громадської організації «Спілка поляків Вінниччини» та представники цієї організації – Андрій Понайотов та Анастасія Швець, які прочитали патріотичну поезію сучасних польських авторів.

Кримськотатарську сторінку представила Юлія Піскунова, заступниця голови Вінницької громадської організації «Ветан» (голова Ескендер Анафієв), яка запросила до онлайн-виступу Зарему Барієву, представницю ГО «Кримськотатарський ресурсний центр» (м. Київ). Заріма Барієва розповіла про становище кримських татар, які проживають в окупації в Криму та на півдні України, про становище кримськотатарської мови в окупованому Криму, а також зазначила, що зі свого боку організація робить усе задля збереження та розвитку мови корінного народу України й усе, щоб Крим повернувся до України та відновилася територіальна цілісність нашої держави. На завершення свого

виступу до свята рідної мови вона натхненно прочитала гімн кримськотатарського народу «Я присягнувся» (автор Номан Челебіджіхан).

Презентуючи єврейську сторінку, представники Вінницького благодійного єврейського центру «Хесед Емуна» (голова – Кноп Ірина Юліївна) – народний аматорський вокальний ансамбль «Сімхе» (керівник – Наталя Бахчеван) подарували присутнім позитивні емоції виконанням пісень з національним єврейським колоритом на мові ідиш та іврит. Директор Вінницького музею Голокосту Леонід Трахтенберг, який вивчає і береже історію та культуру єврейського народу, презентував книгу «Псалми Давида Теггійлім».

Незмінні учасники свята рідної мови – Гіюргі і Христина Сванідзе, представники Вінницької обласної грузинської громадської організації «Арго» (голова Мерабі Нарсія), як завжди, дуже гарно і яскраво презентували грузинську сторінку: Гіюргі чудово декламував вірш грузинською про рідну мову, а його сестра Христина зворушливо заспівала відому грузинську пісню «Тбілісо».

Азербайджанську сторінку представила поетеса Гюлана Мусаєва, яка презентувала свої авторські синквейни та прочитала «Заповіт» Тараса Шевченка азербайджанською.

Вірменську сторінку презентував талановитий Авак Бабаханян, студент Вінницького фахового коледжу мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, учасник фольклорного гурту «Мокоша», лауреат всеукраїнських та міжнародних конкурсів (клас викладачки Юлії Васюк), який натхненно виконав народну вірменську пісню, передаючи національну вдачу і волелюбність вірменського народу.

Завершилося свято рідної мови в бібліотеці символічно – усі разом заспівали легендарну українську пісню «Ой, у лузі червона калина», яка є символом боротьби за свободу та незалежність українського народу. Сьогодні ця пісня звучить у різних куточках світу різними мовами.

Захід супроводжувала книжково-ілюстративна виставка «Звучи, рідна мово!», підготовлена працівниками відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук ВОУНБ ім. В. Отамановського.

Сектор правової інформації підготував книжкову виставку «Українська мова – мова незламності й боротьби» (20.02); «... Це рідна мова – скарб, якого ти не згубиш...» – за такою назвою сектор газетної періодики підготував виставку газетних публікацій (20.02).

23 лютого *до річниці повномасштабного вторгнення рф в Україну* у читальній залі відділу новітніх технологій, економічних і юридичних наук відбувся круглий стіл «Ми б'ємося за те, чому нема ціни в усьому світі – за Батьківщину», організований спільно з Вінницькою обласною організацією ветеранів України та ГО «Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур України».

27 лютого 2023 року відбувся **інформаційно-просвітницький захід «Валентин Отамановський – видатний історик України» (до 130-річчя від дня народження)**.

Захід відкрила та наголосила на важливості присвоєння імені Валентина Отамановського головній книгозбірні регіону директор ВОУНБ ім. В. Отамановського Лариса Сенік.

У заході взяли участь: Богдан Галайко – кандидат історичних наук, начальник Центрального міжрегіонального відділу Управління забезпечення реалізації політики національної пам'яті в регіонах Українського інституту національної пам'яті; Олександр Федоришен – директор КЗ «Музей Вінниці»; Тетяна Кароєва – професор ВДПУ ім.

Михайла Коцюбинського, доктор історичних наук; Лариса Семенко – завідувачка відділу новітньої історії Вінницького обласного краєзнавчого музею; Віктор Прокопчук – доктор історичних наук, професор, академік Української академії історичних наук, заслужений працівник освіти України. Музичний супровід заходу здійснював фольклорний гурт «Мокоша» (керівник Юлія Васюк).

Учасниками заходу були науковці, бібліотечні фахівці, студенти Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, краєзнавці. Захід супроводжувала книжкова виставка «Валентин Отамановський – видатний історик України», підготовлена фахівцями відділу краєзнавства.

З метою популяризації екологічних знань та в межах проведення щорічної акції з благоустрою та санітарної очистки території населених пунктів Вінницької області у бібліотеці протягом квітня–травня проведений традиційний *екологічний місячник «Екоосвіта. Екопросвітництво. Ековиховання»*. В межах місячника відбулися такі заходи: книжкова виставка «Енергоощадні технології в Україні» експонувалася у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук (11.05); відділ документів іноземними мовами підготував віртуальний дайджест «12 ways you can protect the environment» (12 способів як захистити навколишнє середовище).

Окрім того, 11 квітня працівники бібліотеки долучились до загальнообласної щорічної акції «За чисте довкілля», організаторами якої є КП «Вінницька муніципальна варта». Результат – звільнені від сміття зелені зони міста та десятки наповнених сміттєвих мішків.

До 209-ї річниці від дня народження Тараса Григоровича Шевченка, українського поета, художника, мислителя проведено **Шевченківські читання «Ми – з Кобзаревих роду»**. Програма заходу містила: виставку-дату «Велич України – безсмертне слово Кобзаря» – сектор газетної періодики; книжкову виставку «Тарас Шевченко – художник з душею поета» – відділ художньої культури та мистецтва; книжкову виставку «Тарасовими шляхами на Вінниччині» – відділ краєзнавства; тематичну годину «Свята пора Кобзаря. Шевченківська декада» на базі інформаційного центру для осіб з інвалідністю «INVA-INFORM» (для членів ГО «Соціальна інклюзія») – відділ абонементів; відкритий мікрофон «Читаємо Кобзаря» – відділ маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності; відеопрезентацію «Тарас Григорович Шевченко та лікарі в його оточенні» – відділ медичних наук; літературну імпрезу «Жінки у житті і творчості Тараса Шевченка» – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

9 березня відбулися Шевченківські читання «Ми – з Кобзаревих роду!». У заході взяли участь та вшанували пам'ять Великого Кобзаря письменники, науковці, літературознавці, співаки, громадські діячі, студентська та учнівська молодь, творчі колективи, користувачі бібліотеки, прихильники та поціновувачі Шевченківської поезії. Піднесено й урочисто звучали твори Тараса Шевченка, пісні на його слова та авторські вірші-присвяти Великому Кобзареві.

Цього ж дня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася літературна імпреза «Жінки у житті і творчості Тараса Шевченка». Під час заходу звучали вірші та музичні композиції на слова поета. Попри тривожні сирени, які хотіли завадити заходу, він відбувся у затишній атмосфері. Супроводжувала захід книжково-ілюстративна виставка «Нас еднають думи Кобзаря».

9 березня відділ краєзнавства до 150-річчя від дня народження Якова Гандзюка – генерала Армії УНР провів краєзнавчу годину «Яків Гандзюк – борець за Незалежність України». Крім того, було влаштовано виставку-ювілей «Подолянин Яків Гандзюк – один з перших творців армії Української народної республіки».

21 березня відзначили *Всесвітній день поезії*. Обласна бібліотека організувала відкритий мікрофон «Поети Вінниччини боронять Україну словом», на якому об'єднала поетів-початківців, творчу студентську молодь, відомих письменників-земляків, членів Вінницької обласної організації НСПУ та поціновувачів поезії.

Усі учасники заходу вшанували хвилиною мовчання пам'ять кожного українця, хто віддав життя за свою Батьківщину, хто боровся і загинув за незалежність і свободу нашої єдиної України та подякували нашим українським захисникам і захисницям, які мужньо боронять нашу країну, за можливість зібратися сьогодні разом та почуватися безпечно. Піснею «Запалю свічу», яку виконала Гуменюк Анастасія, учениця Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька» (викладач Кравченко Наталя), утвердили незмінну істину: Україна обов'язково переможе.

Всіх майстрів поетичного слова та поціновувачів поезії привітала з Всесвітнім днем поезії Лариса Сенік, директор ВОУНБ ім. В. Отамановського. Прозвучали вітання зі святом від заступника директора КУ «Видавничий дім «Моя Вінниччина» Валентини Сторожук.

Під час заходу прочитали свої вірші відомі вінницькі майстри поетичного слова – Валентина Сторожук, Віктор Мельник, Ірина Зелененька, Тетяна Яковенко, Світлана Травнева, Алла Боровська, Галина Рибачук-Прач, Світлана Сирена, Олег Крушельницький. Виконала авторських пісень поетеса і бард Вероніка Остапчук. Прозвучали на святі вірші молодого поета з Кропивницького Станіслава Новицького. Вперше в обласній бібліотеці презентували свою поезію вінничанки Марина Поремська і Альона Нікітіна.

Представили у вільному мікрофоні свою творчість поети-початківці – студенти КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», учасники літературно-мистецької студії «Словоцвіт» (керівник Тетяна Яковенко) – Олена Вонсович, Альона Костинчук, Анастасія Нікітіна, Ірина Рослу, Анжела Ільченко, студенти Ліцею цивільного захисту Вінницького вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності – Владислав Несваволь і Андрій Токарський та студентка Вінницького фахового медичного коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного – Вікторія Василяшко. Вірші цих молодих поетів виявилися напрочуд влучними, патріотичними і такими потрібними.

Всіх присутніх з нагоди свята привітали учасники фольклорного гурту «Мокоша» Вінницького фахового коледжу мистецтв ім. Миколи Леонтовича (керівник Юлія Васюк). У їхньому виконанні прозвучали українська народна пісня «Коли ти в армію ідеш» та марш «Зродились ми великої години».

Захід супроводжувала книжкова виставка «Слова пропущені крізь серце» (вінницькі поети-ювіляри 2023 р.), підготовлена до Всесвітнього дня поезії відділом краєзнавства.

23 лютого до 90-річчя із дня народження *Любомира Гузара*, церковного діяча, настоятеля Української греко-католицької церкви, громадського діяча, богослова у відділі документів з гуманітарних, технічних та природничих наук була влаштована виставка-портрет «Любомир із славетної когорти Гузарів».

30 березня **до 150-річчя із дня народження Миколи Міхновського** громадського та політичного діяча, юриста відбувся **круглий стіл «Роль Миколи Міхновського у формуванні української держави»**.

До 160-річчя із дня народження Володимира Вернадського, вченого-енциклопедиста, філософа, природодослідника, основоположника геохімії, біогеохімії, радіогеології, організатора і першого президента Української Академії наук у відділ документів з гуманітарних, технічних та природничих наук демонструвалася виставка-портрет «Я вірю у величне майбутнє України».

26 квітня минуло 37 років з дня, коли світ сколихнула **Чорнобильська катастрофа**, найбільша за масштабами та наслідками техногенна катастрофа двадцятого століття. Чорнобиль став суворим випробуванням і жорстоким уроком для усього світу. З початком російської війни проти України, ситуація на ЧАЕС знову стала загрозливою. 25 квітня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулась **інформаційна година «На Чорнобиль журавлі летіли»**. Гостем заходу став Сергій Нехаєвський, генерал українського реєстрового козацтва, полковник у відставці. Він був одним із ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС і з перших днів працював на місці вибуху, за що отримав медаль «За бойові заслуги». Тепер Сергій Нехаєвський захищає інтереси чорнобильців, а також піклується про збереження пам'яті про героїчний подвиг своїх товаришів і померлих ліквідаторів.

На захід завітали курсанти ліцею цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця).

Про обставини, наслідки аварії на ЧАЕС розповідають книжкові виставки «Чорнобиль не має минулого часу» у секторі газетної періодики та виставка-пам'ять «Полин – сльозою омивається душа» у відділі краєзнавства. На експозиції представлені документальні, публіцистичні матеріали, спогади та розповіді ліквідаторів аварії на ЧАЕС, що висвітлюють участь вінничан у подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи.

18 грудня організовано **інформаційну годину «Чорнобиль – трагедія і подвиг» (до Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС)**.

До 150-річчя від дня народження українського гетьмана Павла Скоропадського у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук пройшов **інформаційно-просвітницький захід «Українська Держава Павла Скоропадського: на перехресті ідей»** для учнів 10-х класів комунального закладу «Вінницький ліцей № 2».

Про постать П. Скоропадського учасникам заходу розповіли Олена Отземко, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та спеціальних галузей історичної науки факультету історії та міжнародних відносин Донецького національного університету імені Василя Стуса, та Марія Слонська, студентка третього курсу факультету історії та міжнародних відносин. Книжково-ілюстративну виставку «Павло Скоропадський – політичний діяч, гетьман Української Держави» презентувала Оксана Зіньковська, завідувачка відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

3 травня 2023 року в відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся **вечір-вшанування «Живе слово правди Степана Руданського» (до 150-річчя від дня смерті видатного українського письменника)**.

Розпочала захід Лариса Борисівна Сенік, директор Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського.

Про життя та діяльність поета розповіла Валентина Григорівна Галущенко, викладач Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу.

Вірш «До України» прочитала Діана Белоус, провідний бібліограф відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук ВОУНБ ім. В. Отамановського.

Про важливу роль священства в житті поета, дослідження подільського роду пращурів-священників у чотирьох поколіннях, творчі доробки на духовній ниві повідомив Борис Миколайович Пентюк, доцент, кандидат технічних наук, кандидат богословських наук, краєзнавець, лауреат Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені Степана Руданського.

Про лікарську діяльність лікаря-гуманіста та поета-патріота розказала Ольга Анатоліївна Юрчишина, завідувачка сектору краєзнавчих видань Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Виступила Зоя Іванівна Красуляк, поетеса, співачка, авторка та виконавиця, лауреатка Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені Степана Руданського 2022 року за книгу гумору «Кава з пінкою». Читав гуморески Віталій Кирницький, член Асоціації діячів естрадного мистецтва України та Вінницького куреня гумористів.

Виступив Віктор Цимбал, гуморист, дипломант Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені Степана Руданського. Гумореску «Свиня свинею» прочитав Дмитро Канівський, завідувач театрального відділення Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька».

Гумореску «Козак і король» прочитала Богдана Андрощук, вихованка Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька».

Модератором заходу був Вадим Миколайович Вітковський, прозаїк, публіцист-документаліст, голова Вінницької обласної організації НСПУ, заслужений журналіст України, засновник обласної комунальної установи «Видавничий дім «Моя Вінниччина».

На вечір-вшанування завітали письменники, журналісти, краєзнавці, викладачі, студенти Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу та Вінницького медичного фахового коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного.

Захід супроводжувала книжкова виставка-пам'ять «Істинне безсмертя Степана Руданського» (до 150-річчя з дня смерті), яку підготували працівники відділу краєзнавства ВОУНБ ім. В. Отамановського.

До 160-річчя від дня народження українського громадсько-політичного діяча Євгена Петрушевича на вебсайті закладу було представлено віртуальний бібліографічний список «Євген Петрушевич – постать на тлі доби».

До 220-річчя від дня народження Остапа Вересая, українського кобзаря було організовано мистецький захід «Гомер наш польовий, славетний Вересай».

До 400-річчя з часу народження Івана Брюховецького, українського військового, політичного і державного діяча, гетьмана Лівобережної України було підготовлено віртуальну виставку «Велика людина, великий керівник».

До 970-річчя від дня народження Володимира Мономаха, державного та політичного діяча Київської Русі було представлено виставку-портрет «Великий князь, наставник, миротворець».

До 60-річчя від дня народження Валерія Олександровича Брезденюка, українського художника, Героя України для віртуальних користувачів підготовлена віртуальна книжкова виставка-пам'ять «У віках судилося безсмертя...».

До 80-річчя від дня народження журналіста, фотохудожника, краєзнавця Олександра Гордієвича було підготовлено виставку-ювілей «Об'єktiv та перо Олександра Гордієвича».

До 160-річчя від дня народження українського і польського архітектора, художника, підприємця, інженера, мандрівника, літератора, організатора модерного будівельного виробництва демонструвалася книжково-ілюстративна виставка «Великий зодчий. Владислав Городецький».

До Дня Конституції України 27 червня організовано круглий стіл «Конституція України як основа консолідації суспільства і держави».

2 травня 2023 року у бібліотеці відбулася **презентація монографії «Яків Огородник. Гетьманування Івана Скоропадського»**, укладачами якої є Валерій Рекрут та Юрій Степанчук, а також книги Валерія Рекрута, Сергія Гальчака, Костянтина Завальнюка «Непрочитані сторінки життєпису та поезики Лавра Миронюка» у рамках засідання науково-краєзнавчого клубу «Дослідник краю».

Фахівцями бібліотеки підготовлено бібліографічний покажчик «Василь Земляк та його слово» (до 100-річчя від дня народження українського прозаїка, сценариста, лауреата Державної премії України ім. Тараса Шевченка), який представлено в електронному вигляді на вебсайті закладу.

Крім того, для користувачів бібліотеки демонструвалися книжково-ілюстративні виставки – «Слово правди в ім'я пам'яті» (до Дня пам'яті жертв політичних репресій), «Голодомор – злочин без кари 1932-1933 рр.». На вебсайті представлено віртуальну виставку «Пам'ятати заради життя» (до Дня пам'яті жертв політичних репресій).

1 червня, з нагоди **відзначення Міжнародного дня захисту дітей**, у бібліотеці організована та проведена **культурно-мистецька акція «У центрі Всесвіту – дитина»**, в рамках якої проведені наступні заходи: книжкова виставка «Гарячі новинки для сонячних днів» – відділ абонементу (01.06); виставка-експозиція «Територія щасливого дитинства» у рамках дитячого інформаційного куточка «Пізнайко» (01.06), виставка газетних публікацій «Долоні дитини візьми у свої руки» (01.06). У секторі правової інформації презентовано **книжкову виставку «Право бути дитиною»**. З нагоди відзначення Міжнародного дня захисту дітей працівниками бібліотеки підготовлено та виставлено на вебсайт бібліотеки відеопрезентацію «Сторінками Всесвітньої декларації прав дитини».

Окрім того, **в рамках мистецької акції «Хай буде щасливим дитинство моє й щаслива буде Україна!»** 30 травня відбулася вистава «Коза-окупантка» від зразкового дитячого театру «Котигорошко» ЦКД Тульчинської міської ради (керівник Любов Маслова).

З нагоди відзначення **27-ї річниці Конституції України** у бібліотеці організовані заходи, які популяризують Основний Закон України, його історію та етапи становлення, а саме: виставка газетних публікацій до Дня Конституції України «Є держава – є Конституція» (25.06); книжкова виставка «Конституція – гарант державності» (26.06), яка відображає найважливіші історичні моменти конституційного процесу на складному і довгому шляху державотворення України; інформаційна година «Конституція —

основний закон моєї держави» для вихованців Вінницького обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Обрій» (27.06); круглий стіл «Конституція України: від витоків до сьогодення» (27.06); фахівці відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук провели вікторину «Що ви знаєте про Конституцію України?» для маленьких відвідувачів, які після початку повномасштабної війни переїхали до Вінниці з Маріуполя.

З метою утвердження спадкоємності понад тисячолітньої історії українського державотворення та спираючись на історію української державності та відповідно до Указу Президента України від 24 серпня 2021 року № 423 «Про день Української Державності», 28 липня в Україні *відзначається День Української Державності*. З цієї нагоди ВОУНБ провела низку заходів: інформаційну годину «Державність України - надбання тисячоліть» (27.08); відеоогляд «День Української Державності – тисячолітня історія України»; виставку газетних публікацій «Шлях до Української Державності»; книжково-ілюстративну виставку «Творці української державності» (24.08).

З нагоди відзначення *32-ї річниці Незалежності України та до Дня Державного прапора України* у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася лекція-презентація «Розбудова та збереження незалежної Української держави: стан, виклики, загрози, перспективи», яку представив А. В. Войнаровський, кандидат історичних наук, доцент кафедри культури, методики навчання історії та спеціальних історичних дисциплін ВДПУ ім. М. Коцюбинського; у читальній залі відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук ВОУНБ ім. В. Отамановського та на платформі для відеоконференцій ZOOM відбувся інформаційно-просвітницький захід «Вільна, незламна та непереможна». Захід організовано спільно з Вінницькою організацією ветеранів України та Громадською Радою при Вінницькій обласній Раді.

На захід були запрошені представники органів місцевого самоврядування, голови обласних, міських, районних ОТГ, ветеранських організацій Вінниччини, Громадської ради при Вінницькій обласній Раді, науковці, письменники, краєзнавці.

22 серпня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук з нагоди Дня незалежності України Музей Повітряних Сил Збройних Сил України презентував виставку експонатів «...І наш прапор, окроплений кров'ю, став ще дорожчим мільйонам сердець!». Розпочався захід з хвилини мовчання, якою присутні вшанували пам'ять українців, що віддали свої життя за волю, незалежність і свободу нашої держави.

Учасники заходу прослухали змістовну та важливу для нашого сьогодення розповідь старшого наукового співробітника Музею Повітряних Сил ЗСУ Віктора Поденного про кожен експонат та ознайомились із книжково-ілюстративною виставкою «Величне свято гідного народу», яку підготували фахівці відділу.

З нагоди відзначення *Всеукраїнського дня бібліотек* пройшов місячник «Бібліотека – завжди надійно, вірно і з любов'ю». Усі заходи, які відбувалися в бібліотеці у вересні проходили в рамках даного місячника.

Окрім того, з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек відбулися *урочистості «Бібліотека – твоя синергія перемоги»*. З професійним святом бібліотечних фахівців області привітали і нагородили почесними грамотами Ольга Дернова, начальник

управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької ОВА та її заступник Галина Пасека.

Вітальні слова на адресу колег-бібліотекарів прозвучали від Лариси Сенік, директора ВОУНБ ім. В. Отамановського, голови Вінницького обласного відділення ВГО Українська бібліотечна асоціація та Тетяни Пісної, директора Вінницької обласної бібліотеки для юнацтва. Директори бібліотек зауважили, що в умовах воєнного стану бібліотеки області проводять надзвичайно потужну роботу, спрямовану на розвиток бібліотечної справи регіону

Музичні вітання усім присутнім подарували учасники студії естрадного вокалу «Вікторія» та їх чудові солісти – Любов Солтан і Катерина Салига (художній керівник Діана Пташинська).

У межах урочистостей були нагороджені переможці обласного конкурсу буктрейлерів «Незламна, єдина – Україна моя!», організованого управлінням культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької ОВА, ВОУНБ ім. В. Отамановського та Вінницьким обласним відділенням ВГО Українська бібліотечна асоціація. А також від Вінницької обласної бібліотеки для юнацтва було оголошено переможців обласного рівня літературного конкурсу «Творчі канікули – 2023».

З нагоди відзначення *Міжнародного дня людей похилого віку* 29 вересня відбувся **ІІІ Форум «Золоті роки»**.

Форум відбувся у співпраці з Управлінням культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької ОВА, Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області, Департаменту охорони здоров'я та реабілітації Вінницької ОВА, Департаменту соціальної політики Вінницької міської ради, Громадської організації «Вінницька обласна організація ветеранів», Благодійної організації «Восток. SOS»/Безпечний простір для жінок і дівчат, які постраждали внаслідок війни «Затишно Space».

Цьогоріч на Форум запрошено людей поважного віку, ветеранів та внутрішньо переміщених осіб, які на даний час перебувають у нашому місті.

Вітальні слова на адресу учасників Форуму прозвучали від Ольги Дернової, начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької ОВА та Лариси Сенік, директора ВОУНБ ім. В. Отамановського, голови Вінницького обласного відділення ВГО Українська бібліотечна асоціація.

Для учасників Форуму була організована дискусійна панель «Активне довголіття: проблеми, забезпечення, перспективи», де вони отримали консультації фахових спеціалістів з юридичних та медичних питань, пенсійного забезпечення, проблем житлово-комунального господарства та соціального захисту. До обговорення актуальних питань взяли участь: Лариса Дика, заступник начальника Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області, Ірина Мокрицька, лікар-геріатр Департаменту охорони здоров'я та реабілітації, Наталія Гайструк, доктор медичних наук, професор кафедри акушерства та гінекології № 2 ВНМУ ім. М. І. Пирогова, голова ГО "Міжнародна асоціація Протиковідний Альянс", Галина Бурковська, психологиня, арт-терапевт, тренер і фасилітатор груп самопомогі ГО «ВКУП» за підтримки Ресурсного центру «ГУРТ», Крістіна Куксіна, завідувач сектору «Вінницьке бюро правової допомоги 2», Петро Бойко, керівник ГО «Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур».

Модератором дискусійної панелі виступила Ольга Коновальчук, заступник директора з основної діяльності ВОУНБ ім. В. Отамановського.

Ведуча урочистостей – Ніна Артапух, провідний бібліотекар обласної книгозбірні. Технічне забезпечення і музичний супровід заходу - ВОЦК «Щедрик».

Певна робота проведена відділами бібліотеки з метою відзначення *Дня гідності та Свободи* – двох знаменних і доленосних подій у новітній українській історії: Помаранчевої революції 2004 року та Революції Гідності 2013 року. З цієї нагоди у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук пройшов урок мужності «Революція Гідності: як це було» (16.11); «Україна – це обличчя Гідності, Україна – це серце Свободи, що б'ється, допоки боремось ми» – за такою назвою сектор газетної періодики підготував виставку публікацій (16.11); книжкова виставка «Наш дух не зламати, свободу не вбити!» (до Дня Гідності та Свободи) (16.11); віртуальна книжкова виставка-досьє «Держава нескорених – Україна!» (16.11).

У зв'язку із вшануванням *Дня пам'яті жертв голодомору 1932–1933 рр.*, бібліотекою проведені заходи, які спрямовані на поширення інформації про злочин геноциду, вчинений комуністичним тоталітарним режимом у 1932–1933 рр. проти Українського народу, в тому числі на Вінниччині. Зокрема, структурними підрозділами бібліотеки організовані та проведені інформаційні години, презентовані книжкові та документальні виставки, а саме: фахівці відділу краєзнавства ВОУНБ ім. В. Отамановського підготували книжкову виставку-вшанування «Свіча пам'яті». «Голодний, жорстокий, трагічний 1933-й...» – за такою назвою сектор газетної періодики підготував виставку публікацій до Дня пам'яті жертв Голодомору. На вшанування пам'яті трагічних подій 1932–1933 років відділ документів іноземними мовами підготував віртуальну виставку-реквієм «*Геноцид українців: 1932–1933 і сьогодні*».

А також, 21 листопада у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулась *презентація другої частини художньо-історичної повісті Лариси Сичко «В'яр»*. Захід приурочено 90-им роковинам Голодомору 1932–1933 рр. Події, описані у другій частині книги, проводять читача життєвими шляхами українських селян з початку минулого століття до сорокових років. Презентуючи книгу, Лариса Іванівна на прикладі свого рідного села Уяринці розповідала, як переживали Голодомор українці. Багато з героїв книги є реальними жителями цього села. Події з їх життя – це невигадані історії, а справжнє минуле тогочасного українського села. Нікого не залишили байдужими долі героїв книги, які були кинуті у тісні лещата страшного Голодомору 1932–1933 років.

25 листопада у вікнах структурних підрозділів бібліотеки запалені свічки в рамках *загальнобібліотечної акції «Не загасити пам'яті вогонь»* та хвилиною мовчання вшанували пам'ять усіх загиблих.

27 листопада у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбувся *інформаційно-просвітницький захід «Причини та духовно-моральні наслідки Голодомору в Україні»*, приурочений до 90-х роковин Голодомору 1932–1933 рр. Історик та краєзнавець, завідувачка науково-дослідницького відділу новітньої історії Вінницького обласного краєзнавчого музею Лариса Семенко розповіла учасникам про причини, перебіг та наслідки голодоморів ХХ ст. в Україні та на Поділлі зокрема. Це трагічні сторінки в історії нашого народу, про які необхідно знати і пам'ятати.

Присутні також ознайомились із книжковою виставкою «Свіча пам'яті» з фондів ВОУНБ ім. В. Отамановського та пересувною виставкою «Людомор на Поділлі» з колекції Вінницького обласного краєзнавчого музею та Державного архіву Вінницької області.

Захід відвідали курсанти Вінницького вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності та студенти Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

З нагоди відзначення в Україні *Дня Збройних Сил України* напередодні, 5 грудня у відділі новітніх технологій, економічних та юридичних наук відбувся **благодійний ярмарок на підтримку ЗСУ «Збройні Сили України – гарант безпеки та миру»**. Бібліотекарі продавали випічку, фрукти, овочі, мед. В загальному зібрано 14 011 грн., виручені кошти (14 011) грн. передано 71 окремій десантно-штурмовій егерській бригаді на приводне авто.

З метою привернення уваги до української книги, сприяння популяризації літератури українською мовою, розкриття фонду у грудні бібліотека долучилася до **Національного тижня читання** (організатор Український інститут книги). Книги були представлені в 7 жанрах популярної художньої літератури й в 7 жанрах популярної літератури нон-фікшн. Загалом було презентовано 60 найпопулярніших книг серед читачів ВОУНБ ім. В. Отамановського.

5 грудня у Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці імені Валентина Отамановського відзначили *Міжнародний день волонтерів*. З нагоди свята до бібліотеки були запрошені вінницькі волонтери – Вікторія Войтко, представник Волонтерського центру імені Олександри Бурбело при Вінницькому національному технічному університеті, Володимир Бевз, виконавчий директор БО «Благодійний фонд «Струна на арфі України», Оксана Оранська, координатор Волонтерського центру «ВіннСолярд», Ірина Присяжнюк, організатор і керівник волонтерського цеху «Тетріс», Броніслав Олійник, очільник ГО «Всеукраїнська асоціація «Народи світу – за мир», Сергій Зацерковний, представник Благодійного фонду Володимира Продивус, які сьогодні в умовах російсько-української війни проводять надпотужну волонтерську роботу та надають благодійну допомогу Збройним Силам України і постраждалому від війни населенню.

Ольга Коновальчук, заступник директора обласної бібліотеки привітала волонтерів зі святом та подякувала їм за патріотизм, активну громадянську позицію, небайдужість, щире серце та значну і вагому допомогу захисникам України.

З нагоди свята для усіх присутніх прозвучали авторські пісні від талановитого вінницького поета і барда Олександра Рака. А вихованці «Школи Акторів» під керівництвом Артура Константинова – Марія Іванова, Ірина Венславовська, Крістіна Гуцол, Соломія Кізіна, Олександра Зверянська та Крістіна Іващук декламували поетичні присвяти волонтерам та поезію Олександри Бурбело, доньки відомих вінницьких захисників і волонтерів Світлани Бевз та Сергія Бурбело.

Літературні читання. Презентації книг

15 лютого організовано презентацію книги поезій **Юрія Піжуга «Обпалені війною»**. Юрій Піжук – голова профспілок державних установ України. Чимало його творів покладено на музику як ним самим, так і відомими композиторами. Його пісні виконують Микола Янченко, Оксана Пекун, Михайло Грицкан, Наталія Фаліон, Ніна

Мирвода, Ансамбль SoloMia, Вікторія Гнатюк та ін. Відомі українцям пісні «Як ти доню там, на чужині...», «Повертайтесь додому», «Мамине серце», «Нескорена столиця», «Ангели земні», «Будь щасливим синочку», «Два береги» та інші звучать на радіо й телебаченні. Привітати автора прийшли представники державної влади, органів місцевого самоврядування, Федерації профспілок Вінниччини, письменники, студентська молодь, друзі та родина. Зокрема з вітальними словами до автора звернулися Ольга Зелінська, Микола Колесник, Микола Янченко, Вікторія Гнатюк та інші. Привітала поета й Ірина Коваленко, директор Київської концертної агенції «Садиба Мюзік», а також передали відеовітання відомі українські артисти Ольга Сумська, Оксана Пекун, Анатолій Гнатюк та Михайло Грицкан. Автор декламував твори зі своєї поетичної збірки, звучали й пісні на його слова.

3 березня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася **презентація наукових та художніх видань** талановитого письменника, кіносценариста, краєзнавця, кореспондента Національної радіокомпанії України у Вінницькій області, заслуженого журналіста України, члена Національної спілки журналістів України та правління обласної журналістської організації **Олександра Дмитрука**. Фахівці відділу підготували добірку творів письменника та літератури про його життя і діяльність.

8 березня відбулась **презентація книги «Барвінок. Ростити дітей щасливими»** народного артиста України, українського педагога, хореографа, керівника Народного ансамблю танцю «Барвінок», керівник Вінницького обласного творчого осередку Національної хореографічної спілки України, почесного громадянина міста Вінниці **Петра Бойка**. Понад три десятиліття Петро Адольфович займається педагогічною, хореографічною діяльністю, в центрі якої дитина, її внутрішній світ, її мрії й почуття. І все це знайшло відображення в презентованій книзі.

На захід завітали студенти, викладачі, працівники культури Вінниччини. З вітальним словом виступила начальник управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації Ольга Дернова та директор ВОУНБ ім. В. Отамановського, голова Вінницького обласного відділення ВГО Українська бібліотечна асоціація Лариса Сенік.

2 травня відбулася **презентація монографії «Яків Огородник. Гетьманування Івана Скоропадського»**, укладачами якої є Валерій Рекрут та Юрій Степанчук, а також книги Валерія Рекрута, Сергія Гальчака, Костянтина Завальнюка «Непрочитані сторінки життєпису та поезики Лавра Миронюка» у рамках засідання науково-краєзнавчого клубу «Дослідник краю».

У монографії «Яків Огородник. Гетьманування Івана Скоропадського» вміщено матеріали неопублікованої дисертації видатного подолянина Якова Огородника, збереженої як рукопис і виявленої В. П. Рекрутом у фондах Центрального архіву вищих органів влади та управління України. Відстоюючи засади державності, автор ґрунтовно характеризує діяльність гетьмана Івана Скоропадського – однієї з ключових постатей модерної української історії. На основі аналізу низки історичних джерел і літератури визначено фатальні об'єктивні чинники, які призвели до інкорпорації Лівобережної України до складу російської імперії.

Уперше представлена українській науковій спільноті праця істотно доповнить наявну історіографію з історії України-Гетьманщини.

У праці «Непрочитані сторінки життєпису і поезики Лавра Миронюка» Валерія Рекрута, Сергія Гальчака, Костянтина Завальнюка написано про сторінки історії сіл Рахнівка, Степашки, інших населених пунктів Гайсинщини, повідують про життєвий та творчий шлях уродженця Рахнівки Лавра Зіновійовича Миронюка (1887–1931) – учасника Української революції 1917–1921 рр., педагога, поета, журналіста, редактора гайсинської газети «Народня думка», яка видавалася в період з 25 серпня по 7 жовтня 1919 р., творчим доробком майстра художнього та публіцистично-сатиричного слова.

На заході виступили Рекрут Валерій Пилипович, кандидат історичних наук, член правління Вінницької обласної організації НСКУ, почесний краєзнавець України; Гальчак Сергій Дмитрович, доктор історичних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, член-кореспондент Української академії історичних наук, голова правління Вінницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України; Степанчук Юрій Степанович, доцент, доктор історичних наук, професор кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського; Завальнюк Костянтин Вікторович, кандидат історичних наук, архівіст, член Національної спілки журналістів України, член Національної спілки краєзнавців України, почесний краєзнавець України.

11 травня відбувся творчий вечір та **презентація збірки поезій «7 віршів» Юрія Прокопенка**. Якраз цього дня поет відзначав свій день народження. У творчому доробку Юрія сім поетичних збірок і книга спогадів «Крокуючи з Раїсою Панасюк». Друкувався в альманахах: «Вінницький край», «Підкова для носорога», «Барви», «Буг то є Бог» і «Вінницький альбом». Упорядник і співавтор збірки патріотичних віршів «Захисник – повертайся живим!». Презентована автором поетична збірка «7 віршів» складається із сімнадцяти тематичних розділів та здатна змусити переживати різні емоції. Коментуючи творчість нашого земляка, Валентина Сторожук зауважила, що «вірші Юрія Прокопенка – добрі, щирі й дуже відверті. На перший погляд, у них є смуток, біль і печаль, але є велика сила волі й надія. Останніх більше, тому в ліричних сповідях автора не зустрінете й тіні скепсису чи зневіри...».

Захід супроводжувала книжкова виставка «В обіймах поетичного таланту», підготовлена працівниками відділу краєзнавства ВОУНБ ім. В. Отамановського.

23 травня відбулася **презентація видання «Українська міфологія»** волинського письменника, художника, дослідника української міфології **Валерія Войтовича**.

Валерій Войтович – автор понад двох десятків літературно-художніх творів, монографій, словників та інших видань з історії та культури України, її міфології, великої кількості живописних та графічних творів. Серед них книга «Українська міфологія» (2002), яка є спробою осмислення надзвичайно багатого та яскравого світу української дохристиянської міфології – народних уявлень, звичаїв та обрядів, вірувань і повір'їв тощо. Це своєрідний погляд на духовну культуру предків, їхній світогляд, світосприйняття та ментальність. Текст супроводжується авторськими ілюстраціями, відомостями про визначних етнографів минулого та ґрунтовною бібліографією. Видання буде цікавим всім, хто прагне свідомого розуміння коренів культури та історії свого народу, шанує рідну минувшину та дбає про майбутнє збереження нашого народу. А ще ця книга отримала перше місце у рейтингу «Книжка року 2003» в номінації «Обрії» (енциклопедичні та довідкові видання) та перевидавалася у 2005, 2012, 2015, 2017 роках.

24 травня у Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці імені Валентина Отамановського відбулася **презентація творчості Володимира В'ятровича**, історика, публіциста, державного та громадського діяча.

Для усіх присутніх автор презентував свої історичні та суспільно-політичні видання: книгу «Наша столітня. Короткі нариси про довгу війну», яка є відповіддю на запитання, чому нині росіяни чинять масові злочини проти мирного населення нашої країни; книгу «Нотатки з кухні "переписування історії"» – про осмислення нашого минулого, спроби українців написати історію власної держави, звільнитися з полону думок «старшого брата» й досягнути справжньої незалежності; книгу «УПА. Історія нескорених», співавтором якої є Володимир В'ятрович разом з Ігорем Дерев'яним та Русланом Забілим, яка допоможе кожному зрозуміти, чому і як українці чинили спротив ворогу, який значно переважав їх у силі, а також побачити у завязті вояків УПА, які є на сьогодні джерелом незламності воїнів ЗСУ. Видання містить кілька сотень світлин і документів з архівів Центру досліджень визвольного руху та Служби безпеки України.

15 червня бібліотекою спільно з КЗ «Видавничий Дім «Моя організовано **презентацію книги нашого земляка, відомого українського дипломата Бориса Гуменюка «Слово – зброя дипломата»**. У своїй новій книзі Борис Гуменюк розкриває широкий спектр актуальних проблем України та міжнародних відносин, висвітлює авторське бачення їх вирішення. У цій збірці матеріалів проаналізовано проблематику українсько-російської війни, проведено історичні паралелі та продемонстровано візію післявоєнної України. Борис Іванович, як видатний дипломат, історик-міжнародник, професійно окреслює та акцентує ключові, актуальні теми зовнішньополітичної підтримки України, важливість злагодженої роботи державних інституцій для лобювання державних інтересів на міжнародному рівні, необхідність поліаспектного удосконалення України вже зараз.

Автор надає практичні рекомендації та конкретні пропозиції щодо розвитку України загалом, покращення української дипломатичної освіти та служби зокрема. Його книгу рекомендовано до друку за рішенням вченої ради Українського державного університету імені М.П. Драгоманова.

20 липня відбулася ювілейна творча зустріч з **Арсеном Зінченком та презентація бібліографічного покажчика «Джерело наснаги Арсена Зінченка»**.

Науковий доробок Арсена Леонідовича нараховує понад 200 наукових праць з історії українського селянства, національно-визвольного руху, історії церкви, українознавства, проблем охорони національної культурної спадщини, міжнародних відносин, біографістики та ін. Він автор навчальних посібників для загальноосвітніх шкіл та закладів вищої освіти. Не менш цікавими є літературні твори А. Зінченка, зокрема збірки оповідань «Гілля старого глека» (2008), «Цвіт півонії» (2016), «Роздоріжжя» (2020) та віршована містерія «Данте в Гуманю» (2019).

Привітала ювіляра Лариса Сенік – директор ВОУНБ ім. В. Отамановського, голова Вінницького обласного відділення ВГО Українська бібліотечна асоціація. Також, на заході виступили: Оксана Зелена – провідний бібліограф відділу краєзнавства, Степан Дровозюк – доктор історичних наук, професор, ректор Комунального закладу вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти», Олександр Федоришен – директор КЗ «Музей Вінниці», Юрій Легун – доктор історичних наук, професор, директор Державного

архіву Вінницької області, Юрій Зінко – кандидат історичних наук, професор, декан історичного факультету ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського

Модерувала зустріч Оксана Антонюк, завідувачка відділу краєзнавства ВОУНБ ім. В. Отамановського

Захід супроводжувала книжкова виставка-ювілей «Джерело наснаги Арсена Зінченка» (до 75-річчя від дня народження українського історика, доктора історичних наук, професора, громадського діяча).

8 серпня відбулася **презентація книги Ганни Секрет «Від "балету на гарбузі" до "театру на городі"»**. Ганна Василівна Секрет – відома тележурналістка, Почесний краєзнавець України, заслужений журналіст України, кавалер ордена княгині Ольги III ступеня, лауреат літературних премій імені Степана Руданського, Євгена Гуцала, Костянтина Гришина. Авторка презентувала збірку надзвичайно цікавих новел-спогадів, ота «жива публіцистика», з якої постають неповторні дивоцвіти Ганни Секрет, зустрічі з неординарними людьми. У книзі чимало світлин, що засвідчують події життя і творчості, в яких зростала, працювала і творила українську культуру та телевізію Ганна Секрет. На творчу зустріч завітали письменники, літературознавці, працівників культури, журналісти шанувальників творчості та друзі авторки. На заході звучали пісні у виконанні вінницьких митців.

10 серпня у відділі новітніх технологій, економічних та юридичних наук відбулась **презентація книги Дмитра Іванціва «Ми – вони»**. Захід організовано спільно з Видавничим Домом «Моя Вінниччина». Дмитро Іванців – член Національної спілки письменників України, Товариства письменників і журналістів імені Івана Франка. Автор книг «Старомодний роман», «Журналіст». «Ми – вони» – третя книга письменника, яка є сповіддю Вадима Смогителя. Смогитель Вадим Володимирович – український композитор та правозахисник, радянський дисидент, шістдесятник, політ'язень. Автор творів: «Нічні роздуми» (на слова І. Франка), «Літа молодії» (на власний текст); пісень на слова І. Світличного, М. Воробйова, В. Барки, Я. Лесіва, Є. Маланюка; музики до кінофільму «Русалчин тиждень» (1988, з Ніною Матвієнко).

На презентації виступив Баран Євгеній Михайлович – український літературознавець, кандидат філологічних наук, заслужений працівник культури України.

У виконанні автора прозвучала пісня «Літа молодії...», а родинний дует Гордани Якименко та її доньки Зореслави Король виконав заборонену КДБ пісню Вадима Смогителя «Червона калинонька».

31 серпня 2023 року у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулася **презентація біографічного довідника «Євреї Вінниччини: історія і люди» Випуск 1. Гайсинщина**. Упорядник А. Баніт (2023).

У довіднику систематизовано фактичний матеріал про визначних з історичної, економічної, наукової, літературної чи мистецької точки зору особистостей-євреїв, які народилися, проживали або своєю діяльністю були пов'язані з Гайсинським районом та Вінниччиною зокрема. Значне місце у книзі займають біографії діячів хасидизму. При висвітленні біографій діячів хасидизму надзвичайно важливого значення надавалося внутрішньо родинним і міждинастичним зв'язкам хасидських цадиків (син – батько, тесь-зять).

На захід були запрошені представники державної влади та органів місцевого самоврядування.

4 вересня у книгозбірні пройшли **традиційні вересневі Стусівські читання «І в смерті з рідним краєм поріднюсь...»** (до дня пам'яті поета-земляка, прозаїка, перекладача, мислителя, літературознавця, правозахисника, борця за незалежність України, одного з найактивніших представників українського культурного руху шістдесятників, лауреата Національної премії України ім. Тараса Шевченка, Героя України – Василя Семеновича Стуса).

На вересневі Стусівські читання були запрошені представники органів державної влади та місцевого самоврядування, освітяни, письменники, науковці, журналісти, громадські діячі, викладачі та студентська молодь.

Для всіх поціновувачів творчості митця до цього річних вересневих Стусівських читань відділ краєзнавства організував книжкову виставку-вшанування «Журавлем небесним на Україну вернусь...».

9 вересня, у читальній залі відділу документів іноземними мовами спільно з ГО «Конфедерація поляків Поділля – XXI століття» **проведено «Національні читання» («Narodowe Czytanie»)**. Цьогоріч, учасники заходу читали уривок з роману Елізи Ожешко «Над Німаном» (Eliza Orzeszkowa «Nad Niemnem»). Варто зазначити, що «Над Німаном» – найвідоміший роман Елізи Ожешко. Він був написаний у 1886–1887 рр. та відрізняється від інших творів авторки яскравими описами, виразними персонажами та історичними екскурсами.

12 вересня відбулася **презентація нової книги** відомих вінницьких письменників і журналістів **Вадима Вітковського та Михайла Каменюка «Розрита могила. Пам'яті жертв Великого Терору 1937–1940 років на Вінниччині»**. Ця праця є черговим виданням серії «Видавничого Дому «Моя Вінниччина», редакторами якого є автори.

У даній книзі-реквіемі письменники узагальнили не лише свої, а й інших дослідників, багаторічні пошуки правди про сталінські репресії на Поділлі в роки, що передували Другій світовій війні, які стали відомі світові, як «Вінницька трагедія». Цю тему автори досліджували понад двадцять років. Жертвами радянського режиму протягом 1937–1940-их років стали більше дев'яти тисяч людей.

Книгу видано за сприяння Вінницької ОВА, Вінницької обласної Ради та фінансування Вінницької міської територіальної громади. У заході взяли участь представники органів державної влади, освітяни, письменники, історики, краєзнавці, журналісти та студентська молодь.

До слова були запрошені Галина Пасека, заступник начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької ОВА, Олексій Серветник, головний спеціаліст Центрального міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті, Галина Слотюк, заступник директора з наукової роботи та інформатизації Вінницької ОУНБ ім. В. Отамановського, та відомі вінницькі історики і краєзнавці – Сергій Гальчак, Володимир Лазаренко, Анатолій Лисий, Сергій Лютворт, Микола Дорош, Григорій Кулівар та Станіслав Змерзлий.

Болючими були розповіді про рідних, які загинули від кривавого злочину радянського режиму, Марі-Франс Клер, французької письменниці, яка родом з Поділля (переклад на українську мову здійснювала Олеся Вітковська) та Тамари Басенко, мешканки м. Вінниця.

Захід супроводжувала книжкова виставка «Збудуємо пам'яті вічний собор», підготовлена фахівцями відділу краєзнавства ВОУНБ ім. В. Отамановського.

У читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук 19 вересня організовано **презентацію збірки вінницької поетки Юлії Броварної «Сепія»**. На захід завітали студенти Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу та Вищого художнього професійно-технічного училища № 5. Юлія Броварна – поетка, художниця, ілюстраторка, дизайнерка. Авторка двох збірок поезії «Кіновар» та «Сепія». Співорганізаторка поетичного фестивалю «Підкова Пегаса», фестивалю «Кіплінг-фест» та конкурсу одного вірша «Малахітовий Носоріг». Віцепрезидент Асоціації українських письменників з 2011 р.

Тексти перекладені англійською та польською мовами, друкувались у міжнародних та українських альманахах, антологіях та журналах. Займається проєктом створення мистецької резиденції для розвитку симбіотичних мистецьких практик.

26 вересня в секторі правової інформації відбулась **презентація книги Олексія Якименка «Дух та пристрасті адвоката»**. Олексій Олексійович Якименко – адвокат з 30-річним стажем, президент Адвокатської компанії «Якименко та Партнери», автор більше 30 публікацій в спеціалізованих юридичних виданнях та автор таких книг, як: «Судові спори з банками», «Кримінальний захист», «Майно подружжя». На зустріч завітали користувачі бібліотеки та студенти Харківського автомобільного університету.

28 вересня в читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася **презентація книги письменника, члена Національної спілки письменників України Анатолія Мартинюка «Сенсеї Побожжя»**.

Збірка нарисів з історії спортивної боротьби на Вінниччині розповідає про спортсменів силових єдиноборств, що уславлюють рідний край. Багато з них завітали на захід. Це чемпіон світу з вільної боротьби серед ветеранів Анатолій Біланенко, заслужений тренер України з дзюдо Володимир Бабін, майстер спорту, заслужений тренер України Олександр Кулібаба, заслужений працівник галузі фізичної культури та спорту, заслужений тренер України Семен Ханук та інші. Гості залишили свої автографи в книгах, які автор подарував нашій бібліотеці. Тепер користувачі книгозбірні мають можливість ознайомитися з виданням.

17 жовтня відбулася **презентація трилогії «AVEVINNYTSIA!»** вінницького архітектора та письменника Юрія Плясовиці.

Плясовиця Юрій Олексійович народився 19 листопада 1948 р. у м. Гуляйполе Запорізької області. Закінчив Харківський інженерно-будівельний інститут (1973). Він – професійний архітектор, прозаїк, заслужений архітектор України (2009), член НСПУ з 2017 р.

Його перу належать книги прози, а також публікації в альманахах і періодиці. Автор у своїх виданнях розкриває історію українського народу, мандрівки світом, архітектуру, містобудування, психологію та інші теми.

Трилогія «AVEVINNYTSIA!» – історичний роман про місто та його постатей, де автор поєднав час, історію, простір, нариси видатних вінничан та архітектуру Вінниці. Родзинкою видання є художні твори-барельєфи Володимира Рачека.

18 жовтня відбулась **презентація видання кандидата філологічних наук, літературознавця та бібліофіла Євгена Пшеничного «Альманах бібліофілів. Книга 3»**.

«Альманах бібліофілів» – це збірники про книжкову культуру України, про колекціонерів-бібліофілів, про екслібрисистів, книгознавців, про поціновувачів книжкових ілюстрацій, гравюри.

З виходом у світ третьої книги альманаху Євгена Вікторовича привітали та поділилися своїми напрацюваннями Галина Ковальчук, доктор історичних наук, професор, директор Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; Тетяна Кароєва, книгознавець, доктор історичних наук, професор кафедри культури, методики навчання історії та спеціальних історичних дисциплін історичного факультету ВДПУ ім. М. Коцюбинського; Степан Дровозюк, доктор історичних наук, професор, ректор КВНЗ «Вінницька академія безперервної освіти», редактор журналу «Історичний калейдоскоп»; Сергій Калитко, кандидат історичних наук, доцент; Ірина Валігура, бібліотекар I категорії відділу рідкісних і цінних видань ВОУНБ ім. В. Отамановського.

Зі словами вдячності за плідну співпрацю Є. В. Пшеничного з обласною книгозбірнею виступила директор ВОУНБ ім. В. Отамановського Лариса Сенік. Вона побажала Євгену Вікторовичу міцного здоров'я, цікавих наукових відкриттів та нових книг. Наголосила на унікальності презентованого альманаху, закликала присутніх до подальшого вивчення української книги та здійснення наукових досліджень.

Учасниками заходу були студенти ВДПУ ім. М. Коцюбинського, КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», бібліотечні працівники та інші шанувальники українського слова. Захід супроводжувала книжково-ілюстративна виставка «Євген Пшеничний і бібліофілство».

19 жовтня відбулася **презентація книги** заслуженого журналіста України, члена НСЖУ **Сергія Сай-Боднара «Зошит з історії Каришківської школи»**. Сергій Іванович Сай-Боднар народився в селі Каришків Копайгородської територіальної громади Жмеринського району. Вищу освіту здобув на факультеті журналістики Київського державного університету імені Тараса Шевченка. Нині працює головним редактором Головної редакції проведення пресзаходів та артпроектів Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ». У 2023 році Сергій Іванович написав та видав книгу «Зошит з історії Каришківської школи». Це четверте видання, присвячене селу та односельцям. Попередні дослідження Сергія Сай-Боднара – це книги про історію родоводу й рідного села: «Любов і муки Магди Хоманн» (2014), «Каришків. Я – твій колосок» (2016), «Родом із каришківського люду»(2020).

За внесок у дослідження та документування історії рідного села, розповіді про долі його людей, збереження для нащадків зворушливої та трагічної історії своїх предків Сергія Сай-Боднара у 2023 році нагороджено Почесною відзнакою «За заслуги перед Вінниччиною». Також автор є лауреатом літературної премії імені Михайла Стельмаха журналу «Вінницький край» та премії імені Івана Франка в галузі інформаційної діяльності.

У обговоренні творчого доробку нашого земляка взяли участь: голова Вінницької обласної організації НСПУ Вадим Вітковський; голова Вінницької обласної організації НСЖУ Василь Паламарчук; голова Копайгородської ОТГ Людмила Кушнір; директор Каришківської загальноосвітньої школи Сергій Бричок; директор Вінницького технічного фахового коледжу Світлана Василюк; заступник директора з наукової роботи та інформатизації ВОУНБ ім. В. Отамановського Галина Слотюк.

На презентацію запросили представники органів державної влади та місцевого самоврядування, освітяни, письменники, історики, краєзнавці, журналісти, студентська молодь та каришківчани.

Літературно-мистецькі заходи. Творчі зустрічі

20 лютого у відділі художньої культури та мистецтв відбулася **творча зустріч художниць Олени Муравко та Юлії Кучеренко зі студентською молоддю міста «Колір в житті людини».**

Упродовж творчої зустрічі говорили про природне походження кольору, про основи кольорознавства, ознайомилися із закономірностями класифікації кольорів, основними характеристиками кольору та впливом різних кольорів на фізіологічний, психологічний, естетичний та чуттєво-моральний стан людини, малювали та обмінювалися думками

9 березня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулася **літературна імпреза «Жінки у житті і творчості Тараса Шевченка».**

Захід присвячений розкриттю постаті Т. Шевченка як живої людини, зокрема ознайомлення зі знаковими жіночими постатями у бентежному та сповненому драматизму житті Шевченка Їх було вісім, імена більшості ми б не знали, якби не любов до них великого поета. Найчастіше його обраниці не могли оцінити ані поетичного, ані художнього генія великого митця. Під час заходу звучали вірші та музичні композиції на слова поета. Дякуємо всім учасникам, які долучилися до проведення Шевченкового свята. Попри тривожні сирени, які хотіли завадити нашій зустрічі, вона відбулась у затишній атмосфері. Супроводжувала захід книжково-ілюстративна виставка «Нас еднають думи Кобзаря».

30 березня у відділі художньої культури та мистецтв відбулася **літературно-мистецька година «Вершинний твір українського барокко»** до 225-річчя із часу видання «Енеїди» Івана Котляревського для студентської молоді Вінниччини. Учасники ознайомилися з творчістю І. Котляревського, особлива увага була звернена на історію написання поеми «Енеїда» та її подальший вплив на розвиток української літератури, слухали уривок з поеми «Енеїда» у виконанні учнів театральної студії «The театр» під супровід бандури.

27 квітня у відділі художньої культури та мистецтв відбувся **джаз-тайм «Джаз – музика вільних людей» (до Міжнародного дня джазу).**

28 вересня у відділі документів іноземними мовами відбулася літературна година-презентація книг вінницького письменника **Алекса Імгрея «Час, закарбований в рядках»**, приурочений до Дня захисників і захисниць України, що цього річ відзначатимуть 1 жовтня.

Під час заходу автор презентував присутнім свої шість книг, що були надруковані у Вінниці у 2022 році. Серед них: поезія, проза, записи зі щоденника, фотоальбом, мікровисловлювання на актуальні теми. Були зачитані пам'ятні для автора уривки з книг. Варто зазначити, що у кожній з презентованих книг розкривається тема боротьби України проти російської агресії за своє існування.

Наприкінці Ольга Коновальчук, заступник директора з основної діяльності ВОУНБ ім. В. Отамановського висловила щиру подяку Алексу Імгрею за багаторічну співпрацю, наголосивши на тому, що письменництво беззаперечно відіграє важливу роль у суспільстві та культурному просторі країни, допомагаючи зберігати патріотизм та підтримувати дух нації в умовах російської агресії та окупації частини української території. Літературні твори стають маніфестами національної самосвідомості та готовності захищати свою державу.

2 листопада відбувся літературний вечір «В товаристві Кобця Василя», приурочений до 80-річчя від дня народження відомого вінницького письменника, журналіста та громадського діяча – Василя Дмитровича Кобця.

На літературний вечір завітали представники влади та місцевого самоврядування, письменники, науковці, літературознавці, рідні і друзі письменника, викладачі та студенти, які є поціновувачами творчості Василя Кобця. Модерував захід Вадим Вітковський, голова Вінницької обласної організації НСПУ.

Знаковою подією під час заходу стало нагородження перших переможців Всеукраїнської літературної премії Василя Кобця для талантів року. Премію отримали – український письменник, лауреат Шевченківської премії Василь Шкляр у номінації «Проза» за роман «Маруся» та львівська поетеса, правозахисниця Наталія Крісман у номінації «Поезія» за поетичну збірку «Протуберанці душ».

Премію засновано у 2023 році родиною письменника спільно з Вінницькою обласною організацією НСПУ.

22 листопада у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся літературний бал «Аристократка духу» з нагоди 160-річчя від дня народження Ольги Кобилянської, письменниці, громадської діячки, учасниці феміністичного руху на Буковині, майстрині драматичної оповіді.

Непересічна, яскрава, прогресивна, завзята, розумна, надзвичайно обдарована й талановита і при цьому жіночна, романтична й натхнена – така вона, Ольга Кобилянська.

Відкрив бал народний художній колектив України ансамбль спортивного бального танцю «Грація» КЗ «Вінницький міський палац дітей та юнацтва ім. Лялі Ратушної». Частина новели «Меланхолійний вальс» була втілена на імпровізованій сцені студентами 5 курсу театрального відділення Вінницького фахового коледжу мистецтв ім. М. Д. Леонтовича Марією Шелепало, Альоною Баландою та Оленою Івашків, студенткою 3 курсу струнно-смичкового відділення Катериною Паламарчук та концертмейстером Мариною Хоменко.

Учасниці «Школи акторів» Марія Іванова та Поліна Коваленко (керівник Артур Константинов) декламували уривки з творів Ольги Кобилянської.

Музичну композицію «Ой надіну черевички» виконала Юлія Некрутенко, студентка 2 курсу вокального відділення Вінницького фахового коледжу мистецтв імені М. Д. Леонтовича (концертмейстер Ольга Зільберт).

Ведучі літературного балу, провідні фахівці бібліотеки Наталя Стойко та Діана Белоус, ознайомили глядачів з життям і творчістю відомої письменниці.

Дізнатися більше інформації про Ольгу Кобилянську та її діяльність учасники заходу мали змогу завдяки книжково-ілюстративній виставці «Одвічний пошук у гармонії», підготовленої фахівцями відділу абонементу.

На завершення заступник директора з наукової роботи та інформатизації ВОУНБ ім. В. Отамановського Галина Слотюк вручила творчим колективам та окремим виконавцям Подяки за участь у заході.

2 грудня відбулася творча зустріч з німецькою письменницею, режисеркою, документалісткою, публіцисткою Уллою Лахауер, яка відкрила вікно у свій захопливий світ творчості та багаторічний досвід у сфері літератури, кіно та журналістики.

Захід проходив у режимі телемосту, завдяки чому учасники мали чудову можливість послухати цікаві розповіді та поставити запитання відомій гості.

Презентації книжково-ілюстративних виставок

26 січня відбулась презентація книжково-ілюстративної виставки «Герої нашої історії (до Дня пам'яті Героїв Крут) в рамках уроку пам'яті «Героїчна сторінка Героїв Крут» секторі правової інформації. На захід завітали студенти Харківського автомобільного університету, а також до заходу приєдналися студенти Вінницького технічного фахового коледжу через платформу ZOOM.

14 лютого було проведено презентацію книжково-ілюстративної виставки «Звучи, рідна мово!» (до Міжнародного дня рідної мови) для учнів 9 класів КЗ «Вінницький лицей №2.

27 лютого було презентовано книжкову виставку «Любомир із славетної когорти Гузарів» студентам Харківського автомобільного університету.

8 березня відбулась презентація книжково-ілюстративної виставки «Жінки, що творили історію» для учасників презентації книги «Барвінок. Ростити дітей щасливими» народного артиста України, українського педагога, хореографа, керівника Народного ансамблю танцю «Барвінок», керівник Вінницького обласного творчого осередку Національної хореографічної спілки України, почесного громадянина міста Вінниці Петра Бойка.

6 квітня в рамках інформаційного заходу «Роми – краса будь-якої країни», до Міжнародного дня ромів, провідний бібліотекар відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук, Наталія Козак презентувала книжково-ілюстративну виставку «Відомі роми на карті світу», підготовлену до Міжнародного дня ромів.

На захід були запрошені представники ромської спільноти, які проживають на Вінниччині, працівники і користувачі бібліотеки, громадські діячі. У заході взяли участь Юрій Ригориченко, голова Вінницької обласної ГО «Чачуноалав», Володимир Григориченко, голова Вінницької міської організації «Рома Поділля» та Наталія Сенченко, співзасновниця Вінницького регіонального центру культури та мистецтва циганського народу «Девлеса, ромале!».

17 квітня – презентація виставки-інсталяції «Писанка Великодня – з неба ласка Господня» для студентів II курсу ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

19 квітня – презентація книжково-ілюстративної виставки «Книжкова мапа Європи» для студентів вінницького центру професійно-технічної освіти переробної промисловості.

21 травня – презентація книжкової виставки «Українська держава П.Скоропадського: на перехресті ідей» для учасників мовного клубу.

18 липня відбулась презентація виставки «Творці української державності» для користувачів бібліотеки

22 серпня презентація виставки «Величне свято гідного народу» учасникам виставки експонатів Музею Повітряних сил Збройних сил України «...І наш Прапор, окроплений кров'ю, став ще дорожчим мільйонам сердець!» (до Дня Незалежності України, до Дня Державного Прапора).

14 вересня презентація виставки «Воїни світла, воїни добра» (до Дня пам'яті загиблих захисників України) студентам вищого художнього професійно-технічного училища №5

3 жовтня – презентація книжково-ілюстративної виставки «Українські письменники

про Крим» студентам Тульчинського фахового коледжу культури.

9 жовтня – презентація книжкової виставки «Що почитати? Кращі книги від українських авторів» студентам Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Літературно-мистецький проєкт «У поезії живе людина»

Поезія має важливе значення у духовному збагаченні людини. Вона покликана хвилювати, давати насолоду, плекати високі почуття, згуртовувати націю і об'єднувати людство. З початку вторгнення російських військ на територію України, кожен став на її захист. Так само й поети почали обороняти нас словом.

Літературний проєкт «У поезії живе людина» передбачає популяризацію творчості поетів-вінничан, сприяє об'єднанню поетів та поціновувачів мистецтва слова й спрямований на популяризацію поезії та української мови.

Впродовж року було організовано:

- годину патріотичної поезії з відомою вінницькою поетесою-пісняркою, журналісткою, громадською і культурною діячкою Світланою Миколаївною Травневою. Зустріч відбулася зі слухачами КВНЗ «Вінницька академія безперервної освіти» на платформі для відеоконференцій Google Meet;

- годину патріотичної поезії з Іриною Зелененькою, під час якої студенти Харківського автодорожнього університету мали можливість познайомитися і послухати в авторському виконанні поезію поетеси;

- презентацію книги Юрія Піжука «Обпалені війною»;

- онлайн годину поезії з Оленою Нікітіною, вінницькою поетесою, вчителькою англійської мови Вінницько-Хутірського ліцею.

- онлайн годину поезії з кандидатом філософських наук, професором Дмитром Миколайовичем Джолою. Слухачі прослухали авторські вірші з поетичної збірки «Мелодії життя» та ознайомилися з творчим доробком Дмитра Миколайовича, зокрема книгою-присвятою «Спасибі тобі, Вінницький педагогічний»;

- відбулася презентація творчості подільських письменниць Світлани Криничної та Світлани Баламут-Осоховської. Обидві талановиті письменниці – призери й лауреати всеукраїнських та міжнародних конкурсів і фестивалів. Вони члени обласного літературно-мистецького об'єднання «Автограф», обласного літературно-мистецького гурту «Зимова вишня» та літературно-мистецького об'єднання «Стожари» (м. Ладижин). На творчу зустріч з поетесами завітали бібліотечні фахівці, краєзнавці, письменники, співаки, студентська молодь та користувачі бібліотеки;

- онлайн година поезії з поетесою та пісняркою Мариною Поремською. Учасники заходу ознайомилися із поетичними творами поетеси, темами яких є: любов до України, природи, сім'ї та кохання. Чимало віршів авторка поклала на власну музику. Слухачі отримали задоволення від авторського виконання пісень Марини Поремської;

- відбулася онлайн-година патріотичної поезії з вінницьким поетом, військовослужбовцем ЗСУ Дмитром Лунякою. Дмитро – поет, перекладач, філолог за освітою, автор поетичної збірки «Душі моєї сад». Учасник проєкту «Під спалахи сирен та блискавиць», учасник фестивалів: «Малахітовий носоріг», «Підкова Пегаса», «Ірпінський Парнас», «ШеФест», «ДонцовФест» та інших. Друкувався в газетах «33 канал», «Літературна Україна», студентському альманасі «Сві-й-танок».

Під час зустрічі поет розкрив велич своєї душі. Він розповідав про культуру, мову, важливість самовираження в мистецтві, зокрема в поезії. Дмитро чудово декламував свої глибоко-філософські вірші про життя, війну та любов.

За словами автора, перемога нашої країни в цій кривавій війні залежить від кожного з нас, а саме від готовності допомагати іншим, витривалості й мужності, від непохитної віри в наших військових.

- онлайн-година патріотичної поезії з вінницьким поетом Олегом Крушельницьким.

Надзвичайно тепла та душевна атмосфера панувала під час спілкування з автором. Поезія Олега – глибинна сучасна лірика воєнного часу, щира розповідь про свій життєвий шлях, справжніх друзів-захисників, рідний край та любов, знайшли відгук в учасників заходу;

- онлайн-година патріотичної поезії з вінницькою поетесою Тетяною Шкурак.

Під час зустрічі авторка подарувала присутнім чудові мелодії своїх віршів. Адже пише вона про найважливіші життєві цінності – добро, дружбу, рідний край та любов. Особливе місце в її творчості займає незламність, стійкість і віра в силу духу українського народу, біль і сум утрат й побажання перемоги українському війську над ворогами;

- творча зустріч з вінницькими поетами Тетяною Шкурак і Олександром Раком «Поезія без укриття» в рамках проєкту «У поезії живе людина».

Наразі, в умовах війни, коли російська імперія вкотре намагається знищити все українське, поетичне слово актуальне як ніколи. Патріотичні вірші сьогодні надихають українців на боротьбу за вільну Україну, підтримують їхню міць, звитягу та прагнення до мирного і кращого майбутнього.

Зворушливо й проникливо поети читали вірші, кожний рядок яких відкривав їх душі, глибоко людяні, повні добра та світла.

Співоча мелодійність і музикальність поезій Сашка Рака торкнулися душі кожного присутнього на зустрічі;

- година ліричної поезії з Михайлом Каменюком «ТАМ – ТУДИ...».

На зустріч з поетом-земляком завітали шанувальники його творчості – друзі, письменники, студентська молодь, працівники бібліотеки, які мали можливість насолодитися ліричною поезією Михайла Каменюка. Ця зустріч торкнулася душі кожного присутнього у залі, адже своєю творчістю Михайло Феодосійович доводить, що тільки з любові до рідної землі, матері, жінки народжуються поет і поезія.

Захід супроводжувала книжкова виставка «В обіймах поетичного таланту», підготовлена фахівцями відділу краєзнавства, на якій були представлені видання автора відомі читачам, зокрема: «Чотири струни», «Брати по вогню», «Дихання ріки», «Татування коня», «Пісні ніжного волоцюги» «...і знову всеосяжний, всюдоступний світ пахне, як розрізаний кавун» та інші.

Проєкт «ПроЧитати»

Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського у 2023 році продовжує підтримку проєкту вінницького міського телеканалу ВІТА «ПроЧитати». Це телевізійний анонс цінних та рідкісних книг, унікальних документів, літератури, яка видана в Україні та є у фондах нашої бібліотеки. Це наукова, науково-популярна, художня література про історію, культуру України, відомих українських діячів. Метою проєкту є популяризація читання паперових книг, які є в нашій бібліотеці.

В рамках проекту для трансляції на телеканалі було записано відеоогляд таких книг І. Стоун «Ван Гог. Жага до життя»; Д. Мартін «Вогонь і кров»; М. Гейл «Опівнічна бібліотека»; Д. Кенфіл «Курячий бульйон для душі. 101 найкраща історія»; Л. Тонані «Мадонна»; С. Феррж «Інга»; Р. Лейсі «Корона»; Т. Гарфорд «Речі, що змінили світ» (фахівці відділу абонементу), Боса І. Ю.); Віктор Франкл «Людина у пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі», Ошо «Про жінок. Торжество жіночого духу», Богдан Лебль «Пекло ввійшло до раю», Роман Береза «Мистецька слава України: У пошуках євшан-зілля» (відділ художньої культури та мистецтв); С. Дерманський «Чудове чудовисько»; В. Рутківський «Джури козака Швайки»; Аньєс Мартен-Люган «Щасливі люди читають книжки і п'ють каву»; Елізабет Гілберт «Їсти, молитися, кохати».

Художні виставки

17 січня у відділі художньої культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулось відкриття **виставки творчих робіт здобувачів освіти, майстрів та викладачів ВХПТУ № 5 міста Вінниці «Твори! Світи! Перемагай!»**.

З теплими і щирими словами до студентів звернулися: член правління Вінницької обласної організації Національної спілки художників України О. П. Пелешко, член Національної спілки письменників України Л. І. Сичко. Дипломи і подяки, а також пам'ятні подарунки від Вінницького обласного центру народної творчості вручив провідний методист, художник С. О. Бугай. Привітала учасників заходу та вручила відзнаки заступник директора з навчально-методичної роботи ВХПТУ № 5 М. С. Пилявець. Окремо хочеться відзначити організаторів виставки, які стали для молодих художників не тільки вмільми і мудрими наставниками, а й прикладом для наслідування та творчого розвитку, це – О. О. Муравко, Ю. С. Кучеренко та О. М. Жашуєва. Зачарував учасників мистецького вернісажу музичний супровід у виконанні студентки 2-го курсу Вінницького фахового коледжу мистецтв ім. М. Д. Леонтовича Софії Драчинської.

7 березня у відділі художньої культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулось **відкриття виставки творчих робіт здобувачів освіти, майстрів та викладачів ВХПТУ № 5 м. Вінниці «Барвисті квіти»**.

4 травня у відділі художньої культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулося **відкриття виставки творчих робіт здобувачів освіти, майстрів та викладачів ВХПТУ № 5 м. Вінниці «Дивосвіт»**.

Анімалістичний жанр вважається найдавнішим. З малюнків тварин на стінах печер починалося те, що ми зараз називаємо мистецтвом. За не одну тисячу років тенденції та форми зображення тварин кардинально змінювалися відповідно до умов та потреб часу. Попри це, картини з тваринами, об'єднані різними мистецькими напрямками, техніками та стилями, створювалися відомими художниками в різні епохи та залишаються популярними до сьогодні.

З теплими та щирими словами до юних митців звернулися представники адміністрації ВХПТУ № 5 м. Вінниці М. С. Пилявець та Л. О. Палій. Щиру подяку за плідну співпрацю з ВОУНБ ім. В. Отамановського висловила заступник директора з основної діяльності Ольга Коновальчук. Окремо хочеться відзначити організаторів виставки, які стали для молодих художників не тільки вмільми й мудрими наставниками, а й прикладом для наслідування та творчого розвитку, це – О. О. Муравко, Ю. С. Кучеренко та О. М. Жашуєва. На свято були запрошені гості, які поділилися своїми враженнями від побаченого: артдиректор Вінницького регіонального центру сучасного

мистецтва «Арт-Шик» культурного центру «Галерея ХХІ» Оксана Коленіченко, голова ГО «Лабораторія актуальної творчості» Олександр Нікітюк та заступник директора Вінницького обласного художнього музею Ольга Романишена.

15 червня відбулось відкриття **персональної виставки Наталії Кобильник «Барвиста Петриківка»**. Унікальність техніки та багатство орнаментальних варіацій петриківського розпису стали запорукою визнання його об'єктом нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО у 2013 році. У 2018 році пані Наталія познайомилася з майстринею Іриною Красновою, у якої навчалася петриківського розпису, згодом стала малювати самостійно. Роботи пані Наталії прикрашають не лише оселі в Україні, а й за кордоном.

12 липня відбулося відкриття **персональної виставки вінницької фотохудожниці Таїсії Левченко «Мені снилась бабуся...»**.

Тая Левченко – вінницька фотохудожниця. Зі школи захоплювалася пейзажною фотографією, а в портретну прийшла лише з початком повномасштабної війни в Україні. Втім, пейзажистика при цьому не полишила й працює саме на стику цих двох напрямків. «...Почати знімати людей – це був порив душі, протест проти смерті, відчайдушне прагнення назавжди зберегти людям моменти їх життя ...» – так говорить Тая.

Виставка світлин «Мені снилась бабуся...», за словами авторки, це не лише історія бабусі Соні та її правнучки Злати. Це історія кожного з нас. Історія кожного з нас і його бабусі: бабусі, яка є; бабусі, яка була, чи якої, можливо, ніколи й не було...

Також відвідувачі заходу мали можливість ознайомитися з підбіркою літератури про історію фотографії та фотографування.

16 серпня у стінах бібліотеки відбулося **відкриття виставки «Петриківський розпис» (роботи учнів майстрині петриківського розпису Галини Рибак)** та майстер-клас з петриківського розпису.

У 2021 році Галина Миронівна створює свою творчу студію «Барвистий дивосвіт». Тут навчаються діти від 7 років і дорослі. Метою навчання є поєднання народних традицій та академічних знань.

10 жовтня відбулося **відкриття виставки «Герої козацької України» художниці Наталії Павлушенко**, яку організовано за підтримки Громадської організації Об'єднання ветеранів та волонтерів «Подільський щит».

У 2006 році Н. Павлушенко почала працювати над серією художніх портретів «Герої козацької України». Як зазначає сама авторка, ідея виникла через бажання покращити наявні, а також створити нові образи, опираючись на дослідження історичної галузі. Така діяльність вимагає здійснення ґрунтовної пошукової роботи та кооперації з фахівцями.

На відкриття завітали: завідувач відділу українознавства Вінницької академії безперервної освіти Лазаренко В. І., який розказав про художницю та її роботу над проектом, та доктор історичних наук, професор кафедри історії України ВДПУ ім. М. Коцюбинського Степанчук Ю. С., який провів екскурс у минуле та розповів про славних гетьманів, зображених на портретах. Адже саме в цей складний період для нашої країни кожний український громадянин має знати історію, що є об'єднавчим фактором для консолідації нашої нації. Також з вітальним словом до присутніх звернулася директор ВОУНБ ім. В. Отамановського Лариса Сенік.

Славетні подвиги наших пращурів надихають захисників на величні подвиги та успіхи на полі бою сьогодні, тому що в цій війні, як і наші козаки в давні часи, ми захищаємо своє право на культуру, мову, традиції, звичаї, історію та державність.

Відвідувачі заходу також ознайомилися з добіркою літератури про історію гетьманства та альбомами про наших героїв минувшини.

9 листопада до Дня працівників культури та майстрів народного мистецтва у відділі художньої культури та мистецтв відбулося **відкриття виставки «Чарівний світ різьби»**.

На виставці були представлені роботи, в які вкладалася душа вчителя і майстра – виробни учнів КЗ «Вінницький ліцей № 23» під керівництвом заслуженого вчителя України Дмитра Миколайовича Луп'яка та здобувачів освіти ВХПТУ № 5 під керівництвом майстрів виробничого навчання I категорії з професії «Столяр будівельний. Виробник художніх виробів з дерева» Михайла Петровича Мамея та Юрія Миколайовича Присяжнюка. Учасники ділилися педагогічним досвідом, творчими здобутками та досягненнями своїх учнів, які не тільки сумлінно навчаються, але й займаються волонтерством.

Захід відвідали вчителі та учні КЗ «Вінницький ліцей № 23», Майстри виробничого навчання та здобувачі освіти ВХПТУ № 5, викладачі та студенти ВДПУ ім. М. Коцюбинського, вчителі та учні Вінницького палацу дітей та юнацтва імені Лялі Ратушної.

Засідання клубів за інтересами та заняття гуртків

Вагоме місце в діяльності бібліотеки займає гурткова робота, яка спрямована на підвищення рівня знань читача в певній галузі, розвиток його творчих здібностей і прискорення особистісного зростання.

У структурних підрозділах бібліотеки організовано роботу таких клубних формувань та гуртків:

Клуб за інтересами «Зустріч»

(відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук) – два рази на місяць

- Майстер-клас з малювання «Дерево мрій»
- Майстер-клас з малювання «Апельсини» для учасників клубу «Зустріч» провела викладачка Вінницької дитячої школи мистецтв «Вишенька» Аліна Урунова.
- Майстер-клас з малювання «Коала»
- Майстер-клас з оригамі «Журавель»
- Майстер-клас з малювання вином «Вінницька башта» спільно з Благодійним фондом Володимира Продивуса
- Творча зустріч з вінницькою поетесою і бардом Веронікою Остапчук
- Творча зустріч з вінницькою письменницею Світлою Травневою
- Зустріч з лікарем-дерматологом Євгеном Краснощоким. Говорили про псоріаз, симптоми, особливості діагностики, методи лікування та особливості харчування тощо.

Науково-краєзнавчий клуб «Дослідник краю»

(відділ краєзнавства)

28 лютого в рамках засідання науково-краєзнавчого клубу «Дослідник краю» відбулася краєзнавча година «Автохтонність трипільців», до 130-річчя від дня відкриття трипільської культури – однієї зі стародавніх землеробських культур IV–III тисячоліть до нашої ери на території Південно-Східної Європи (1893).

Гостем заходу був Сергій Лютворт, кандидат технічних наук, координатор групи «Україна – Індоевропа», який поділився власними дослідженнями, напрацюваннями в цьому напрямку.

На заході були присутні студенти Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

2 травня відбулася презентація монографії «Яків Огородник. Гетьманування Івана Скоропадського», укладачами якої є Валерій Рекрут та Юрій Степанчук, а також книги Валерія Рекрута, Сергія Гальчака, Костянтина Завальнюка «Непрочитані сторінки життєпису та поезики Лавра Миронюка» у рамках засідання науково-краєзнавчого клубу «Дослідник краю».

3 липня в рамках науково-краєзнавчого клубу «Дослідник краю» відбулося засідання «Зі світлої душі», присвячене 85-річчю від дня народження письменника, заслуженого журналіста України Івана Волошенюка.

Іван Степанович Волошенюк (03.07.1938, с. Ометинці Гайсинського р-ну – 14.03.2017, м. Вінниця), письменник, публіцист, журналіст, член НСПУ та НСЖУ, заслужений журналіст України (2003), автор низки книжок художньої літератури та документалістики, лауреат багатьох літературних премій, переможець літературних конкурсів.

Сергій Гальчак, доктор історичних наук, член Президії НСКУ, голова правління Вінницької обласної організації НСКУ, член-кореспондент Української академії історичних наук, заслужений працівник культури України, почесний краєзнавець України, окреслив життєвий та творчий шлях Івана Волошенюка та поділився своїми митями з життя в спілкуванні з журналістом.

Оксана Антонюк, завідувачка відділу краєзнавства, член НСКУ, презентувала книжково-ілюстративну виставку «Зі світлої душі», присвячену Івану Волошенюку, та представила матеріали Івана Степановича з Фонду документів особового походження, що діє при відділі краєзнавства.

Василь Паламарчук, заслужений журналіст України, поділився своїми спогадами про багатолітню радість спілкування, взаємної праці на журналістській ниві, розкіш товариських взаємин з письменником, публіцистом Іваном Волошенюком.

Захід відбувся за участі науковців, журналістів, фахівців бібліотеки.

Гендерний клуб «Я + Ти = Ми»

(сектор правової інформації)

У секторі правової інформації відбувались засідання двох групи проєкту «Жива – Я» для вінничанок та ВПО в рамках гендерного клубу "Я+Ти=Ми". Тренери Світлана Величкіна та Наталя Власюк проводили семінари та тренінги з питань психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, а саме:

- «Самооцінка та любов до себе. Жіноче здоров'я»;
- «Стать та гендер. Гендерні ролі, стереотипи»;
- «Здорові та нездорові відносини»;
- «Статус, влада та права. Гендерно - зумовлене насильство. Види»;
- «Копінгові стратегії та резистентність»;
- «Майстер-класи з медитації».

Регулярно відбувались зустрічі **Гендерного клубу «Я+ТИ=МИ»** з представниками новостворених та досвідчених організацій з поміж ВПО в межах проєкту «Соціальна

фабрика – єдність заради розвитку» започаткованим ГО Відкрите Суспільство, керівник – Світлана Ходакова.

Клуб «Садівник»

(відділ аграрних наук і виробництва)

В 2023 році сектором аграрних наук було організовано 8 засідань клубу «Садівник»:

10 січня – «Вирощування розсади: усе найважливіше від насіння до врожаю»(спікер – президент клубу – Г. Г. Мінова).

24 січня – зустріч із кандидатом сільськогосподарських наук, менеджером з маркетингу Вінницької та Житомирської областей компанії «ТІМАС АГРО Україна» Оксаною Костюк. Вона виступила з цікавою науковою інформацією про вирощування, догляд і захист такої популярної рослини, як лохина. Провідний бібліограф сектору аграрних наук провела інформаційну годину та підготувала віртуальний бібліографічний список «Ефективне живлення рослин разом з «ТІМАС АГРО Україна». Учасники клубу обговорювали також тему «Капуста, сорти, захист, догляд».

14 лютого - учасники заходу мали нагоду поспілкуватися у форматі «запитання – відповідь», обмінялися власним досвідом застосування методів догляду за овочевими культурами. Розглянули тему «Садівництво в боротьбі зі стресами».

21 лютого - заняття було присвячено темі «Розсада».

28 лютого відбулося засідання на тему: «Гарбузові культури: від насіння до комори». Президент клубу Г. Г. Мінова виступила з інформацією про нові сорти, вирощування та захист гарбузових.

14 березня - «Вирощування томатів і гарбузових культур».

12 грудня - «На допомогу городнику – нові видання обласної книгозбірні».

26 грудня - «Вирощуванням нових сортів плодово-ягідних культур»

В серпні відбулося виїзне засідання клубу «Садівник» на базі присадибного господарства Г. П. Шевченко у Вінниці. На гостину до неї завітали президент клубу Г. Г. Мінова, вчений агроном Ф. Г. Палазюк, активісти клубу М. Д. Вербицька, В. В. Кухтіна, З. В. Суботіна, працівник сектору аграрних наук ВОУНБ ім. В. Отамановського О. Л. Шпичак. В організації зустрічі господині допомагали її чоловік В. Шевченко та донька О.Бережок. Галина Петрівна ознайомила гостей з колекцією врожайних сортів картоплі, цибулі, часнику, моркви, капусти, помідорів, огірків та плодово-ягідних рослин. Під час екскурсії всі присутні із захопленням милувалися садово-городньою ділянкою та зонуванням площі. На виїзному засіданні всі учасники клубу дістали незабутні враження, позитивні емоції та збагатилися цінними знаннями.

Студія творчості «Усе підвладно майстрові руці»

(відділ художньої культури і мистецтв)

12.01. – майстер-клас зі створення іграшки – символу року й зимові розваги та конкурси. Учасники робили іграшку з фетру, яку закріпили на магніт. Кожна робота була наповнена дитячими емоціями та бажаннями.

07.02. – майстер-клас із малювання для дітей та їх батьків. Цікаво та пізнавально проводила майстер-клас художниця Тетяна Шведа. Працювали з технікою монотипія – ще одна цікава техніка малювання, яка подобається дітям. В рамках майстер-класу відбулася виставка екзотичної колекції тварин та комах Віталія Крижанівського;

26.01. – майстер-клас з виготовлення прикраси «Спогад про літо».

23.02., 09.03., 23.03. – цикл майстер-класів «Намалюй собі щастя» з використанням методу нейрографіки. Майстер-класи проводила художниця Наталія Дерлиця. Захід відбувався за підтримки ГО «Дівчата» у партнерстві з міжнародною організацією World Vision та за фінансового сприяння АДН, які реалізують проєкт «Підтримка ВПО в Україні». Захід є частиною проєкту, який відбувається в Київській, Вінницькій, Одеській та Закарпатській областях.

02.03. – майстер-клас із виготовлення інтер'єрної гілки магнолії. Учасники робили цю квітку, використовуючи не тільки звичний фоаміран, а й природні матеріали.

22.03. – майстер-клас із кавового живопису. Захід відбувався за підтримки ГО «Дівчата».

25.03. – майстер-клас «Твоя унікальна картина» (fluid akril). Заняття провів художник-викладач Сергій Магденко.

19.04. Майстер-клас із виготовлення композиції в кашпо «Золотий кульбабовий сонет».

24.05. Майстер-клас із виготовлення брошки «І квіти півоній, мов біло-рожева симфонія».

06.06. Майстер-клас «Свічка з ароматом меду».

21.06. Майстер-клас із виготовлення квітково-ягідної композиції «Медом дикої трави пахнуть суниці».

21.06. Майстер-клас «Петриківський розпис».

У співпраці з ВХПТУ № 5 з метою профорієнтації учнівської молоді проведено ряд майстер-класів для учнів 9 класів міста Вінниці:

- 07.02. Майстер-клас «Калина» з використанням сучасних художньо-оздоблювальних матеріалів

- 09.02. Майстер-клас мотанка «Синичка»

- 13.02. Майстер-клас «Чарівний світ графіки»

- 14.02. Майстер-клас «Витинанка»

- 21.02. Майстер-клас «Об'ємно-просторова композиція»

- 23.02. Майстер-клас «Сувенір з дерева»

- 20.03. Майстер-клас «Графіка. Стилзація. Перо»

- 23.03. Майстер-клас «Кольорова графіка»

- 03.04. Майстер-клас «Розмалювання дерев'яних яєць»

- 06.04. Майстер-клас «Декорування сувеніра з дерева»

Серія занять з арттерапії «Намалюй собі щастя» з використанням методу нейрографіки – 05.04, 06.04, 12.04, 19.04, 20.04, 26.04, 03.05, 04.05, 10.05 у рамках роботи студії творчості «Усе підвладно руці майстра». Заняття організовані за підтримки ГО «Дівчата» у партнерстві з міжнародною організацією World Vision та за фінансового сприяння АДН, які реалізують проєкт «Підтримка ВПО в Україні». Заходи - частиною проєкту, який відбувається в Київській, Вінницькій, Одеській та Закарпатській областях.

Ряд майстер-класів з навчальним курсом «Основи акварельного живопису» - 17.05, 18.05, 24.05, 31.05, 08.06. Захід відбувся у відділі художньої культури і мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського за підтримки ГО «Дівчата» у партнерстві з міжнародною організацією «World Vision» та за фінансового сприяння АДН, які реалізують проєкт «Підтримка ВПО в Україні».

20.07. – Майстер-клас «В диво-мальвах серце квітне» із виготовлення цієї символічної для усіх українців квітки в кашпо. Захід реалізувався завдяки БФ «Добробут України» в рамках проєкту «Keep calm and love Ukraine/ Зберігаємо спокій та любимо Україну» за підтримки IREX Europe doing business as Equal Rights and Independent Media.

25.07, та 26.07– майстер-клас з гончарства для учнів Вінницької приватної гімназії «Артинов-Дельфін». Кераміст Михайло Діденко розкрив секрети ліплення з глини юним учасникам заходу, кожен з яких створив свій оригінальний виріб.

02.08, 03.08 Майстер-клас із сухого валяння для учнів Вінницької приватної гімназії «Артинов-Дельфін», провела майстриня Олександра Вдовиченко.

14.08 – Майстер-клас з фомфлористики зі створення прикраси «Патріотичний мак» для учнів Вінницької приватної гімназії «Артинов-Дельфін».

16.08 – Майстер-клас «Петриківський розпис». Захід реалізувався завдяки БФ "Добробут України"/Charitable Foundation "Eudemony of Ukraine" в рамках проєкту «Keep calm and love Ukraine/ Зберігаємо спокій та любимо Україну» за підтримки IREX Europe doing business as Equal Rights and Independent Media.

17.08. – Майстер-клас зі створення прикраси «Патріотичний мак» для дітей з центру «ЯМаріуполь. Вінниця» і вінничан.

Захід реалізувався завдяки БФ "Добробут України"/Charitable Foundation "Eudemony of Ukraine" в рамках проєкту «Keep calm and love Ukraine/ Зберігаємо спокій та любимо Україну» за підтримки IREX Europe doing business as Equal Rights and Independent Media.

19.09., 21.09. – Майстер-клас зі створення прикраси «Будячок» для ВПО і вінничан. Захід реалізувався завдяки БФ "Добробут України"/Charitable Foundation "Eudemony of Ukraine" в рамках проєкту «Keep calm and love Ukraine/ Зберігаємо спокій та любимо Україну» за підтримки IREX Europe doing business as Equal Rights and Independent Media.

30.09. – Майстер-клас з петриківського розпису «Квітка-цибулька» за участі майстрині Галини Рибак в рамках Дня відкритих дверей до Всеукраїнського дня бібліотек.

18.10. – Майстер-клас із виготовлення брошки «А що вже дикий виноград сором'язливо зашарівся...».

01.11.– Майстер-клас зі створення прикраси «Бавовнятко» для учнів Вінницького приватного ліцею «Артинов».

22.11. – Майстер-клас зі створення прикраси «Осінь неповторність хризантем» для ВПО та вінничан.

30 .11. – Майстер-клас зі створення прикраси «Бавовнятко» для дітей та дорослих з центру «ЯМаріуполь. Вінниця» і вінничан. Захід реалізувався завдяки БФ "Добробут України"/Charitable Foundation "Eudemony of Ukraine" в рамках проєкту «Keep calm and love Ukraine/ Зберігаємо спокій та любимо Україну» за підтримки IREX Europe doing business as Equal Rights and Independent Media.

17.12 – Майстер-клас з виготовлення новорічної ялинки (провела художниця Наталія Дерлиця для дітей Вінницького ліцею №20).

20.12. – Майстер-клас зі створення інтер'єрної квітки у кашпо «Орхідея» для ВПО та вінничан.

Розмовний клуб «Українське слово»
(відділ художньої культури та мистецтв)

За період 2023 року відбулось 29 занять, учасники клубу – ВПО та жителі міста Вінниці.

Розмовний клуб української мови

у співпраці з Всеукраїнським рухом «Єдині» (проект психологічної та освітньої підтримки у переході на українську мову)
(відділ художньої культури та мистецтв)

Заняття проходили щосуботи. Впродовж 2023 року відбулось 21 засідання клубу. учасники – ВПО та жителі міста Вінниці.

Клуб з особистісного розвитку «Відродження»

(відділ медичних наук)

Розпочав свою діяльність у 2023 році. Клуб заснований на основі єдності інтересів до проблем відродження духовності, психоемоційної стабільності, яке діє з метою обміну думками, досвідом, уподобаннями, сприяє удосконаленню знань у різних сферах життєдіяльності. Засідання проходять один раз на тиждень.

Засідання клубу з особистісного розвитку «Відродження»

(відділ медичних наук)

29 січня – Засідання клубу «Відродження», присвячене духовному та психічному зростанню особистості.

5 лютого - Засідання клубу «Відродження», присвячене впливу свідомості та підсвідомості людини на її внутрішній світ, а також стресові фактори та ендокринна система.

12 лютого - Засідання клубу "Відродження", присвячене правильному розподілу власних ресурсів, змінам фаз "робота" та "відпочинок".

26 лютого - Засідання клубу "Відродження", присвячене емоціям образи, агресії, страху, їх розумінню та подоланню, а також усвідомленню власних енергетичних ресурсів.

5 березня - Засідання клубу "Відродження", присвячене технікам подолання негативних емоцій: образи, агресії, страху в умовах воєнної агресії.

12 березня - Засідання клубу "Відродження", присвячене прив'язаностям: як з ними працювати та усвідомлювати.

19 березня - Засідання клубу "Відродження", присвячене пробудженню в людині позитивних якостей.

26 березня – Засідання клубу "Відродження", присвячене страху, як емоційному розладу

2 квітня – засідання клубу «Відродження» присвячене психології сім'ї. Були підняті питання взаєморозуміння між подружжям, між батьками та дітьми. Увагу приділили роботі з подолання емоцій образи та агресії.

9 квітня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «внутрішній баланс або як досягти рівноваги». Під час засідання слухачі аналізували свої стани: думки, емоції, дії. Щоб привести себе в рівновагу, потрібно проаналізувати свої думки, звільнитися очистити негативні емоції та перенаправити на дію.

30 квітня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «Вплив думок на стан людини». Думки створюють реальність. Якість нашого мислення визначає якість життя.

7 травня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «Що таке кохання? Яке воно буває».

14 травня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «Розпізнавання почуттів у спілкуванні з іншими, як боротись з почуттями страху і гніву».

21 травня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «Образ, як одна з синергій, що блокує розвиток особистості».

28 травня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «Методики визначення особистісного потенціалу».

4 червня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «Побудова взаємовідносин, прийняття, вміння йти на компроміси, повага один до одного». Поважати іншого - значить приймати людину такою, якою вона є, з усіма чеснотами й недоліками. Повага - це усвідомлення іншої особистості як цінності, вона повинна бути безумовною, як любов. Але ви не зможете поважати іншого, якщо у вас немає любові й поваги до себе.

11 червня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «Аналіз вчинків та їх наслідків».

18 червня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі «Як зберегти позитивну енергію?». Щоб мати рівновагу і баланс, людина має звільнитися від негативних енергій: страху, образи, жалості, злості, заздрощів.

25 червня – засідання клубу «Відродження».

2 липня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі: «Циклічність енергій».

9 липня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі: «Алгоритми роботи з енергіями».

24 вересня – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі: «Розпізнавання почуттів у спілкуванні з іншими, як боротись з почуттями страху і гніву».

4 листопада – засідання клубу «Відродження».

13 листопада – засідання клубу «Відродження». тема зустрічі: «Вивчення енергетичних центрів людини».

15 листопада – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі: «Мотивація, яка допомагає розвивати свій потенціал».

19 листопада – заняття гуртка «Активне довголіття».

20 листопада – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі: «Енергетична чистка території, приміщень».

22 листопада – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі: «Відновлення енергетичного балансу».

25 листопада – засідання клубу «Відродження». Тема зустрічі: «Духовний розвиток особистості» тощо.

За 2023 рік відбулось 40 засідань клубу з особистісного розвитку «Відродження».

Гурток «Активне довголіття»

(відділ медичних наук)

3 жовтня місяця започатковано роботу гуртка «Активне довголіття» для людей поважного віку. Впродовж жовтня – грудня відбулось 12 засідань.

Сектор «Вікно в Америку»

Клуб спілкування англійською мовою з волонтерами – 47 (онлайн), 1 офлайн

Клуб вивчення англійської мови «Start2Talk» – 61 засідання

Game Club – 1 засідання

Відділ документів іноземними мовами

Гурток вивчення польської мови «Łatwo ci mówić!» - 20 засідань (200 учасників).

Гурток вивчення англійської мови «Easy English» для людей поважного віку - 40 засідань (331 учасник)

Заходи, проведені поза межами бібліотеки

6 березня було проведено виїзний літературно-мистецький вечір «Поезія – ти сила чарівна», де презентували тему «Вони підтримали Україну: письменники Європи проти російської агресії» й ознайомили учасників із книгами активних захисників України серед європейського літературного світу. Захід відбувся у Вінницькому технічному фаховому коледжі. У цьому заході брали участь фахівці відділу документів з гуманітарних, технічних та природничих наук і відділу документів іноземними мовами.

23 березня для (ПОГУВП УТОС) «Вінницьке учбово-виробниче підприємство Українського товариства сліпих» фахівцями відділу абонементу проведено літературно-мистецький захід «Поезія це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі...» (до дня народження відомої української письменниці Ліни Костенко).

11 квітня працівники книгозбірні долучились до акції «За чисте довкілля», організатором якої є КП «Вінницька муніципальна варта». Результат – звільнені від сміття зелені зони міста та десятки наповнених сміттєвих мішків. Ця ініціатива є чудовою можливістю зробити Вінницю чистішою і ще комфортнішою. Під час загальноміських толок з весняного прибирання, всі, хто розуміє важливість питань екології та чистоти свого міста, можуть до них долучитись.

1 червня працівники бібліотеки у рамках благодійного культурно-мистецького проекту «Дитинство без війни» до Міжнародного дня захисту дітей здійснили виїзд до креативного простору «Щедрик», де провели: майстер-клас із виготовлення паперової закладки, вікторину «Книга відкриває світ» та розписували аквагримом в патріотичній тематиці.

Для дітей було організовано чимало цікавостей, працівники облаштували локацію «Ігровий світ», де малеча мала можливість пограти у ігри, а також потренуватися на спритність та вправність.

1 червня фахівці відділу презентували книжкову виставку «Повернуті із небуття», присвячену письменникам розстріляного відродження під час заходу у Вінницькому молодіжному центрі «Квадрат».

26 серпня працівниками бібліотеки організовано затишний «Бібліодворик» ВОУНБ ім. В. Отамановського у межах обласного культурно-мистецького фестивалю, до Дня Незалежності України у креативному просторі «Щедрик». Бібліотекарі облаштували різноманітні локації: майстер-класи, аквагрим, артпростір та цікаві вікторини.

Протягом липня-вересня працівники бібліотеки в рамках бібліотечної акції «В центрі Всесвіту – дитина» здійснили 8 виїздів до оздоровчого центру для переселенців «Я Маріуполь. Родина». Проводили для мешканців центру вікторини про Україну, майстер-класи, ігри, розпис аквагримом.

1 серпня ВОУНБ ім. В. Отамановського на базі безпечного простору для жінок та дівчат «Затишно space» розпочала цикл майстер-класів для жінок і дівчат, які постраждали внаслідок війни.

1 вересня фахівець відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук ВОУНБ ім. В. Отмановського Діана Белоус провела майстер-клас «Працюємо в техніці квілінг» на базі безпечного простору для жінок та дівчат «Затишно space».

9 жовтня фахівець відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук Наталя Стойко провела майстер-клас "Виготовлення листівок з природних матеріалів" на базі безпечного простору для жінок та дівчат «Затишно space».

28 листопада фахівці відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук ВОУНБ ім. В. Отамановського Ганна Григоруک та Наталя Козак на базі безпечного простору для жінок та дівчат «Затишно space» провели майстер-клас «Бавовна своїми руками». Білосніжні квіти бавовни – нині модний і досить актуальний тренд у декорі, флористиці, дизайні інтер'єру. З таких квіток можна робити різні композиції, декор для вітальні й дитячої кімнати. Зробити штучні гілочки бавовни, використовуючи вату та гофропапір, зовсім нескладно.

6 грудня, у День Святого Миколая працівники відділу художньої культури та мистецтв разом із відділом абонементу ВОУНБ ім. В. Отамановського долучилися до культурно-мистецького проєкту «Миколая зустрічаємо, Перемогу закликаємо» на базі Вінницького обласного центру культури «Щедрик» з метою проведення майстер-класів з виготовлення «Янголів Надії».

Заходи, проведені спільно з іншими організаціями

У 2023 році продовжилися інформаційно-просвітницькі заходи «Сімейні зустрічі» ГО «Українська сімейна фундація» для підтримки родин ВПО. Різні родини ВПО збираються разом, щоб провести корисно час у невимушеній атмосфері, насолодитись дружніми розмовами за чаюванням, отримати цінний досвід для себе та своєї сім'ї.

I квартал - 6 зустрічей (147 чол.);

II квартал - 5 зустрічей (97 чол.);

III квартал - 6 зустрічей (71 чол.);

IV квартал - 4 зустрічі (52 чол.);

Разом за рік: 21 зустріч (367 учасників).

Сектор «Вікно в Америку» спільно з ГО провели тренінги:

- «Посилення адвокації професійної спроможності» (10 учасник)

- «Ненасильницьке спілкування» для бібліотекарів ВОУНБ ім. В. Отамановського (15 учасників)

12 квітня у відділі відбувся круглий стіл «Доброволець – це місія чи покликання?» (ГО «Простір майбутнього»).

25 квітня у читальній залі Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського відбувся круглий стіл «Диктатори кремля: злочини проти української нації».

Захід організовано Національною асоціацією дослідників Голодомору-геноциду українців спільно з Всеукраїнським товариством «Просвіта» імені Тараса Шевченка, Міжнародним конгресом криміналістів, Міжнародною асоціацією дослідників Голодомору-геноциду, Асоціацією психіатрів України, Інститутом української мови НАН України, Вінницькою обласною універсальною науковою бібліотекою імені Валентина Отамановського за підтримки Вінницької обласної військової адміністрації.

21 травня у читальному залі відділу пройшов день Корейської Культури. Організатори заходу – Українська сімейна фундація. Носії мови, гості з Південної Кореї, познайомили учасників ближче зі своєю країною та її традиціями. Енергійні ігри, цікавий розмовний урок корейської мови, вікторини та к-поп загадки - усе це стало невеличким новим відкриттям. Кожен учасник знайшов для себе багато нового та незвичайного. Лектор Мін передав надію через приклад своєї країни, яка пройшла важкі часи після війни і стала успішною. Віримо, що і наша країна пройде цей складний час, відбудуться наші міста і матимемо світле майбутнє.

7 грудня 2023 року у відділі медичних наук відбувся IV етап Науково-практичної конференції «Сучасний стрес: критичні питання збереження здоров'я людини». Організатори конференції: Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені Валентина Отамановського та ГО «Міжнародна асоціація «Протиковідний альянс».

7 грудня у змішаному форматі відбувся ветеранський волонтерський форум «Волонтери – люди доброї волі», до Міжнародного дня волонтерів. Захід організовано спільно з Вінницькою організацією ветеранів України, ГО «Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур України». Модератор заходу – Бойко Петро Сергійович, голова ГО «Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур України». Захід було проведено задля об'єднання волонтерів, обміну ресурсами, мотивації та підтримки добровільного руху, а також налагодження взаємодії між волонтерськими організаціями та владою. До форуму долучилися представники органів державної влади та місцевого самоврядування, голови обласних, міських, районних ОТГ, ветеранських організацій Вінниччини, Громадської ради при Вінницькій обласній Раді, та представники волонтерських організацій.

Протягом року на базі сектору правової інформації спільно з «Міжнародною Антинаркотичною Асоціацією, м. Вінниця» відбувалися семінари для родичів та близьких людей, що одужують від хімічної залежності.

А також, проведено:

–Регіональний Семінар: «Постабстинентний синдром» для родичів та близьких, одужуючих від хімічної залежності, спільно з «Міжнародною Антинаркотичною Асоціацією, м. Вінниця».

–Психологічний тренінг. Індивідуальне психологічне консультування. Фахівець Міжнародної гуманітарної Організації «People in Need» – Анатолій Брунь.

–Арт-терапевтичний майстер-клас «Намисто щасливих думок» для учасників клубу «Зустріч». Спільно ГО «ОСВІТНІЙ ПРОСТІР МЕГАСВІТ». Учасниці покращили свої уміння знаходити позитивні моменти навіть в ситуаціях невизначеності. Проаналізували різні життєві ситуації, намагались осмислити та усвідомити моменти, що приносять радість, задоволення, розвивали вміння підтримувати в собі надію на краще, що б не сталося, вчилися зосереджуватися на яскравих моментах та дякувати за кожен неповторний, наповнений подіями день.

–Арт-терапевтичний майстер-клас «Відновлення меж» для учасників клубу «Зустріч». Спільно ГО «ОСВІТНІЙ ПРОСТІР МЕГАСВІТ».

- Психологічний тренінг. Тема: «Лідерство. Робота в команді». Фахівець Міжнародної гуманітарної Організації «People in Need» – Анатолій Брунь.

- Арт-терапевтичний майстер-клас «Мандала» для учасників клубу «Зустріч». Спікер: Ганна Поволоцька. Спільно ГО «ОСВІТНІЙ ПРОСТІР МЕГАСВІТ». Аналізували, як краще зрозуміти себе і проникнути в глибини своєї підсвідомості, концентрували внутрішні сили.

Заходи для вихованців Вінницького обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Обрій»

1. «Його величносте, м'який і пухнастий – пан кролик» – година цікавих повідомлень
2. «Вони створили епоху року» – інформаційна година до Всесвітнього дня групи «TheBeatles»

3. «Японія від А до Я» – година цікавих повідомлень до Дня заснування японської держави
4. «Немає нічого більш винахідливого, ніж природа» – пізнавальна година до Всесвітнього дня дикої природи
5. «Відомі українці. Бесіда I. Видатні українські музиканти» – інформаційна година
6. «Подорож у країну здоров'я» – година здоров'я до Всесвітнього дня здоров'я
7. «Пісочна анімація» – майстер-клас
8. «Українські вишиванки, наче райдуги світанки» – патріотична година до Дня вишиванки
9. «Європа – наш дім» – пізнавальна година до Дня Європи в Україні
10. «Веселий папуга шукає друга» – пізнавальна година до Всесвітнього дня папуги
11. «Парки Вінниччини» – онлайн-екскурсія
12. «Конституція – Основний Закон моєї держави» – урок права до Дня Конституції України
13. «Кішки по світу на м'яких лапках» – пізнавальна година до Міжнародного дня кішок
14. «Палаці Вінниччини» – онлайн-екскурсії
15. «Як подбати про емоційне здоров'я» – година здоров'я до Всесвітнього дня психічного здоров'я
16. «Живопис може творити дива» – година мистецтва до Дня художника України
17. «Відомі українці. Бесіда II. Видатні українські художники» – година мистецтва
18. «Сім чудес України» – мультимедійна подорож
19. «Свята моєї батьківщини. Зимові свята українців» – година народознавства
20. «Прийшов святий Миколай і у наш подільський край» – година духовності

Центр для осіб з інвалідністю «INVA-INFORM»

На базі ВОУНБ ім. В.Отамановського (1 поверх, відділ абонементу) організовано роботу Центру для осіб з інвалідністю «INVA-INFORM», завданням якого є забезпечення користувачів з інвалідністю безбар'єрними та безперешкодними можливостями в отриманні інформації в доступних для сприйняття форматах.

Для забезпечення роботи Центру встановлений тифлокомплекс для обслуговування людей з інвалідністю по зору. Апаратно-програмний комп'ютерний тифлокомплекс є робочим комп'ютеризованим місцем для незрячого користувача, який завдяки програмі екранного доступу з синтезом мови зможе виконувати будь-які роботи з текстовими масивами, вводячи, обробляючи і редагуючи тексти, працювати в мережі Інтернет.

Користувачі отримують повне, якісне, оперативне бібліотечно-інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування, безбар'єрного та безперешкодного доступу до бібліотечних ресурсів та інформації; використовуючи апаратно-програмний комп'ютерний тифлокомплекс із синтезом мови.

На офіційному сайті ВОУНБ ім. В.Отамановського розміщений блог «INVA-гурт», який наповнюється корисними інформаційними матеріалами, які цікаві для людей з особливими потребами та громадських організацій, що опікуються людьми з інвалідністю. Даний блог веде інвалід I групи, бібліотекар I категорії відділу абонементу. Вебсайт бібліотеки адаптований до доступу для осіб з інвалідністю (з проблемами зору)

Також на базі Центру є спеціальні книги шрифтом Брайля. Їх тематика – різноманітна: від дитячої літератури до класичних творів українських та зарубіжних авторів. Цим шрифтом написаний не лише текст, але й зображені малюнки.

Протягом 2023 року у відділ надійшло 4 книг шрифтом Брайля. Загальна кількість видань шрифтом Брайля становить 194.

Протягом року на базі Центру проведені такі заходи:

08.02. – коментована книжкова виставка «Твори добро й добром тобі воздасться!» для членів ГО «Соціальна інклюзія»

09.03. – тематична година «Свята пора Кобзаря. Шевченківська декада» центр «INVA-INFORM» для членів ГО «Соціальна інклюзія»

23.03. – літературно-мистецький захід «Поезія це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі...» (до дня народження Ліни Костенко) для (ПОГУВП УТОС) «Вінницьке учбово-виробниче підприємство Українського товариства сліпих.

04.05. – тематична година «Соціальна реабілітація людей з інвалідністю» до Міжнародного дня захисту інвалідів на території філії ВОЦ соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді с. Дорожне

05.05. – презентація виставки «Твої права – твоя фортеця» (до Міжнародного дня боротьби за права інвалідів)

05.07. – виставка книг шрифтом Брайля «Долаємо бар'єри»

22.08. – тематична година для членів ГО «Соціальна інклюзія» «Ти будеш жити, Україна, країна щастя і добра»

28.07. – година спілкування «Бібліотека – територія добра і милосердя» для членів ГО «Соціальна інклюзія»

02.10. – книжкова виставка «Твої права – твоя фортеця»

12.10. – відеоогляд книги «Абетка інклюзивності і толерантності»

20.10. – відеоогляд книги Ф. Гальфдана «Любий Габріелю»

26.10. – виставка-ярмарка творчих робіт «INVA-art». Творчі роботи дітей та молоді з інвалідністю КЗ «Обрій»

13.11. – діалог-обговорення «Бачити серцем» (до Міжнародного дня незрячих),

06.12. – виставка «Соціальна реабілітація осіб з інвалідністю»

20.12.– тематична година «Різдвяна містерія» у межах циклу заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай» (для членів ГО «Соціальна інклюзія» та інформаційного центру для осіб з інвалідністю «INVA-INFORM»).

Етнодні в рамках циклу заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай»

11.01 – Цикл народознавчих заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай» у 2023 році розпочав різдвяний етнодень «Віншуємо радість усім на добро».

Під час заходу усі присутні насолоджувалися чудовим виконанням колядок та щедрівок учасників вокального ансамблю «Джерельце» КЗ «Вінницького палацу дітей і юнацтва ім. Лялі Ратушної» (керівник, Лисак Марія Володимирівна, концертмейстер, Окружко Олена Юрївна). «Віфліємська зірка», дзвіночки в руках колядників, різдвяні мелодії та радісний сміх дітей створював неймовірну атмосферу під час заходу.

Ознайомив присутніх з традиціями зимового циклу календарної обрядовості українців Павло Педін, старший науковий співробітник відділу давньої історії України Вінницького обласного краєзнавчого музею.

За надзвичайний та цікавий виступ учасникам Різдвяного етнодня висловила щиру подяку директор ВОУНБ ім. В. Отамановського Лариса Сенік.

11.04 – до свята Великодня організовано етнозахід «Дивосвіт подільської писанки». В рамках заходу відбудеться зустріч із відомою вінницькою майстринею писанкарства – Анастасією Фоміною, яка розповіла про традиції та символи подільської писанки, роз'яснила нанесення орнаментів і кольорів та провела майстер-клас із написання писанки.

9.11 – з нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва у ВОУНБ ім. В. Отамановського в межах циклу заходів «У звичаях й традиціях Поділля пізнавай» було організовано етнозахід «Традиції подільської родини Коваль-Бегас».

Родина Коваль-Бегас є яскравим прикладом збереження, популяризації та відтворення національних традицій і звичаїв та української народної пісні, а також носієм культурних цінностей, що передаються із покоління в покоління. Любов до Батьківщини, до рідної землі, мови і культури пронизує всі ділянки їх родинного життя. А ще ця співоча українська родина із чотирьох талановитих поколінь створила родинний фольклорний гурт «Бурти», який бере участь у різноманітних патріотичних фестивалях і конкурсах, організовує благодійні концерти на допомогу воїнам ЗСУ.

Заступник директора бібліотеки Галина Слотюк привітала родину зі святом та подякувала їм за тісну співпрацю й участь у багатьох народознавчих заходах, а також за любов до української пісні, збереження та популяризацію українських звичаїв і традицій серед молоді. Модерувала етнозахід Ніна Артапук, провідний бібліотекар книгозбірні.

Під час заходу представники родини – Ніна Коваль-Бегас, етнопісачка та фольклористка, засновниця та керівниця народного вокального ансамблю «Оберіг», її батько – Олександр Коваль, учитель історії Гніванського ліцею № 2 та краєзнавець, співали українські пісні, розповідали про звичаї і традиції наших предків, яких дотримуються, бережуть і передають наступним поколінням, презентували родинну колекцію старовинних вишитих рушників та вишитої сорочки з унікальним орнаментом, друковані видання про історію Тиврівщини, співавтором якої є О. Коваль та книгу Ніни Бегас «Автентичні колядки, щедрівки, віншівки», яку було подаровано авторкою у фонд обласної бібліотеки. Також присутнім продемонстрували відеозаписи проведених родинних майстер-класів з писанкарства, петриківського розпису, вишивання та випікання пташечок на зустрічі весни.

А ще ця родина заснувала Школу козацького гарту імені Данила Нечая, наставником та головним ініціатором творення якої є чоловік Ніни, а нині захисник України, – Руслан Бегас.

Молодше покоління співочої династії – сини Ніни: Юрій Бегас, студент Вінницького фахового коледжу мистецтв ім. М. Д. Леонтовича та Дмитро Бегас, учень Гніванської дитячої музичної школи, мають гарні голоси і продовжують сімейні співочі традиції. У ході заходу вони чудово виконували українські пісні, зокрема і акапельно.

Згадала родина і про свого найстаршого представника роду – Колісніченка Володимира Семеновича, який прожив 90 років, залишивши у спадок понад 300 народних пісень, які записала його внучка Ніна Коваль-Бегас, і більшість з яких обробила у 4-голосому виконанні. Все це присутні мали можливість бачити у відеозаписах. Ніна наголосила на важливості збереження пісень своїх прадідів та закликала молодь не гаяти

часу і записувати українські пісні та розповіді батьків, дідів і бабусь про звичаї й традиції їх родин.

На завершення заходу родинний гурт «Бурти» виконав пісню на слова Івана Багряного, яка є гімном української Перемоги «Вперед, соколи!» і разом зі студентами та викладачами Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, Вінницького медичного фахового коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного, друзями родини та працівниками бібліотеки вшанували Руслана Бегаса та всіх воїнів-захисників України і подякували за наш захист.

Години пам'яті, патріотизму, зустрічі

26 січня до Дня пам'яті героїв Крут - **відбувся урок пам'яті «Героїчна сторінка Героїв Крут»**, на який завітали студенти Харківського автомобільного університету, а також до заходу приєдналися студенти Вінницького технічного фахового коледжу через платформу ZOOM. Запрошені спікери: Богдан Галайко, начальник Центрального міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті, кандидат історичних наук представив учасникам заходу презентацію: «Герої Крут – перші кіборги»; Володимир Лазаренко, зав. відділу українознавства КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» виступив з темою: «Патріотичний чин героїв Крут».

На заході була представлена книжкова виставка «Герої нашої історії», яку підготували працівники відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук. Також присутні переглянули уривки з фільму «Крути 1918», а наприкінці заходу вшанували пам'ять полеглих героїв хвилиною мовчання.

4 квітня відбувся **вечір пам'яті «Незабутня Квітка Цісик»** до 70-річчя від дня народження американської співачки українського походження. Захід організовано відділом художньої культури та мистецтв спільно з Вінницьким обласним Українським Академічним Театром ім. М. Садовського.

25 квітня відбувся **вечір пам'яті вінницького письменника і журналіста Юрія Бондаренка (до 100-річчя від дня народження) та презентація книги «Останній танк»**.

Юрій Петрович Бондаренко (1923–1990) – одна з найяскравіших постатей подільської журналістики 1960–80-х років. Його блискучому перу були підвладні всі журналістські жанри: від гострого фейлетона до аналітичної кореспонденції, від гарячого репортажу з місця події до розлогого нарису. А ще в тодішній регіональній і всеукраїнській періодиці він друкував повісті та оповідання, які йому так і не пощастило побачити окремим виданням.

Книга «Останній танк» вийшла напередодні сторіччя від дня народження Майстра, містить деякі з кращих публікацій Ю. П. Бондаренка.

Модератор – Мельник Віктор Іванович, український поет, прозаїк, перекладач, літературний критик, член Національної спілки письменників України.

Виступили: Каменюк Михайло Феодосійович, письменник, член НСПУ, журналіст, член НСЖУ, заслужений працівник культури України, головний редактор книжкової серії «Моя Вінниччина»; Паламарчук Василь Миколайович, журналіст, краєзнавець, прозаїк, публіцист. Член Національної спілки журналістів України (з 1976). Заслужений журналіст України (2004);

Гальчак Сергій Дмитрович, доктор історичних наук, член Президії НСКУ, голова правління Вінницької обласної організації НСКУ, член-кореспондент Української академії

історичних наук, заслужений працівник культури України, Почесний краєзнавець України; Віктор Скрипник, журналіст, Член Національної спілки журналістів України (з 1982), власкор газети «Голос України». Захід супроводжувала книжкова виставка-пам'ять «Крила доброї душі», підготовлена працівниками відділу краєзнавства ВОУНБ ім. В. Отамановського.

16 листопада відбувся **урок мужності «Революція Гідності: як це було»** (до Дня Гідності і Свободи). Учасники заходу прослухали розповідь про наймасовіші протести в сучасній Україні, хронологію Євромайдану, згадали Героїв Небесної Сотні, які загинули за гідність та свободу українського народу. Урок супроводжувався фотоматеріалами та книгами, що висвітлюють події Революції Гідності та російсько-української війни.

Цікаві зустрічі, важливі знайомства

9 лютого у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбулась творча зустріч з поетом Станіславом Новицьким та презентація його нової збірки «Передмовчання».

Станіслав Новицький – молодий, цікавий, самобутній поет. Народився 27 грудня 2000 року в Павлівці Фрунзівського району Одеської області. З 2010 року мешкав у Кропивницькому, згодом навчався в Харкові. Він – автор поетичних збірок «Оновлення», «Акафіст коня», «Полудень», «Воскресіння віт», «Розуміння простору», «Передмовчання». Про творчість молодого поета писали патріархи сучасної літератури Віктор Терен і Василь Голобородько, Ірина Мироненко й Михась Ткач. На захід були запрошені письменники, бібліотекарі, студентська молодь, користувачі бібліотеки.

13 липня відбулася **зустріч із письменницею Вікторією Гранецькою та презентація видавництва «Дім Химер»**. Вікторія Гранецька – письменниця, авторка чотирьох романів, збірки неримованих поезій «Спротив речей» та книги оповідань «RealityShow/MagicShow». Вона лауреатка літературного конкурсу «Коронація слова», поетичного фестивалю «Підкова Пегаса», Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. М. Коцюбинського. Співзасновниця та головна редакторка видавництва «Дім Химер».

Видавництво темної літератури заснували 2018 р. Вікторія Гранецька та Влад Сорд, її чоловік, учасник бойових дій, у рамках реабілітації та соціалізації ветеранів АТО/ООС як ветеранський бізнес. Видавництво спеціалізується на виданні та просуванні українських авторів, які працюють у жанрі химерної прози, що його складають психологічні трилери та соціальна фантастика, горор та детективний нуар, неоготика, фентезі, твори про новітню міфологію/демонологію.

1 листопада у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук у теплій атмосфері пройшла **зустріч із харківською письменницею Людмилою Охріменко**. Авторка презентувала роман «Оскар», який у 2021 році був визнаний найкращим твором на воєнну тематику за версією міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова». Також пані Людмила познайомила присутніх і з іншими своїми книгами – «Муха в окропі на окупованій території» та збіркою «Волонтерські історії».

Творча зустріч не залишила байдужим нікого, надзвичайно цікаво було слухати невігдані історії героїв книг. Авторка не лише майстерна письменниця, а й чудова оповідачка, яка своєю розповіддю зацікавила усіх учасників заходу.

14 листопада відбулася **презентація видань «Книгарні Бандерівців»**. В межах презентації «Книгарні бандерівців» 14 листопада 2023 року у ВОУНБ ім. В.

Отамановського відбулася зустріч з Олегом Медуницею, головою Організації Українських Націоналістів, Віктором Рогом, редактором газети «Шлях Перемоги», директором видавництва «Українська Видавнича Справа» та Олегом Вітвіцьким, виконавчим директором Антиімперського Блоку Народів, кандидатом історичних наук.

Гості з Києва представили нові видання, зокрема класиків українського націоналізму Степана Бандери, Юрія Липи, Дмитра Донцова, Романа Бжеського, Ярослава Стецька та інших. Також поінформували про діяльність, роль та завдання українських націоналістів.

6 грудня у секторі правової інформації відбувся **інформаційно-просвітницький захід в межах Всеукраїнського тижня права «Права людини: знати, розуміти, захищати»**. Запрошений спікер – Мотилук Олексій Вільямович розповів про права людини в аспекті дотримання Першого протоколу до Конвенції про захист прав і основних свобод людини на практиці спадкування. Під час заходу розглядалися питання прийняття спадщини в умовах воєнного стану.

9 грудня в рамках Міжнародного дня прав людини в секторі правової інформації, відбувся **інформаційно-просвітницький захід «Права людини в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку»**. Наталя Костюк – доцент ВТЕУ ДТЕУ обговорювала з студентами НАНГУ нагальні питання щодо стану дотримання прав людини в Україні та гострі виклики правозахисту в сучасних умовах. Всі охочі висловлювали свою думку щодо реалізації та захисту своїх прав та обов'язків, а після заходу індивідуально спілкувались з науковцем. Також поінформованості учасників заходу щодо їхніх прав і обов'язків сприяла книжкова виставка «Права людини в правовій державі», яку презентувала фахівець сектору Катерина Осадчук.

12 грудня в межах діяльності екологічного клубу «День Х» відбулася **зустріч із зоозахисниками**. Голова ГО «Вінницьке обласне товариство захисту тварин» Людмила Сидорук розповіла учасникам про роботу організації, ситуацію з безпритульними тваринами у Вінниці, правовий аспект захисту наших менших братів. Зооволонтерка Ольга Танаскова поділилася своїм досвідом, розповіла про непросту справу допомоги тваринам.

Щодня на вулицях нашого міста можна побачити велику кількість безпритульних тварин. Здебільшого вони опиняються просто неба через безвідповідальне ставлення людей, які викидають їх на вулицю. Саме на плечі зоозахисників лягає турбота про цих тварин, часто це стає справою їхнього життя. За це вони не отримують коштів, а просто творять добро й роблять наш світ кращим. Але потрібно, щоб усі були свідомими у своєму ставленні до тварин.

Флешмоби

– 18 травня до Дня вишиванки організовано флешмоб «Читаємо. Вишиваємо. Віримо в ЗСУ!»

– 7 грудня – Флешмоб «На хустки Україна багата» (до Всесвітнього дня української хустки)

– 10 серпня – Лібмоб «Як пройти в бібліотеку?» (до Дня молоді в Україні) – безкоштовне оформлення читацьких документів з видачею квартального читацького квитка

– 12 серпня – Акція «Ми різні, та єдині. Нас єднає Україна!», під час якої молодь читала патріотичні вірші на вулицях міста. Відео представлене на сайті бібліотеки та сторінках у фейсбук.

Наукова діяльність бібліотеки

Наукова, науково-дослідна та науково-методична робота проводилася за такими напрямками: моніторинг, аналіз і прогнозування бібліотечної ситуації в області; консультування та інформаційне забезпечення з питань бібліотечної справи бібліотекарів області, підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області; здійснення книгознавчих досліджень; пошукова і краєзнавча робота. Значна увага приділялася бібліотекознавчій та аналітичній діяльності. Частина заходів проходила в онлайн-форматі.

Фахівцями науково-методичного відділу здійснено збір статистичних даних про роботу бібліотек області у 2022 році. За результатами роботи підготовлено електронне видання «Статистичний експрес «Бібліотеки Вінниччини – 2022 р.»».

Бібліотеки області брали участь у всеукраїнському дослідженні «Публічні бібліотеки в умовах російської агресії» (I – V етапи), яке проводила Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого із метою отримання оперативної інформації про стан публічних бібліотек регіонів.

Здійснювалася робота з актуалізації та усуненню помилок в статистичних даних публічних бібліотек області в Електронній системі моніторингу базової мережі публічних бібліотек України (ЕСМаР).

Брали участь у науковому дослідженні «Збереження документальної культурної спадщини», організованому Міністерством культури та інформаційної політики України (МКІП) та ВГО Українська бібліотечна асоціація за підтримки міжнародних організацій ЮНЕСКО та IFLA в межах підготовки проєкту зі створення Національної електронної бібліотеки України (НЕБУ).

Брали участь у науковому дослідженні «Методичне забезпечення краєзнавчої діяльності бібліотек України: сучасні напрями та форми», організованого Національною історичною бібліотекою України. Заповнили відповідні дані та надали свої пропозиції щодо покращення методичного забезпечення краєзнавчої роботи.

Долучилися до збору інформації щодо потреб у поновленні бібліотечних фондів бібліотек області на період до 2030 року, яку організувала НБУ ім. Ярослава Мудрого.

Фахівцями відділу маркетингу, реклами та соціокультурної роботи проведено два маркетингові дослідження:

- «Вивчення цифрових потреб користувачів ВОУНБ ім. В. Отамановського», що мало на меті дослідити цифрові потреби користувачів бібліотеки та їх інтерес щодо цифрових послуг задля діагностики та визначення й удосконалення подальших напрямів діяльності бібліотеки щодо подолання цифрової інклюдії;

- «Як і що читають чоловіки?», яке покликане дослідити стан і рівень популярності читання серед чоловіків – користувачів бібліотеки.

Проведено дослідження фонду рідкісних і цінних видань для створення колекції «Книги з родової бібліотеки Руссановських».

У полі зору залишалися книгознавчі дослідження фонду відділу рідкісних і цінних видань, зокрема в рамках підготовки 15-го випуску книгознавчого альманаху «Подільський книжник» підготовлено інформаційні матеріали за такими темами: «Бібліотечні штампи як джерело інформації до історії ВОУНБ ім. В. Отамановського»; «Колекція археологічної літератури у фондах РЦ»; «Історико-книжкове зібрання Руссановських з фондів ВОУНБ ім. В. Отамановського»; «Квітникарство та городництво очима читача першої третини ХХ ст.», «Роль краєзнавчих електронних ресурсів у

цифровому суспільстві», «Наші земляки – лауреати літературних премій України 2022», «Сторінками вінницької фтизіатрії (до 100-річчя монографії Юхима Яковича Фішензона «Плевро-туберкульоз та його лікування»)» та інші. Окрім цього, наукові розвідки працівників відділу рідкісних і цінних видань опубліковано в низці видань: Кароєва Т. Р. Основні способи розповсюдження легальної україномовної книги у Російській імперії (квітень 1906 – лютий 1917 рр.) // Рукописна та книжкова спадщина України. – 2023. – Вип. 30. – С. 304–325. <https://doi.org/10.15407/rksu.30.304>. WOS, SCOPUS; Кароєва Т. Книжкові пам'ятки І Речі Посполитої на теренах сучасної Вінницької області (Україна) // *Dzielnictwo I Rzeczypospolitej. Toruńskie Studia Polsko-Ukraińskie z zakresu historii i muzeologii : monografia zbiorowa.* – Toruń, 2023. – S. 45-60; Кароєва Т. Бібліофільські рідкості з родової бібліотеки вінницьких Грохольських // Київський бібліофіл. 2023: альманах. Київ, 2023. С. 217-227; Кароєва Т. Шевченкіана Данила Рудченка: відгомін 1920-х років // Київський бібліофіл. 2023: альманах. Київ, 2023. С. 379-383; Кароєва Т. Раритети з особової бібліотеки Володимира Науменка (1852 – 1919) (за фондами Вінницької ОУНБ ім. В. Отамановського / Т. Кароєва // Альманах бібліофілів. – Дрогобич, 2023. – Кн. 3. – С. 153-170; Кароєва Т. Р. Провенієнції родової бібліотеки Руссановських з Якушинців // Подільський книжник : альманах. Вип. 15 (2022 р.) / уклад. Т. Р. Кароєва. – Вінниця, 2023; Доповідна записка завідувача Подільської центральної бібліотеки [Б. Чаги, 1923 р.] / комент. Т. Кароєва // Подільський книжник : альманах. Вип. 15 (2022 р.) / уклад. Т. Р. Кароєва. – Вінниця, 2023; Валігура, І. Праці Шимона Старовольського з П'ятничанської книгозбірї Генріка Грохольського // Іст. калейдоскоп. – Вінниця, 2023. – С.24.

На виконання наказу Міністерства культури України «Про затвердження Порядку формування зведеного каталогу оцифрованих видань» до Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого надіслано перелік оцифрованих ОУНБ ім. В. Отамановського у 2023 році краєзнавчих рідкісних і цінних видань та представлених в електронному вигляді на вебсайті бібліотеки.

В електронній бібліотеці Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого «Українська бібліотечна енциклопедія» вміщено розширену довідку про організатора бібліотечної справи на Вінниччині, колишнього директора Вінницької ОУНБ, заслуженого працівника культури УРСР А. Й. Лучка (автор П. І. Цимбалюк).

Упродовж року функціонував науково-краєзнавчий клуб «Дослідник краю». В межах його діяльності відбулася низка засідань, зокрема 28 лютого відбулася краєзнавча година «Автохтонність трипільців» (до 130-річчя від дня відкриття трипільської культури – однієї зі стародавніх землеробських культур IV–III тисячоліть до нашої ери на території Південно-Східної Європи (1893)). Гостем заходу був Сергій Лютворт, кандидат технічних наук, координатор групи «Україна – Індосвіропа», який поділився власними дослідженнями та напрацюваннями в цьому напрямку.

2 травня відбулася презентація монографії «Яків Огородник. Гетьманування Івана Скоропадського» (укладачі В. Рекрут та Ю. Степанчук) та книги В. Рекрута, С. Гальчака, К. Завальнюка «Непрочитані сторінки життєпису та поезики Лавра Миронюка».

Захід модерувала Березюк Н. В., зав. сектору створення краєзнавчих баз даних відділу краєзнавства. Виступили: Рекрут В. П., кандидат історичних наук, член правління Вінницької обласної організації НСКУ, почесний краєзнавець України; Гальчак С. Д., доктор історичних наук, професор ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, голова

правління Вінницької обласної організації НСКУ; Степанчук Ю. С., доцент, доктор історичних наук, професор кафедри історії України ВДПУ імені Михайла Коцюбинського; Завальнюк К. В., кандидат історичних наук, архівіст, член НСКУ.

3 липня відбулося засідання «Зі світлої душі», присвячене 85-річчю від дня народження письменника, заслуженого журналіста України Івана Волошенюка. Сергій Гальчак, доктор історичних наук, член Президії НСКУ, голова правління Вінницької обласної організації НСКУ окреслив життєвий та творчий шлях Івана Волошенюка та поділився своїми спогадами про спілкування з журналістом. Оксана Антонюк, завідувачка відділу краєзнавства, член НСКУ, презентувала книжково-ілюстративну виставку «Зі світлої душі», присвячену І. С. Волошенюку, та представила матеріали з Фонду документів особового походження. Василь Паламарчук, заслужений журналіст України, поділився своїми спогадами про багатолітнє спілкування й співпрацю. Захід відбувся за участі науковців, журналістів, фахівців бібліотеки.

До Фонду документів особового походження дружиною Анатолія Гарматюка – Ніною Михайлівною на постійне зберігання передано написи на подарованих йому книгах (за авторами в алфавітному порядку) «Анатолій Гарматюк в автографах дружби».

Щотижня проводився збір та узагальнення інформації до «Моніторингу діяльності бібліотек області» для управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації.

Науково-організаційні заходи бібліотеки

Значна увага приділялася науково-організаційним заходам з проведення в бібліотеці науково-практичних конференцій, круглих столів тощо.

27 вересня 2023 р. в онлайн-форматі на платформі для відеоконференцій ZOOM пройшла **IV Науково-практична конференція «Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього»**, присвячена Всеукраїнському дню бібліотек.

Організовано низку круглих столів, зокрема 23 лютого 2023 року у читальній залі відділу новітніх технологій, економічних і юридичних наук відбувся **круглий стіл до річниці повномасштабного вторгнення рф «Ми б'ємося за те, чому нема ціни в усьому світі – за в Батьківщину!»**, організований спільно з Вінницькою обласною організацією ветеранів України та ГО «Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур України». Учасники круглого столу обговорили питання героїзму і мужності українського народу, Збройних Сил України у протистоянні російським загарбникам, волонтерства як одного з феноменів українського суспільства, а також висновки після року повномасштабної війни рф проти України.

У круглому столі брали участь представники органів влади та місцевого самоврядування, голови районних, міських ветеранських організацій Вінниччини, члени Громадської ради при Вінницькій обласній Раді, депутати Вінницької обласної Ради та Вінницької міської ради, студенти Харківського автомобільного університету.

Звучали виступи начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики ОВА Ольги Дернової, працівників Українського інституту національної пам'яті Центрального міжрегіонального відділу – начальника Богдана Галайко та головного спеціаліста Серветніка Олексія, співробітників КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» – завідувача відділу українознавства Володимира Лазаренка, методиста відділу українознавства, голови Вінницького

підрозділу ВГО «Яворина» Олени Козаченко, представників благодійних фондів і волонтерських організацій області. Модератором заходу був голова Вінницької обласної асоціації ветеранів силових структур України Петро Бойко.

Під час засідання круглого столу експонувались роботи відомого вінницького художника-документаліста Костянтина Ревуцького, створені у рамках авторського фотопроєкту «VINNYTSIA STRONG». Присутні мали можливість побачити світлини з Ізюма, Бахмута, а також Вінниці.

30 березня відділом документів із гуманітарних, технічних та природничих наук проведено **круглий стіл «Роль Миколи Міхновського у формуванні української держави» (до 150-річчя із дня народження Миколи Міхновського громадського та політичного діяча, юриста)** за участі науковців та громадських діячів міста.

Тематика круглого столу: «Роль Миколи Міхновського у суспільно-політичному і громадському житті України кінця XIX – початку XX ст.» (Романюк І. М., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського); «Микола Міхновський як один з організаторів Збройних сил України» (Лазаренко В. І., завідувач відділу українознавства КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»); «Микола Міхновський – ідеолог українського самостійництва» (Галайко Б. М., кандидат історичних наук, начальник Центрального міжрегіонального відділу Управління забезпечення реалізації політики національної пам'яті в регіонах); «Міхновський на Донеччині» (Отземко О. В., кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та спеціальних галузей історичної науки Донецького національного університету імені Василя Стуса); «Юридична та адвокатська діяльність Миколи Міхновського» (Якименко О. О., адвокат, президент адвокатської компанії «Якименко та Партнери»). Круглий стіл модерував В.І Лазаренко.

Під час круглого столу відбулася презентація книжково-ілюстративної виставки «Видатний борець за державну незалежність України» (Зіньковська О. О., завідувачка відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук).

Круглий стіл «Доброволець – це місія чи покликання?» (організатори – Громадська рада при Вінницькій обласній державній адміністрації спільно з ГО «Простір майбутнього») проходив 12 квітня у відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

25 квітня на базі бібліотеки пройшов **круглий стіл «Диктатори кремля: злочини проти української нації»** у рамках проекту «Боротьба за свідомість». Захід було організовано Національною асоціацією дослідників Голодомору-геноциду, Всеукраїнським товариством «Просвіта» імені Тараса Шевченка, Міжнародним конгресом криміналістів, Міжнародною асоціацією дослідників Голодомору-геноциду, Асоціацією психіатрів України, Інститутом української мови НАН України, Вінницькою обласною універсальною науковою бібліотекою імені Валентина Отамановського, за підтримки Вінницької обласної військової адміністрації.

25 травня відбувся **круглий стіл «Актуалізація бібліотечних фондів в умовах збройної агресії рф проти України»**, на якому були порушені питання вилучення з фондів публічних бібліотек області документів відповідно до Методичних рекомендацій, розроблених Міністерством культури та інформаційної політики України, й проблеми оновлення фондів з урахуванням потреб жителів територіальних громад.

14 червня у відділі медичних наук відбувся **круглий стіл для медичної спільноти та всіх кого цікавлять питання медичної реабілітації «Медицина в реаліях війни: реабілітаційні центри»**.

Доповідачі круглого столу: «Міжнародні стандарти організації реабілітаційної допомоги та їх імплементація в Україні», Долинна О. В., керівник Центру реабілітації КНП «ВОКПЛ ім. акад. О. І. Ющенко ВОР»; «Сучасні принципи та методи реабілітації в центрі Recovery», Грішин П. В., лікар ФРМ, КНП «Вінницький обласний клінічний медичний центр реабілітації ветеранів війни та радіаційного захисту населення ВОР»; «Організація роботи реабілітації дітей», Мовчан Л. В., директор КНП «Вінницький обласний медичний центр реабілітації дітей ВОР». На заході була присутня Бондаренко Т. В., заступник директора Департаменту охорони здоров'я та реабілітації.

27 червня у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук та на платформі для відеоконференцій ZOOM відбувся **круглий стіл «Конституція України: від витоків до сьогодення»**. Захід було організовано спільно з Вінницькою організацією ветеранів України, ГО «Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур України». Модератор – Бойко П.С., голова ГО «Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур України». На засіданні круглого столу обговорювались такі питання: від Конституції Пилипа Орлика до сьогодення; права людини – понад усе; право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне забезпечення; право громадян на соціальний захист; конституційні механізми захисту прав людини в Україні.

На круглий стіл були запрошені представники органів державної влади та місцевого самоврядування, голови обласних, міських, районних ТГ, ветеранських організацій Вінниччини, Громадської ради при Вінницькій обласній Раді, депутати Вінницької обласної Ради та Вінницької міської ради. Під час роботи круглого столу виступили: Пасека Г. А. – заступник начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації, Салецький І. О. – начальник управління у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації Побережна Т. І. – перший заступник голови Федерації профспілок Вінницької області, депутат Вінницької обласної Ради, Галайко Б. М. – кандидат історичних наук, начальник Центрального міжрегіонального відділу Управління забезпечення реалізації політики національної пам'яті в регіонах Українського інституту національної пам'яті, Глухенький С. А. – керівник Вінницької обласної організації Товариства Червоного Хреста України, Кравченко П.М. – професор, кандидат історичних наук кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. По завершенню круглого столу була прийнята резолюція.

18 липня у відділі медичних наук спільно з Благодійним фондом Володимира Продивуса та ГО «Вінницька обласна асоціація фармацевтів CUM DEO» за підтримки Департаменту охорони здоров'я та реабілітації відбувся **круглий стіл «Медична гуманітарна допомога в реаліях війни: співпраця з благодійними та громадськими організаціями»**.

За круглим столом було зібрано фахівців різних галузей, щоб обговорити питання співпраці та налагодити нові зв'язки. Спікери круглого столу: Слотюк Г. М., заступник директорки з наукової роботи та інформатизації привітала учасників круглого столу, розповіла про співпрацю бібліотеки з волонтерськими, благодійними та громадськими організаціями в умовах війни. Бондаренко Т. В., заступник директора Департаменту

охорони здоров'я та реабілітації Вінницької ОДА розповіла про стан обліку та розподілу медичної гуманітарної допомоги на Вінниччині. Від фармацевтичної спільноти Вінниччини виступила Просяник Л. Ф., голова ГО «Вінницька обласна асоціація фармацевтів СUM DEO». Вона розповідала про фармацевтів, які несуть відповідальність за здоров'я нації, особливо в реаліях війни. Дмитрик К. І., кореспондентка Департаменту досліджень та інновацій щотижневика «Аптека» висвітлила питання присвячені різносторонньому огляду гуманітарної ситуації в Україні та надходженню благодійної допомоги з фокусом на медичні товари. Про роботу Товариства Червоного Хреста України у наданні гуманітарної допомоги під час війни розповів Глухенький С. А., голова Вінницької обласної організації Товариства Червоного хреста України. Прудиус П. Г., голова Громадської Ради при Вінницькій ОДА, директор КНП «Вінницький обласний клінічний ендокринологічний центр ВОР» розповів про потреби та розподіл гуманітарної медичної допомоги в реаліях війни.

Зацерковний С. В., представник Благодійного фонду Володимира Продивуса розповів про співпрацю з Європейськими партнерами та медичними установами із забезпечення лікарськими засобами.

10 жовтня у відділі медичних наук відбувся I етап **Науково-практичної конференції «Сучасний стрес: критичні питання збереження здоров'я людини»** У роботі взяли участь доповідачі: голова правління ГО «Міжнародної асоціації «Протиковідний альянс», доктор медичних наук, професор кафедри акушерства та гінекології № 2 Н. А. Гайструк та членкиня ГО, завідувачка відділу медичних наук Ю. В. Виноградська, студенти ВНМУ ім. Пирогова.

19 жовтня на базі відділу медичних наук відбулася **Міжнародна міждисциплінарна науково-практична українсько-польська конференція «Сучасні досягнення в медицині»**, присвячена новим досягненням у медицині, обміну досвідом між лікарями й студентами медичних закладів вищої освіти м. Вінниці, Польщі та інших країн. Організатори – ВНМУ ім. М. І. Пирогова, Світова Федерація Полонії Медичної, Товариство Польське студентів-медиків м. Вінниці ім. Мачея Плажинського. У роботі конференції брали участь представники Департаменту охорони здоров'я Вінницької обласної військової адміністрації: заступниця директорки департаменту охорони здоров'я та реабілітації Тетяна Бондаренко, головний спеціаліст ДОЗ Світлана Швидюк. З доповідями виступили: Антоніна Дністрянська, доцент кафедри акушерства і гінекології ВНМУ ім. М. І. Пирогова, яка розповіла про історію польського медичного товариства; Юлія Шушковська, асистент кафедри внутрішньої медицини № 3 ВНМУ ім. М. І. Пирогова, лікар-кардіолог з темою «Кардіологічні маркери інфаркту»; Христина Насадюк, доцент Гданського медичного університету, яка висвітлила тему: «Біохімічні основи гастроентерологічної патології». У роботі конференції брали участь представники Світової Федерації Полонія Медична, вчені Гданського медичного університету та Краківського Ягеллонського університету.

26 жовтня у відділі новітніх технологій, економічних і юридичних наук відбудеться **круглий стіл «Жива пам'ять минулих років»** (до Дня визволення України від фашистських загарбників). Модератор заходу – Бойко П. С., голова ГО «Вінницька обласна асоціація ветеранів силових структур України». На круглому столі виступили: Кравченко П. М. – кандидат історичних наук, професор ВДПУ ім. М. Коцюбинського; Войнаровський А. В. – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії

України ВДПУ ім. М. Коцюбинського; Кудлаєнко С. В. – депутат Верховної Ради України 8 скликання; Вітковський В. М. – голова Вінницької обласної організації Національної спілки письменників України та директор комунальної установи «Видавничий дім «Моя Вінниччина»; Слотюк Г. М. – заступник директора з наукової роботи та інформатизації ВОУНБ ім. В. Отамановського; Твердохлебова О. І. – учасниця Другої світової війни, полковника у відставці та почесного ветерана України. Супроводжувала круглий стіл книжкова виставка «Звитяга і жертвність», підготовлена фахівцями відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук.

26 жовтня у читальній залі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук відбувся **круглий стіл на тему «Історичний огляд і наслідки «українізації» 1920–1930 рр.»**, присвячений Дню української писемності та мови. У програмі круглого столу висвітлюватимуться наступні теми: «Українізація» 1923 року = радянська – Коляструк О. А., доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри культури, методики навчання історії та спеціальних історичних дисциплін Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського; «Вінниця – столиця України» – Вітковський В. М., голова Вінницької обласної організації Національної спілки письменників України; «Українізація у період Української Народної Республіки доби Директорії (листопад 1918 – листопад 1920 рр.)» – Кушко І. С., аспірант, викладач історії кафедри суспільних дисциплін КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»; «Особливості перекладу на українську мову часів початку українізації» – Марценюк О. Г., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської та слов'янської філології КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»; «Відображення проблем «українізації» в художній літературі» – Зелененька І. А., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української літератури Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського; «Правове регулювання української мови як державної в українській освітній сфері» – Єльнікова Н. І., старша викладачка кафедри українознавства факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ. Захід супроводжуватиме книжково-ілюстративна виставка «Мова – наш символ свободи».

7 листопада відбувся II етап **науково-практичної конференції «Сучасний стрес: критичні питання збереження здоров'я людини»**. В її роботі брали участь доповідачі: голова правління ГО «Міжнародна асоціація «Протиковідний альянс», докторка медичних наук, професорка кафедри акушерства та гінекології № 2 Н. А. Гайструк та завідувачка відділу медичних наук Ю. В. Виноградська, студенти 6 курсу ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Під час заходу були розглянуті питання: «Актуальність проблеми ментального здоров'я в умовах сучасного стресу», «Психоемоційний колапс, як наслідок дистресу», «Порушення сну у контексті психології травмуючих ситуацій».

23 листопада відбувся III етап **Науково-практичної конференції «Сучасний стрес: критичні питання збереження здоров'я людини»**. Під час заходу були розглянуті питання: «Підліткова криза в сучасних реаліях», «Гострий стрес і рання деменція», «Когнітивний дисонанс репродуктивного віку в реаліях війни».

6 грудня до Міжнародного дня людей з інвалідністю проведено **засідання круглого столу на тему: «Соціальна інтеграція осіб з інвалідністю під час війни»**. Метою заходу було налагодження зв'язків та обмін досвідом роботи між ВОУНБ ім. В. Отамановського та різними громадськими організаціями, що опікуються людьми з інвалідністю. До участі

в роботі круглого столу фахівці книгозбірні запросили працівників громадських організацій, міських та обласних центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді.

Засідання відкрила Галина Слотюк, заступник директора з наукової роботи та інформатизації ВОУНБ ім. В. Отамановського. Модерувала захід провідний бібліотекар відділу абонементу Інна Боса. На заході виступили: Наталя Головка – заступник директора комунального закладу «Вінницький обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Обрій"» з темою «Освіта осіб з інвалідністю: можливості та особливості їх навчання в умовах війни»; Олексій Гончар – голова Вінницької обласної організації «Союз юристів України» розповів про захист законних прав та інтересів людей з інвалідністю під час воєнного стану; Леонід Кучерук – історик, бібліотекар відділу абонементу ВОУНБ ім. В. Отамановського виступив з темою: «Сучасний світ і незрячі»; Святослав Очеретний – реабілітолог Державної реабілітаційної установи «Центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю "Промінь"» розкрив тему «Реабілітація – шлях до здоров'я: крок за кроком через реабілітаційний процес».

За допомогою спеціальної програми Team D-SD почули виступи: Олени Введенської – голови правління ГО «Соціальна інклюзія»; Інги Бабені – членкині ГО «Соціальна інклюзія»; Ірини Колосової – членкині ГО «Соціальна інклюзія»; Юрія Прокопенка – поета, журналіста, блогера, члена ГО «Гармонія».

7 грудня у відділі медичних наук відбувся IV етап **Науково-практичної конференції «Сучасний стрес: критичні питання збереження здоров'я людини»**. У роботі конференції взяли участь доповідачі: голова правління ГО «Міжнародної асоціації «Протиковідний альянс», доктор медичних наук, професор кафедри акушерства та гінекології № 2 Наталія Гайструк та інші.

Науково-методичні заходи

Упродовж 2023 року було організовано низку науково-методичних заходів.

У межах проєкту «Голоси живої історії» фахівці ВОУНБ ім. В. Отамановського провели два етапи **вебінарів «Метод усної історії: теорія та практика» (22–23 березня, 29–30 березня)**. Учасники навчання – бібліотекарі області, отримали базові знання з історії, теорії та методології усної історії, дізнались, як організовувати та проводити інтерв'ю, обробляти та використовувати усноісторичні записи. Вебінари проводилися з метою активізація збору свідчень учасників подій минулого та сучасності, що є важливим доповненням до трактування нашої історії та цінним елементом збереження історичної пам'яті. 5-6 квітня відбувся останній етап вебінарів «Метод усної історії. Теорія та практика» для бібліотекарів області в рамках проєкту «Голоси живої історії». Публічними бібліотеками області було здійснено 14 усноісторичних інтерв'ю в рамках проєкту «Голоси живої історії». Протягом червня здійснювався аналіз записів та документів зібраних в рамках проєкту «Голоси живої історії». В результаті підготовлено методичний лист з рекомендаціями щодо зауважень до проведення усноісторичного інтерв'ю та оформлення супровідних документів.

12 квітня було проведено **«Школу керівника бібліотеки «Комунікація. Компетентності. Досвід» на тему «Практики публічних бібліотек Вінниччини 2022 року в умовах воєнного стану»**, яка зібрала на платформі Zoom 59 учасників –

представників публічних бібліотек області. Загальні тенденції впливу російської агресії на діяльність публічних бібліотек області розкрила Сенік Л.Б., директор ВОУНБ ім. В. Отамановського у своїй доповіді «Рік 2022: російська агресія і бібліоперезавантаження». Завідувачка науково-методичного відділу ВОУНБ ім. В. Отамановського Марченко Т.М. охарактеризувала зміни до форм звітності N 6-НК «Звіт про діяльність державних, публічних бібліотек, централізованих бібліотечних систем (ЦБС), що віднесені до сфери управління Міністерства культури і туризму України» у консультації «Бібліотечна статистика і не тільки: реалії 2022 р. / перспективи 2023 р.». В цілому програма Школи була поділена на тематичні платформи, де керівники бібліотек області мали можливість поділитися досвідом та обговорити проблеми й виклики сьогодення.

3–7 квітня було проведено **цикл тренінгів «Розвиток спроможності бібліотек – Хабів цифрової освіти»** для бібліотекарів області (платформа для відеоконференцій ZOOM).

26 квітня відбувся черговий **методично-інформаційний день з питань екології за темою «Вплив військових дій на довкілля та сучасні тенденції, тренди і екологічні процеси в умовах глобальних змін клімату»**. Цього року головним доповідачем дня інформації був Петрук В.Г., доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри екології, хімії та технологій захисту довкілля ВНТУ, заслужений природоохоронець України, головний науковий співробітник, який представив тему «Аналіз сучасних тенденцій декарбонізації та екомодернізації економіки в контексті післявоєнної відбудови України».

25 травня відбувся **круглий стіл «Актуалізація бібліотечних фондів в умовах збройної агресії рф проти України»**, на якому були порушені питання вилучення з фондів публічних бібліотек області документів відповідно до Методичних рекомендацій, розроблених Міністерством культури та інформаційної політики України, й проблеми оновлення фондів з урахуванням потреб жителів територіальних громад. Модерувала захід Сенік Л. Б., директор ВОУНБ ім. В. Отамановського. З вітальним словом до учасників заходу звернулися Пасека Г. А, заступник начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації, та Побережна Т. І., депутат Вінницької обласної Ради, член постійної комісії Вінницької обласної Ради з питань освіти, релігії, культури, молоді та спорту, голова Вінницької обласної організації професійної спілки працівників культури, директор Вінницького академічного обласного театру ляльок. Вони відзначили, що актуалізація бібліотечних фондів, їх оновлення та загалом діяльність бібліотек нині є надзвичайно важливими як для розвитку суспільства, так і для наближення Перемоги.

Про перші результати, тенденції та проблеми процесу актуалізації бібліотечних фондів в Україні повідала Кравченко С. М., завідувач науково-методичного відділу Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого.

Актуальною була тема виступу Сенік Л. Б, яка розповіла про особливості формування бібліотечного фонду обласної книгозбірні.

Специфікою формування бібліотечного фонду для дітей та юнацтва поділилася Мундір О. В., заступник директора Вінницької обласної бібліотеки для юнацтва.

Роздумами про сакральність книг та роль бібліотек як соціальних інституцій у контексті сучасності привернула увагу Коляструк О. А., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри культури, методики навчання історії та спеціальних історичних дисциплін ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Результати соціологічного дослідження «Формування літературних смаків: 2022–2023 рр.» представила Віннічук А. П., кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри української літератури ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Під час круглого столу акцентували на бібліотечних практиках. Успішним досвідом проведення актуалізації бібліотечних фондів поділилися: Білоус В. С., директор бібліотеки ВДПУ ім. М. Коцюбинського; Заквацька О. П., директор ЗК «Вінницька міська централізована бібліотечна система»; Коваль О. А., директор КЗ «Немирівська публічна бібліотека» Немирівської міської ради Вінницької області; Красноштан А. О., директор КЗ «Публічна бібліотека Погребищенської міської ради Вінницького району Вінницької області».

Учасники круглого столу прийняли резолюцію та підтвердили думку про важливість роботи з бібліотечним фондом, що має на меті посилити інформаційну безпеку й унеможливити загрози ворожих інформаційних впливів на наших громадян, користувачів бібліотек.

22 серпня в рамках реалізації проєкту «**Кібербулінг: від проблеми до рішення**», для бібліотекарів області на платформі для відеоконференцій ZOOM проведено вебінар, який проводили Лариса Біла, зав. відділу новітніх технологій та економічних і юридичних наук та Марина Семик, зав. сектору «Регіональний тренінговий центр». Учасники вебінару дізналися про проблему кібербулінгу та способи захисту від онлайн-агресії. Спікери заходу звернули увагу на особливості реагування на прояви кібербулінгу та алгоритм дій щодо його протистояння. Також надали інформацію про відповідальність за вчинення кібербулінгу.

6 жовтня на базі ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулося **засідання методичної секції бібліотечних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти м. Вінниці «Сучасні тенденції діяльності бібліотеки закладу професійної (професійно-технічної) освіти: обслуговування користувачів в умовах воєнного стану»**. Перед слухачами виступила Слотюк Г.М. з темою: «Інформальна освіта як фактор професійного розвитку». Консультацію «Усна історія: складові проведення дослідження» надала Кристофорова Т.П., головний методист науково-методичного відділу обласної бібліотеки.

24 листопада проведено **«Школу керівника бібліотеки «Комунікація. Компетентності. Досвід»** на тему **«Планування та звітність: орієнтація на успіх»**, яка зібрала на платформі Zoom 67 учасників – представників публічних бібліотек області. В рамках Школи бібліотекарі отримали консультації на теми: «До питання планування роботи публічних бібліотек області на 2024 р.», «Обласний видавничий сегмент статистичних показників роботи 2023 р.» та «Звіт за 2023 рік: основні вимоги та виклики».

Здійснювалися виїзди безпосередньо до бібліотек області, так 17 березня завідувачка науково-методичного відділу брала участь у нараді працівників бібліотек Лука-Мелешківської громади на тему «Сучасні тенденції розвитку бібліотек у громаді».

Зав. науково-методичного відділу Марченко Т.М. у складі групи управління культури та креативних індустрій 22 травня здійснила виїзд до Северинівської та Станіславчицької громад з метою обговорення приведення до відповідності чинної законодавчо-нормативної бази України мережі закладів культури в громаді.

28–29 листопада Марченко Т.М. відвідала КЗ «Публічна бібліотека» Ольгопільської сільської ради, з метою надання методичної та практичної допомоги щодо ведення облікових документів публічної бібліотеки та підготовку статистичної звітності.

7 грудня Марченко Т. М. брала участь у семінарі-практикумі «Плануємо. Звітуємо. Рекомендуємо», що проходив на базі КЗ «Публічна бібліотека Жмеринської міської територіальної громади».

Заходи бібліотеки, що були спрямовані на підвищення кваліфікації бібліотечних працівників області

Провідні фахівці бібліотеки систематично брали участь у проведенні занять з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників області, що організовувалися Вінницьким обласним науково-методичним центром галузі культури, мистецтв і туризму, в т.ч. й онлайн. У 2023 році навчання були організовані для таких груп:

- категорія: працівники бібліотек без фахової освіти, стаж роботи до 5 років (тематика курсу «Сучасні аспекти формування спеціаліста з бібліотечно-інформаційного обслуговування») (січень);

- категорія: працівники обласних бібліотек (тематика навчання «Основи інформаційної та кібербезпеки») (лютий);

- категорія: зав. міськими бібліотеками та бібліотеками-філіями (тематика навчання «Поєднання традиційних та інноваційних підходів у бібліотечно-інформаційному обслуговуванні. Актуалізація бібліотечних фондів») (березень);

- категорія: завідувачі сільських бібліотек-філій. Тематика навчання: «Бібліотечне краєзнавство – важливий напрямок діяльності сільської бібліотеки» (квітень);

- категорія: працівники бібліотек. Тематика навчання: «Інформаційна грамотність та кібербезпека: Компетенції для бібліотекарів» (травень);

- категорія: директори, методисти публічних бібліотек. Тематика навчання: «Управління бібліотекою. Проектна діяльність бібліотеки. Залучення грантових коштів на розвиток бібліотек» (червень);

- категорія: бібліотечні працівники, що відповідальні за роботу з дітьми. Тематика навчання: «Інноваційні зміни в бібліотеках, що обслуговують дітей» (вересень);

- категорія: група бібліотечних працівників, що обслуговують молодь. Тематика навчання: «Мультифункціональність роботи та взаємодія з молоддю: онлайн та офлайн формати» (жовтень);

- категорія: завідувачі міських, сільських та селищних бібліотек-філій. Тематика навчання: «Соціальне партнерство та інновації в бібліотечній галузі: практики та виклики сьогодення» (листопад).

Для бібліотечних працівників закладів професійно-технічної освіти 16 березня проведено **обласний семінар «Бібліотека в сучасному форматі: інтеграція у національний інформаційний простір»**. З консультаціями виступили: Галина Слотюк, заступник директора з наукової роботи та інформатизації, зав. сектору «Вікно в Америку» Катерина Скомаровська, бібліотекар I категорії сектору «Вікно в Америку» Аліна Гумінська.

В рамках Тижня Відкритого Уряду відбувся вебінар «Використання технологій електронного урядування у громадах Вінниччини» (платформа ZOOM) для бібліотекарів територіальних громад області.

Фахівці обласної книгозбірні долучалися до реалізації проекту **«Розвиток спроможності бібліотек-Хабів цифрової освіти»**, організованого ВГО УБА. В межах якого провели 5-денний тренінг для координаторів Хабів цифрової освіти Вінницької

області. Онлайн-навчання тривало з 3 до 7 квітня (тренери Ольга Коновальчук, Олеся Зотова, Марина Семик). Впродовж п'яти днів 15 фахівців територіальних громад області проходили онлайн-навчання та покращували цифрові навички за проектом **«Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні»** (Проект підтримки Дія), що впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні за підтримки Швеції, у 2021-2023 рр., який реалізовує ВГО Українська бібліотечна асоціація.

19–20 травня на базі бібліотеки проходив **тренінг «Цифрова безпека»** у рамках проекту ТехСуп Європа та Ресурсного центру ГУРТ «Підвищення стійкості громадянського суспільства в Україні» у партнерстві з Вінницьким обласним відділенням ВГО УБА за участі бібліотечних працівників області.

Відбулися заняття в рамках інтелектуально-просвітницького проекту **«На перетині культур», під загальною темою «Збереження національної ідентичності – важлива умова безпеки української держави»:**

- історичний екскурс «Боротьба за національне відродження державності України» (1917–1921 рр.) – Романюк І. М., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури України ВДПУ ім. М. Коцюбинського (лютий);

- лекція-роздум «Українська мова – генетичний код нації» – Коляструк О. А., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри культури, методики навчання історії та спеціальних історичних дисциплін ВДПУ ім. М. Коцюбинського (березень);

- літературний калейдоскоп «Сучасна українська література на культурному фронті» – Крупка В. П., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури факультету філології й журналістики ім. М. Стельмаха ВДПУ ім. М. Коцюбинського, поет, член НСПУ та НСПУ (квітень);

- презентація «Європейські цінності на шляху до європейської України» – Прихненко М. І., кандидат політичних наук, старший викладач кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, заступник декана факультету історії та міжнародних відносин ДонНУ ім. В. Стуса (травень);

- лекція «Розбудова та збереження незалежної Української держави: сучасний стан, виклики, загрози, перспективи» – А. В. Войнаровський, кандидат історичних наук, доцент кафедри культури, методики навчання історії та спеціальних історичних дисциплін ВДПУ ім. М. Коцюбинського (серпень);

- творча зустріч з лауреатом Всеукраїнської літературної премії імені Михайла Коцюбинського 2023 року, кандидатом філологічних наук, доцентом кафедри української літератури факультету філології й журналістики ім. М. Стельмаха ВДПУ ім. М. Коцюбинського, членом НСПУ та НСЖУ Віктором Крупкою (жовтень);

- історичний екскурс «Російсько-українська війна: історичні паралелі» – Галайко Б. М., начальник Центрального міжрегіонального відділу Управління забезпечення реалізації політики національної пам'яті в регіонах Українського інституту національної пам'яті, кандидат історичних наук, офіцер Збройних Сил України (листопад).

У науково-методичному відділі було оформлено низку виставок документів: «Завжди актуально: плани та звіти бібліотек області», «Бібліотеки – хаби цифрової освіти» та інші.

Здійснювалося інформування керівників публічних бібліотек, надіслано списки документів з тем: «Проектна діяльність для бібліотек», «Бібліотеки – хаби цифрової освіти»

населення», «Проектна діяльність як складова розвитку сучасної бібліотеки», «Планування та звітність бібліотеки: орієнтація на успіх».

Проведено низку консультацій на теми: «Методика нормування річних планів», «Пояснююча записка публічної бібліотеки: структура, вимоги та виклики», «Рекомендації щодо заповнення форми звітності N 6-НК «Зведений звіт про діяльність публічних бібліотек», «Рекомендації щодо заповнення форми звіту N 80-а-рвк «Зведена звітність державних, публічних та інших бібліотек» та ін.

Участь фахівців ОУНБ ім. В. Отамановського в науково-практичних конференціях, тренінгах, семінарах

Упродовж звітнього періоду провідні фахівці бібліотеки брали участь у роботі різноманітних бібліотечних форумів, науково-практичних конференцій, у тренінгах, семінарах тощо.

Сеник Л.Б., директор Вінницької ОУНБ ім. В. Отамановського неодноразово брала участь у засіданнях Президії ВГО Українська бібліотечна асоціація.

31 березня 2023 року зав. відділу краєзнавства Антонюк О.Ю. брала участь у Всеукраїнській науковій конференції «Острозькі культурологічні читання» (м. Острог, онлайн), де виступила темою «Цифрова компетентність та технології для бібліографів в контексті сучасних викликів».

У рамках співпраці 20-21 березня Крисько Н. М., завідувач відділу маркетингу, реклами та соціокультурної роботи та Артапух Н. В., провідний бібліотекар відділу, брали участь в обговоренні освітньої програми для магістрів «Документаційна та інформаційна підтримка управлінської діяльності» кафедри інформаційних систем управління факультету інформаційних і прикладних технологій ДонНУ ім В. Стуса.

Сеник Л.Б. брала участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація роботи бібліотек в умовах воєнного стану», яку організувала Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка.

Скомаровська К.І., зав. сектору «Вікно в Америку» брала участь у Міжнародній науковій конференції «Залучення до минулого, активізм у сьогодення», що відбувся в м. Торунь (Польща) та у Літньому інституті «Свідчення війни в Україні: вектори рефлексії, практики документування» (м. Краків, Польща) з доповіддю «Проект «Голоси живої історії» ВОУНБ ім. В. Отамановського».

Крім того, Скомаровська К. І. 20 квітня долучалася до роботи VI Міжнародний форум молодих бібліотекарів «Бібліотека – наш простір змін». 23 травня виступала на українсько-американському вебінарі «Ukraine One Year Later: Librarians and Libraries Revisited» («Україна: рік потому»), де розповіла про те, як бібліотека працює під час війни та поділилася досвідом роботи з ВПО. Скомаровська К.І.

Стойко Н.Г., провідний бібліотекар відділу документів з гуманітарних, технічних та природничих наук пройшла навчання (17–19 квітня) на онлайн-овому базовому тренінгу «Молодіжний працівник», організованому Міністерством молоді та спорту України, Державним інститутом сімейної та молодіжної політики за підтримки Програми розвитку ООН в Україні.

Слотюк Г.М., заступник директора з наукової роботи та інформатизації та Кристофорова Т.П., головний методист науково-методичного відділу долучалися до роботи XII Всеукраїнської онлайн-школи бібліотечного журналіста на тему «Бібліотечна

журналістика під час війни: фіксуємо, документуємо, генеруємо контент» (30 травня – 2 червня 2023 р.), організованої Харківською державною науковою бібліотекою імені В. Г. Короленка. Виступали на тему «Усноісторичні дослідження у бібліотечній практиці: досвід та методика».

12 квітня методисти обласної бібліотеки взяли участь в екологічному диспуті-обговоренні «Екологічні ініціативи м. Вінниці. Причини та вирішення екологічних проблем» – спікер голова ГО «EcoBand» Віталій Крижанівський, організатори заходу – відділ молодіжної політики Вінницької міської ради.

1 травня фахівці науково-методичного відділу взяли участь у Всеукраїнській нараді з представниками бібліотечної сфери щодо нагальних потреб жителів територіальних громад з надання якісних культурних послуг.

3 та 30 травня методисти ВОУНБ ім. Валентина Отамановського брали участь у Всеукраїнському семінарі «Актуальні питання бібліотечної статистики», організованому Національною парламентською бібліотекою України ім. Ярослава Мудрого.

9–11 червня Т.М. Марченко була учасницею та отримала сертифікат Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «IV ОдесаБібліоСміт».

28 червня працівники бібліотеки (Пашкова О.А., Сафронова О.В., Антонюк О.Ю., Сиченко В.Р.) брали участь у навчальному вебінарі з міжнародними експертами на тему: «Оцифрування культурного надбання: виклики та сучасні практики».

Директор Сенік Л.Б., заступник директора з основної діяльності Коновальчук О.М. та зав. відділу абонементу Шейкіна І.М. брали участь у роботі XIII Львівського міжнародного бібліотечного форуму, який що відбувся 19-22 вересня..

З 26 по 30 серпня бібліотекар І-ї категорії відділу абонементу Введенська О. Ю. та бібліотекар І категорії цього ж відділу Введенська Л. В. брали участь у роботі Табору жіночого лідерства «Жіноче лідерство в розвитку громад та миробудівництва» в рамках проєкту «Сприяння правам жінок та дівчат з інвалідністю шляхом посилення їх участі та лідерства в громадах», що реалізує ГС «ВГО «НАІУ» за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (Women's Peace & Humanitarian Fund -WPHF).

2 жовтня Марченко Т.М., зав. науково-методичного відділу брала участь у науково-практичній онлайн-конференції «Інформаційна діяльність бібліотек в умовах суспільних змін» у рамках засідання методичного об'єднання бібліотек закладів вищої освіти м. Вінниці, яке організувала Наукова бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Завідувачка науково-методичного відділу Марченко Т. М. протягом 9–13 жовтня брала участь у Всеукраїнській школі методиста «Функціонування методичних служб в умовах російської агресії», де виступала з темою «Бібліотека сьогодення в конструюванні майбутнього: розмисли методиста».

Для бібліотекарів обласної книгозбірні 25 жовтня було організовано майстер-клас «Візуальне ненасильницьке спілкування для самопідтримки та ресурсування» в рамках проєкту «Keep calm and love Ukraine/Зберігаємо спокій та любимо Україну» у партнерстві із БО БФ «Добробут України».

К. Скомаровська, зав. сектору «Вікно в Америку» долучилася до тренінгу «Гендерна рівність» (м. Київ 9–10 листопада).

14-15 листопада К. Скомаровська була учасницею «Тренінгу з проєктного дизайну та менеджменту для ветеранських організацій», який організував Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадянського почину «Єднання».

М. Семик, завідувачка сектору «Регіональний тренінговий центр» та І.Хачатурян, бібліотекар І категорії відділу новітніх технологій, економічних і юридичних наук 21-23 листопада брали участь у серії семінарів для бібліотекарів «Fit in Fakten», де мали можливість ознайомитися із ігровими підходами для вивчення медіаграмотності та освітньою програмою для бібліотекарів, організованою Goethe-Institut Україна, журналом «Куншт» (Київ), Фондацією розвитку інформаційного суспільства (Варшава) та освітньою платформою Facts for Friends (Гамбург) за підтримки МЗС Німеччини.

13-16 грудня Сенік Л.Б. та Скомаровська К.І. брали участь у роботі семінару Посольства США «Відновлюємо себе, відбудовуємо Україну» (м. Київ).

14-15 грудня Слотюк Г.М. брала участь у роботі VII Всеукраїнському науково-теоретичному семінарі «Травма радянського» з циклу «Повсякдення: візії та смисли», що був організований ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Бібліотечним працівникам області впродовж року надавалася консультативно-методична допомога з різних напрямків діяльності бібліотек.

Актуальною інформацією постійно поповнюється блог науково-методичного відділу «Бібліоконтинент Вінниччина» (20 постів) та фейсбук-сторінка «Бібліотеки Вінниччини і реформи» (понад 1,38 тис. учасників).

Бібліотечним працівникам області впродовж року надавалася консультативно-методична допомога з різних напрямків діяльності бібліотек.

Робота з архівом бібліотеки. Поновлено регламентуючу документацію: «Положення про архівний підрозділ Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського», затверджено директором ВОУНБ ім. В. Отамановського 26.01.2023 р.; «Положення про експертну комісію Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського», затверджено директором ВОУНБ ім. В. Отамановського 02.01.2023 р.;

Поновлено склад Експертної комісії ВОУНБ ім. В. Отамановського.

Розроблено та погоджено ЕПК Державного архіву Вінницької області (Протокол № 4 від 16.06.2023 р.) такі документи:

- Зведена номенклатура справ Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського на 2023 рік;
- Описи справ постійного зберігання за 2017–2019 роки;
- Описи справ з кадрових питань (з особового складу) за 2017–2019 роки;
- Акт про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду.

Експертною комісією розпочато відбір та упорядкування архівних справ за 2020–2022 роки.

Проведено засідання ради при директорові, науково-методичної ради та редакційно-видавничої групи.

Бібліотека була базою виробничої практики для студентів закладів вищої освіти, зокрема виробничу практику проходила Белоус Д.О., магістр НАКККіМ (освітня програма «Крос-культурний менеджмент»).

Основним напрямом науково-бібліографічної діяльності бібліотеки була робота з укладання бібліографічних покажчиків як самостійних, так і складових частин збірників матеріалів.

Редакційно-видавнича діяльність

Одним із важливих напрямків роботи обласної наукової бібліотеки є її видавнича діяльність. Упродовж року провідні спеціалісти бібліотеки працювали над підготовкою до друку низки бібліотечних видань.

У 2023 році фахівці науково-методичного відділу готували статистичний експрес «Бібліотеки Вінниччини – 2022 р.».

Вийшли друком:

Белканія Георгій Север'янович : до 80-річчя від дня народж. професора медицини : біобібліогр. покажч. / ВОУНБ ім. В. Отамановського, Від. мед. наук ; уклад.: Ю. В. Виноградська, О. Є. Гаєвик ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця : Рема-Принт, 2023. – 64 с. : фот. – (Серія «Медицина Вінниччини в особах»).

Джерело наснаги Арсена Зінченка : до 75-річчя від дня народж. українського історика, доктора історичних наук, професора, громадського діяча : бібліогр. покажч. / Департамент гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського, Державний архів Вінницької області, Музей Вінниці ; уклад. О. М. Зелена ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця : ТВОРИ, 2023. – 100 с. - (Вчені нашого краю).

Усна історія: теорія, практика та перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. 25–26 жовтня 2022 р., м. Вінниця / Упр. культури та креат. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського. – Вінниця : Балюк І. Б., 2023. – 300 с.

Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього : матеріали IV Наук.-практ. конф. (до Всеукраїнського дня бібліотек) 27 верес. 2023 р., м. Вінниця / Упр. культури та креат. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського, Вінниц. обл. від-ня ВГО УБА ; відп. за вип. Л. Б. Сенік ; редкол.: Г. М. Слотюк (голова) [та ін.], упоряд.: П. І. Цимбалюк, Т. П. Кристофорова. – Вінниця : Балюк І. Б., 2023. – 167 с.

Бібліотека – вибір на все життя. Бібліотекарі та бібліотекарки – заслужені працівники культури України (Вінницька область) : довідник / Упр. культури та креат. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін. ; ВОУНБ ім. В. Отамановського ; уклад. П. І.

Цимбалюк ; переднє слово О. М. Дернова ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік.
– Вінниця : [Балюк і. Б.], 2023. – 72 с. : фот.

Підготовлено та представлено на вебсайті бібліотеки такі електронні видання:

Подолянин Яків Гандзюк : до 150-річчя від дня народж. укр. військ. діяча часів Перших визвол. змагань, отамана бригади Армії УНР : бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / Упр. культури та креатив. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського ; уклад. Н. В. Березюк ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця, 2023.

Василь Земляк та його слово : до 100-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / Упр. культури та креатив. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського ; уклад. С. Ф. Коваль ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця, 2023.

Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2024 року : хронол. довід. [Електронний ресурс] / уклад. О. Ю. Антонюк ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік ; Департамент гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін. ; ВОУНБ ім. В. Отамановського. – Вінниця, 2023.

Подільський книжник : альманах. Вип. 14 (2021 р.) [Електронний ресурс] / уклад. Т. Р. Кароєва ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік ; Упр. культури та креат. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського. – Вінниця, 2023. – 116 с. : іл.

Володимир Антонович: громадянин, учений, людина : біобібліогр. покажч. / Упр. культури та креат. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського ; уклад. О. І. Кіз'ян ; ред. С. В. Лавренюк ; дизайн обкл. Т. М. Мазур ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця, 2023.

Відредаговано – **Подільський книжник** : альманах. Вип. 15 (2022 р.) / Департамент гуманітар. політики Вінниц. облдержадмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського ; уклад. Т. Р. Кароєва ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця, 2023.

Підготовлені електронні версії друкованих видань для представлення на сайті.

Проведено засідання редакційно-видавничої групи, де було розглянуто низку питань, зокрема: «Структура та стан готовності бібліографічного покажчика «Джерело наснаги Арсена Зінченка» (до 75-річчя від дня народження українського історика, доктора історичних наук, професора, громадського діяча)»; «Структура та стан готовності збірника статей «Белканія Георгій Север'янович» (до 80-річчя від дня народження професора медицини) з серії «Медицина Вінниччини в особах»»; «Структура та стан готовності бібліографічного покажчика «Володимир Антонович: громадянин, учений, людина» (до 190-річчя від дня народження (6 [18] січня 1834 – 8 [21] березня 1908)»; «Планування видавничої діяльності ВОУНБ ім. В. Отамановського на 2024 рік» та інші.

Підготовлено та представлено на сторінці бібліотеки в мережі «Фейсбук» низку публікацій у рубриці «Філологічна середа», де подано різноманітні мовні поради для популяризації та вдосконалення української мови.

До онлайн енциклопедії Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого «Українська бібліотечна енциклопедія» підготовлено довідку про бібліотекознавця, організатора бібліотечної справи на Вінниччині, директора Вінницької обласної

універсальної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва (1974–1999 рр.), заслуженого працівника культури А. Й. Лучка (автор – П. І. Цимбалюк).

Крім того, сектор наукової інформації з питань культури і мистецтв упродовж року проводив роботу з підготовки щомісячного видання «Хроніка культурного життя Вінниччини» та інформаційного дайджесту «Актуально про культуру». Усі випуски за 2023 рік представлено на вебсайті бібліотеки.

У рубриці «Видання бібліотеки» вебсайту Вінницької ОУНБ розміщені повнотекстові електронні варіанти видань.

З метою популяризації бібліотечно-інформаційних послуг бібліотеки протягом року здійснювалася підготовка видань інформаційного та рекламного характеру.

Діяльність бібліотеки з питань інформатизації та інноваційної роботи

Діяльність працівників структурних підрозділів бібліотеки та інженерної групи протягом року була спрямована на подальше впровадження в процес роботи бібліотеки інформаційно-комунікаційних технологій, створення та поповнення електронних баз даних (ЕБД) та забезпечення якісного бібліотечно-інформаційного обслуговування віддалених користувачів.

Поповнення ЕБД проводилося систематично та якісно. Загальна кількість бібліографічних записів, введених до електронного каталогу бібліотеки та баз даних у 2023 році становить понад 35,1 тис. бібліографічних записів, з них:

- БД «Книга» – 9774 записи;
- БД «РІЦ-книга» – 148 записів;
- БД «Ноти» – 887 записів;
- БД «Аналітичний опис статей» («Аналітика») – 13067 записів;
- БД «Література про Вінницьку область» – 8302 записи (із них 22 записи у рамках РКК);
- БД «РІЦ-аналітика» – 2289 записів та інші.

Упродовж року працівники краєзнавчого відділу здійснювали поповнення краєзнавчих електронних баз даних, серед них:

- «Бібліотека» – 47 записів;
- «В. Стус» – 22 записи;
- «Вінничани - учасники Революції гідності та ООС (АТО), російсько-української війни» – 107 записів;
- «Голодомор» – 34 записів;
- «Козацтво» – 43 записи;
- «Т. Г. Шевченко і Вінниччина» – 55 записів;
- «М. Коцюбинський і Вінниччина» – 8 записів;
- М Леонтович і Вінниччина» – 10 записів;
- «Краєзнавчі періодичні видання кінця ХІХ – поч. ХХ ст.» – 175 записів та ін.

Результати збору усноісторичних досліджень у рамках проєкту «Голоси живої історії» поповнили базу даних «Усна історія», що включає інформацію про документи Фонду усноісторичних досліджень, які зберігаються у відділі краєзнавства.

На кінець 2023 року БД «Усна історія» вміщує понад 120 записів.

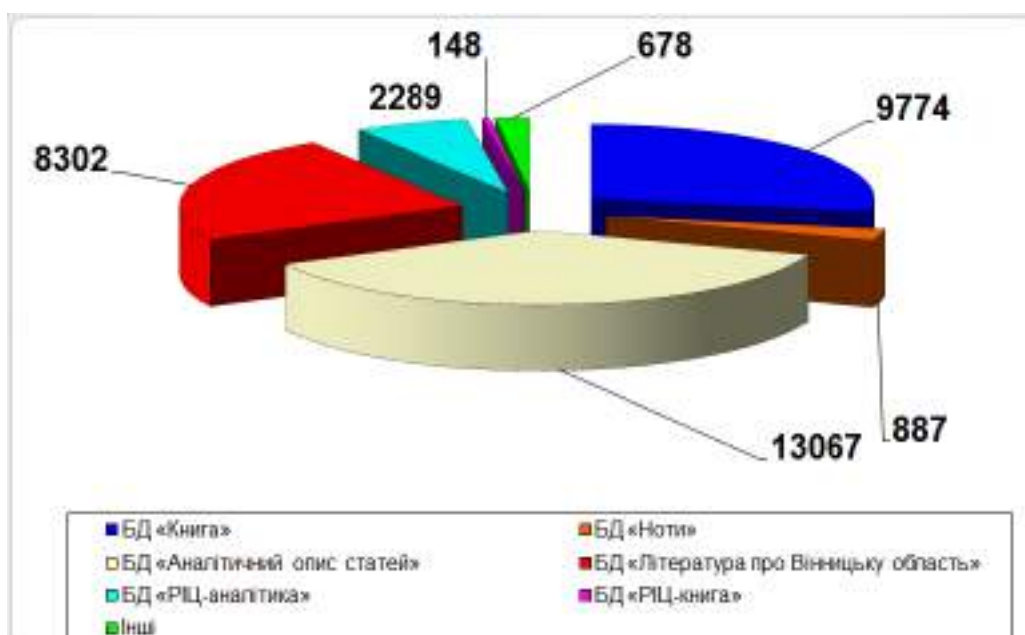
Зниження кількості введених бібліографічних записів в електронні бази даних у порівнянні з 2022 роком виникло в наслідок відсутності підписки періодичних видань та закупівлі книг для поповнення фонду бібліотеки.

Крім того, після ретельної роботи з фондом відділи обслуговування й зберігання та гігієни бібліотечного фонду було списано 23652 книги та 25802 примірники журналів та ін.

У 2023 році відбулося значне вилучення книг з фонду бібліотеки, що відобразилося на наповненні електронного каталогу і баз даних.

Інформація про списані документи вилучалася з електронного каталогу та баз даних.

Поповнення електронних баз даних у 2023 році

Загалом на кінець 2023 року обсяг власних електронних бібліографічних баз даних налічує 1 637 307 записів, з них в електронному каталозі – 264 481 запис. Крім того, БД «Імідж-каталог» вміщує 112 233 оцифрованих каталожних карток.

Систематично здійснювалося редагування і корегування записів, усього відкореговано понад 43,1 тис. бібліографічних записів, з них у БД «Книга» – 23,5 тис. записів; в БД «Аналітичний опис статей» – 16,7 тис. записів.

Призупинено співробітництво в рамках функціонування Центрального Українського кооперативного каталогу (ЦУКК).

Продовжено співпрацю в межах Регіонального кооперативного каталогу (РКК), у межах співпраці з бібліотеками області до бази даних «Література про Вінницьку область» бібліографами-краєзнавцями подано 222 бібліографічних записи.

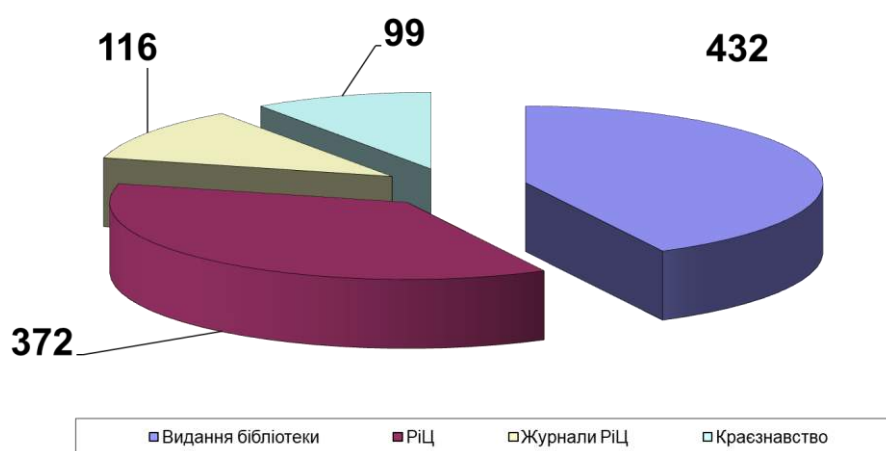
У звітному році продовжено роботу з маркування фондів структурних підрозділів за допомогою штрихкодів, упродовж року опрацьовано понад 20,1 тис. документів.

Працівниками відділу рідкісних і цінних видань проводилася робота з оцифрування цінних видань, у 2023 році оцифровано 20 книг, зокрема: «Записки Українського науково-дослідного інституту географії та картографії» (Київ, 1928), Грінченкова М. «Сивенький (Володимир Іванович Самійленко): спогади» (Київ, 1926), Лакиза І. Н. «М. Коцюбинський: критичний нарис (з приводу критики М. Коцюбинського)» (Київ, 1929), Піддубний Г. «Закарпатська Україна : (Політично-економічний нарис)» (Харків, 1933),

«Праці Комісії для виучування звичаєвого права України» (Київ, 1925), «На роковини Тараса Григоровича Шевченка. 1861-26.II.1921» (Вінниця, 1921), «Праці Комісії для виучування історії Західно-Руського та Українського права : збірка наукових праць» (Київ, 1927) та інші.

Упродовж року «Електронна бібліотека» поповнилася краєзнавчими дослідженнями: Творун С. О. «Практична етнологія для ділових людей» (2009); Скрипник М. В. «Зоряна криниця Марії Скрипник» (2016); Пентюк Б. М. «З вірою в майбутнє. Нариси церковної історії села Павлівки» (2017); Пентюк Б.М. «Павлівка. Витоки духовності» (2019), Пентюк Б.М. «Степан Руданський: сторінки духовності» (2022), Пентюк Б. «Молитва в дідовому садку» (2020) та іншими.

Обсяг «Електронної бібліотеки»

Загалом «Електронна бібліотека» станом на 1 січня 2024 року вміщує 1019 документів, з них – 903 книга та 116 журналів. У розділі «Рідкісні та цінні видання» розміщено 488 документів (372 книга та 116 періодичних видань); у розділах «Видання бібліотеки» – 432 документи та «Краєзнавча Вінниччина» – 99 документів.

Кількість переглядів/скачувань мережних електронних документів, доступ до яких надається бібліотекою становить – 4993 документи.

У зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ в Україну (тривалі тривоги) та неможливістю скористатися в повному обсязі послугами бібліотеки користувачам пропонувалися онлайн-послуги. За зверненнями віртуальних користувачів було виконано 218 довідок, що представлені в «Архіві віртуальних довідок» на вебсайті бібліотеки.

Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського веде 3 сайти:

- Вінницька обласна універсальна бібліотека ім. Валентина Отамановського (<https://library.vn.ua/>) (242366 візитів);
- Вінницький інформаційний портал (<https://igr.vn.ua/index.php>) (28447 візитів);
- Голоси живої історії (з метою збереження конфіденційної інформації про учасників проекту тимчасово закритий для користувачів).

У мережі «Інтернет» обласна бібліотека була представлена низкою бібліотечних блогів, зокрема працівники відділу краєзнавства поповнювали інформацією «Блог відділу краєзнавства» (24 пости; 42,7 тис. візитів). Для реалізації творчого потенціалу людей з

інвалідністю продовжується поповнення блогу «INVA-гурт» (44 пости; 5,1 тис. візитів). Фахівці науково-методичного відділу вели блог «Бібліоконтинент Вінниччини» (20 постів; 11,6 тис. візитів).

Загалом у 2023 році нараховано 330203 звернень до вебсайтів і блогів ВОУНБ ім. В. Отамановського.

Упродовж року активізувалася робота з представлення різноманітних бібліотечно-інформаційних продуктів на вебсайті бібліотеки та в соціальних мережах.

Відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук на вебсайті представив цикл інформаційних повідомлень «Історії успіху»: «Генрі Форд – конструктор автомобілів, засновник корпорації «Форд Мотор», «Тімоті «Тім» Д. Кук – американський підприємець, генеральний директор американської корпорації Apple Inc», «Стенлі Маркус – один із найвідоміших у світі бізнесменів», «Чого вартий успіх Стефана А. Шварцмана» (генерального директора, голови та співзасновника інвестиційної компанії «Blackstone», мільярдера, філантропа),

Фахівці *відділу медичних наук* в межах циклу «Школа здоров'я». підготували ряд інформаційних повідомлень, зокрема: «Про проведення унікальної операції вінницьким хірургом Андрієм Вербою», «Як уникнути гіпотермії взимку», «Як допомогти людині під час нападу епілепсії?» (до Міжнародного дня боротьби з епілепсією), «Як уникнути травм взимку», інформаційне повідомлення до Всесвітнього дня енцефаліту, інформаційне повідомлення до Міжнародного дня рідкісних захворювань, інформаційне повідомлення до Міжнародного дня людини з синдромом Дауна, «Календарні та рутинні щеплення для дорослих та дітей», «Як підтримати дітей з аутизмом?» (до Всесвітнього дня поширення інформації про аутизм), «Вакцини рятують життя!» (до Всесвітнього тижня імунізації)», «П'ять міфів про надання домедичної допомоги: як правильно накладати турнікет та зупиняти кровотечу», «Корифей української педіатрії» (до 95-річчя від дня народження Мошича Петра Степановича), «Травматологічна допомога в умовах бойових дій» (до Дня травматолога), «Як захистити дитину від туберкульозу», «П'ять правил як засмагати влітку», «Поради, що вбережуть вас від спеки», «Міфи та правда про грудне вигодовування» (до Всесвітнього тижня підтримки грудного вигодовування 1-7 серпня), «Ліворукість – ознака геніальності чи недуга?» (до Всесвітнього дня шульги), «Медики – захисники України» (до Дня пам'яті захисників України), «Час кинути палити», «Перша допомога при мінно-вибухових травмах» до дня надання першої медичної допомоги, «10 рекомендацій, що допоможуть зберегти зір», «Як уповільнити старість та продовжити життя», «Як поліпшити якість сну» тощо.

В мережі «Інтернет» представлено низку **віртуальних виставок**:

Відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук

«Голокост – шрам на серці людства» (до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту)

«Нескорений Крим» (до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя)

«Кохання під час... війни» (до Дня Святого Валентина)

«Калейдоскоп мов Європейського Союзу» (до Міжнародного дня рідної мови)

«Не тренд, а необхідність» (до Всесвітнього дня вторинної переробки)

Пам'ятаємо – перемагаємо» (до Дня перемоги над нацизмом і Дня пам'яті та примирення)

«Пам'ятати заради життя» (до Дня пам'яті жертв політичних репресій)

«Пам'ять. Минуле і уроки» (до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу)

«Велика людина, великий керівник» (до 400-річчя з часу народження Івана Брюховецького, українського військового, політичного і державного діяча)

«Естонія: старі традиції та високі технології» у рамках циклу «Вивчай Європу – змінюй Україну»

«Європейські університети для української молоді» (до Міжнародного дня молоді)

«Психічне здоров'я – запорука гармонійного життя» (до Всесвітнього дня психічного здоров'я)

«ЗСУ: історії Героїв» (до Дня Збройних Сил України)

Відділ художньої культури та мистецтв

«З нього починався український модерн» (до 150-річчя від дня народження Василя Кричевського, художника, архітектора, графіка)

«Сонце ренесансу» (до 540-річчя від дня народження Санті Рафаеля італійського живописця і архітектора, представника Високого Відродження)

«Ван Гог – художник, який назавжди змінив живопис» (до 170-річчя від дня народження голландського живописця)

«Архітектурні шедеври Європи»

«Творці архітектурної спадщини» (до Дня архітектури України)

«Великий українець, маестро-епоха, маестро-мелодія...» (до 85-річчя від дня народження Мирослава Михайловича Скорика, українського композитора)

«Відлуння Голодомору в мистецтві»

«Архітектурні дива України».

«Вишита золотом душа... Кримськотатарська вишивка»

«Нев'янучі квіти Параски Хоми» (до 90-річчя від дня народження української майстрині народного розпису).

«Щоб ми не забули, що ми – українці!» (до 80-річчя від дня народження Неоніли Крюкової, української акторки)

Відділ медичних наук

«Формула здоров'я в сезон застуд»

«Олександр Олексійович Шалімов – «Людина планети» (до 105-річчя від дня народження хірурга, одного із засновників української хірургічної школи)

«Профілактичний напрямок у боротьбі з онкологічними захворюваннями» (до Всесвітнього дня боротьби проти раку)

«Академік Борис Микитович Маньківський та його внесок у розвиток вітчизняної неврології»

«Зайко Микола Никифорович - видатний український вчений-патофізіолог, педагог, громадський діяч» (до 115-річчя від дня народження)

«Може час медитувати?»

«Медицина Європейських країн»

«Епоха Надії Пучківської» (до 115-річчя від дня народження лікаря-офтальмолога.

«Зельман Ваксман – Нобелівський лауреат з Поділля» (до 135-річчя від дня народження, мікробіолога, біохіміка)

«Здай кров – збережи життя» (до Дня донора)

«Лекарев Леонід Григорович – організатор охорони здоров'я, історик медицини» (до 115 річниці від дня народження лікаря-гігієніста)

«Чеботарьов Дмитро Федорович – відомий вчений-геронтолог» (до 115-річчя від дня народження лікаря-геріатра та геронтолога).

«Феномен Олександра Возіанова» (до 85-річчя від дня народження)

«Поліомієліт – хвороба підступна і небезпечна» (до Дня боротьби проти поліомієліту)

«Цукровий діабет що варто знати та як уберегтися?» (до Дня боротьби з діабетом)

«Що ми знаємо про СНІД?» (1 грудня - Всесвітній день боротьби зі СНІДом)

«Щоб бути здоровим, потрібно мати силу характеру» (До 110-річчя від дня народження М. М. Амосова)

Відділ рідкісних і цінних видань

«Графіка Василя Кричевського» (до 150-річчя від дня народження українського художника, архітектора, графіка, педагога)

«Праці Кабінету виучування Поділля у фонді відділу рідкісних і цінних видань» (до 130-річчя засновника Валентина Отамановського)

«Рідкісні видання творів Горація» (до Всесвітнього дня поезії)

«Книгодрукування в Європі. 200 років тому»

«Просвітницька діяльність Івана Стешенка»

«Архітектура в стародруках»

Сектор аграрних наук

«Пуансетія»

«Переробка аграрної продукції в сучасних умовах»

«Розширюємо обрії нетрадиційної терапії: анімалотерапія»

«Фермерські господарства в Україні: стан та перспективи розвитку»

«Землеробство в контексті змін клімату» (до Дня довкілля та Всесвітнього дня Землі)

«Органічне виробництво – запорука продовольчої та екологічної безпеки»

Відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук

«Технології майбутнього» (до Всесвітнього дня комп'ютерника)

«Менеджмент та управління»

«Історія грошей. Від монет до криптовалюти».

Відділ краєзнавства

«Праці Кабінету виучування Поділля у фонді відділу рідкісних і цінних видань» (до 130-річчя від дня народження засновника – вченого-історика, бібліотекаря, організатора науки і краєзнавчого руху, громадсько-політичного, культурного діяча Валентина Отамановського)

«Об'єкти та перо Олександра Гордієвича» (до 80-річчя від дня народження журналіста, фотохудожника, краєзнавця)

«У віках судилося безсмертя...» (до 60-річчя від дня народження Валерія Олександровича Брезденюка, українського художника, Героя України)

Відділ документів іноземними мовами

«Визначні постаті в історії Німеччини»

«Кельце – місто забав і чарівниць»

«Йога – не релігія, а комплексна система» (до Міжнародного Дня йоги)

«Динаміка чисельності населення світу» (до Всесвітнього дня народонаселення)
«Польський письменник із Жмеринки – Ян Бжехва» (до 125-річчя від дня народження письменника, перекладача)
«5 польських письменників, які підкорили літературний світ»
«Геноцид українців: 1932-1933 і сьогодні» (до 90-х роковин Голодомору 1932-1933 рр.)
«Штутгарт – найкультурніше місто Німеччини»

Ряд книжково-ілюстративних виставок супроводжували **каталоги представлених документів**, зокрема: «Вони вистояли – не вистояв бетон» (до Дня вшанування захисників Донецького аеропорту в Україні) – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук; «Як творилася держава. Українська революція 1917–1921 років» – сектор правової інформації; «Герої нашої історії» (до Дня пам'яті героїв Крут) – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук; «Сучасні теорії економічного зростання» – відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук; «Звучи, рідна мово!» (до Міжнародного дня рідної мови) – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук; «Українська мова – мова незламності й боротьби» (до Міжнародного дня рідної мови) – сектор правової інформації; «Любомир зі славетної когорти Гузарів» (до 90-річчя із дня народження Любомира Гузара, церковного діяча, єпископа Української греко-католицької церкви, громадського діяча) – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук; «Захист довкілля: правові аспекти» – сектор правової інформації; «Енергоощадні технології в Україні» – відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук; «Медична книга України» – відділ медичних наук; «Книжкова мапа Європи» – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук; «Цифрова ідентифікація переваги інформаційного середовища» – відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук; «Права та захист біженців в Україні» (до Всесвітнього дня біженців) – сектор правової інформації; «Мистецтво управління грошима» – відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук; «Декларація про державний суверенітет України – основа Української держави» – відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук; «Дорогами християнства: хрещення Русі-України» – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук; «Творці української державності» – відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук; «Менеджмент як наука та мистецтво управління» — відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук; «Незалежна Україна – вільна, суверенна, єдина» – сектор правової інформації.

Відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук презентував на вебсайті бібліотеки та у соціальних мережах низку відеооглядів на книги: Томаса Дейвенпорта, Джулії Кірбі «Вакансія: людина. Як не залишитися без роботи в добу штучного інтелекту»; Гарі Вайнерчук «Вони всіх зробили! Як великі підприємці побудували свої імперії і як повторити їхній успіх», Роберта Айгера «Мандрівка тривалістю в життя» та на серію книг нон-фікшну «Думати, як...», «Альфред Прічард Слоан – один із творців автомобільної промисловості США» (президент і генеральний директор автомобільної корпорації «General Motors» в 1923–1937 роках).

Фахівцями бібліотеки було підготовлено **буктрейлери на книги**:

- Антонію Мартінеса «Хаос у Кремнієвій долині», Крістофера Стейнера «Тотальна автоматизація», Стефані Мілтона «Minecraft: довідник дослідника», «Бути лідером.

Мудрість від тих, хто змінив правила гри» (*відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук*);

- Міли Іванцової «Намальовані люди» (до Дня Героїв Небесної Сотні), А. Андрієвської, О. Халімон «Люди «сірої зони». Свідки російської анексії Криму 2014 року», І. Котляревського «Енеїда», Джорджа Оруелла «1984» (до 120-річчя від дня народження англійського прозаїка), Наталки Доляк «Чорна дошка» (*відділ абонементу*),

- «Відлуння Великого терору» (*сектор правової інформації*),

- Джона Доера «Мір'яй важливе. ОКР: проста ідея зростання вдесятеро» (*сектор правової інформації*).

Відділ документів іноземними мовами підготував: віртуальний відеотур «Лодзь – місто чотирьох культур», віртуальний дайджест «12 способів як захистити навколишнє середовище», історичний відеоекскурс «Катинський злочин» (до Дня пам'яті трагедії Катині в Польщі), слайд-подорож «Визначні історичні пам'ятки народів світу» (до Міжнародного дня пам'яток і визначних місць), віртуальний дайджест «Про найцінніше на сторінках іноземних видань!» (до Дня Незалежності України).

Фахівці *сектору правової інформації* започаткували рубрику «Видатні діячі державотворення», де представили відеопрезентацію «Павло Скоропадський» (до 150-річчя від дня народження державного, політичного і військового діяча, гетьмана Української Держави). Фахівці цього ж сектору підготували відеопрезентацію «Сторінками Всесвітньої декларації прав дитини», відеоролик «День Української Державності – тисячолітня історія України» (до Дня Української Державності), відеопрезентацію «Символи державності та єдності нації» (до Дня Державного прапора України).

З нагоди Дня Матері фахівці *відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук* підготували віртуальний бібліографічний огляд книг «Жінка-матір – берегиня сім'ї».

До Дня вишиванки *відділ наукової інформації та бібліографії* підготував відеоролик «Вишиваємо з вірою в Перемогу!». До Дня Конституції України *відділ наукової інформації та бібліографії* підготував онлайн-вікторину «Конституція – Основний Закон України».

Для інформування користувачів про нову актуальну літературу *відділом абонементу* було створено сторінку «Абонемент ВОУНБ ім. В. Отамановського» у Facebook, де були представлені 144 рекомендаційні відеоогляди художньої літератури у щотижневому дайджесті «Абонемент рекомендує».

Працівники бібліотеки готували відеозаписи презентацій книг із фонду ВОУНБ ім. В. Отамановського на телеканалі ВІТА у проєкті «Прочитати», зокрема, для трансляції на телеканалі, були записано відеоогляди книг: І. Стоун «Ван Гог. Жага до життя»; Д. Мартін «Вогонь і кров»; М. Гейл «Опівнічна бібліотека»; Д. Кенфіл «Курячий бульйон для душі. 101 найкраща історія»; Л. Тонані «Мадонна»; С. Феррж «Інга»; Р. Лейсі «Корона»; Т. Гарфорд «Речі, що змінили світ» та інші.

Щомісяця спеціалісти *відділу маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності* представляли результати щотижневого маркетингового дослідження «Книга тижня». Систематично на вебсайті поповнювалися інформацією рубрики: «Нові надходження»; «Бібліотека рекомендує» (інформація про твори сучасних українських письменників, які є у фонді бібліотеки). Протягом року відбувалося поповнення рубрики «Поети Вінниччини»

боронять Україну словом» патріотичними віршами вінницьких поетів – група «Вінницьк@ ОУНБ інформує» в соціальній мережі «Фейсбук».

Рубрику «Велети українського слова» для сторінки «Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського» у соціальній мережі «Фейсбук» наповнював відділ документів з гуманітарних, технічних та природничих наук, зокрема було представлено буктрейлери на такі книги: Назарчук О. «Роксоляна»; Косач Ю. «Сузір'я лебедя»; Підмогильний В. «Місто»; Кобилянська О. «Царівна»; Трублаїні М. «Шхуна Колумб»; Турянський О. «Син Землі»; Хоткевич Г. «Довбуш»; С. Васильченко С. «Талант»; Лепкий Б. «Сотниківна»; Федькович Ю. «Люба Згуба. Три як рідні брати»; Свидницький А. «Люборацькі»; Куліш П. «Повість про український народ» та ін.

Працівники сектору з питань культури і мистецтва відділу наукової інформації та бібліографії представили на вебсайті 12 випусків «Хроніки культурного життя Вінниччини» та 12 випусків інформаційного дайджесту «Актуально про культуру».

Крім того, для користувачів в онлайн-форматі проведено низку лекцій, презентацій книг, зустрічей з письменниками та ін.

Для віртуальних користувачів вебсайт обласної наукової бібліотеки упродовж року систематично поповнювався новими інформаційними повідомленнями, анонсами подій, матеріалами віртуальних виставок, буктрейлерами, відеооглядами, бібліографічними списками, оцифрованими виданнями тощо.

Загалом на вебсайті упродовж 2023 року було оприлюднено 42 бібліографічних списки літератури, 64 віртуальних виставок, 39 каталогів виставок, 9 буктрейлерів, 35 відеооглядів, 8 віртуальних подорожей, 2 бібліографічних дайджести тощо.

Також бібліотека активно інформує своїх користувачів про проведені заходи, анонсує події, що відбуватимуться, інформує про цікаві заходи, що відбулися, рекламує свої послуги, популяризує книги та читання в соціальних мережах.

У мережі «Фейсбук» функціонують кілька сторінок і спільнот: «Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського» – приєднані 2,9 тис. осіб, «Вінницьк@ ОУНБ інформує» – понад 1,0 учасників, «Бібліотеки Вінниччини і реформи» – понад 1,38 тис. учасників, сторінка «Відділ новітніх технологій, економічних і юридичних наук ВОУНБ» – понад 280 осіб, «Відділ художньої культури та мистецтв» – понад 420 учасників, «Відділ медичних наук» – понад 300 читачів, «Абонемент Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки» – понад 100 учасник та інші.

У 2023 році ВОУНБ ім. В. Отамановського (vin_ounb) в мережі «Instagram» систематично презентувала фото нових книг, що надійшли до бібліотеки. Групу підтримує понад 480 учасників.

На канал YouTube: Вінницької ОУНБ ім. В. Отамановського протягом 2023 року було завантажено 72 відео.

Систематично на сторінці Управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації «Культура Вінниччини» (онлайн) анонсувалися основні заходи, які проводила бібліотека та публікувалася інформація про їхнє проведення.

З метою поліпшення інформаційного обслуговування користувачів у вестибюлі бібліотеки працював сенсорний інформаційний кіоск.

Основні зусилля працівників сектору інформаційних технологій були направлені на забезпечення безперебійного функціонування комп'ютерної мережі бібліотеки та

своєчасного збереження баз даних. З цією метою регулярно проводились заходи з профілактичного обслуговування ПК та комп'ютерної мережі в обсязі, передбаченому технічними умовами експлуатації, здійснювався поточний ремонт комп'ютерного обладнання.

Проектна діяльність бібліотеки

У 2023 році продовжувалася проектна робота бібліотеки, спрямована на забезпечення повного та ефективного доступу до інформації та бібліотечних послуг, в т.ч. в онлайн-форматі, розширення їхнього спектра.

Фахівці обласної книгозбірні долучалися до реалізації проекту **«Розвиток спроможності бібліотек-Хабів цифрової освіти»**, організованого ВГО УБА. В межах якого провели 5-денний тренінг для координаторів Хабів цифрової освіти Вінницької області. Онлайн-навчання тривало з 3 до 7 квітня (тренери: Ольга Коновальчук, Олеся Зотова, Марина Семик). Впродовж п'яти днів 15 фахівців територіальних громад області проходили онлайн-навчання та покращували цифрові навички за **проектом «Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні»** (Проект підтримки Дія), що впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні за підтримки Швеції, у 2021-2023 рр., та який реалізовує ВГО Українська бібліотечна асоціація. Для реалізації проекту отримали грантові кошти та смартфон (6,2 тис. грн).

Команда ВОУНБ ім. В. Отамановського, члени ВГО УБА брали участь у конкурсі **«Місцеві плани дій»** від Фондації TechSoup (Warsaw, Poland) та виграли грант на реалізацію проекту **«Кібербулінг: від проблеми до рішення»**. У межах проекту проведено низку тренінгів для студентської та учнівської молоді, вимушено переміщених осіб та бібліотечних фахівців територіальних громад області. 22 серпня для бібліотекарів області на платформі для відеоконференцій ZOOM було проведено вебінар, який вели Лариса Біла, зав. відділу новітніх технологій та економічних і юридичних наук та Марина Семик, зав. сектору «Регіональний тренінговий центр». Учасники вебінару дізналися про проблему кібербулінгу та способи захисту від онлайн-агресії. Спікери заходу звернули увагу на особливості реагування на прояви кібербулінгу та алгоритм дій щодо його протистояння. Також надали інформацію про відповідальність за вчинення кібербулінгу.

В межах проекту для бібліотеки було закуплено канцтовари, технічні засоби (2 вебкамери, навушники, портативна колонка, мишки тощо), виготовлено інформаційну та рекламну продукцію (загалом на суму 970 євро).

Проект «Голоси живої історії» мав продовження у 2023 році, здійснювалися записи усноісторичних свідчень для поповнення відповідного Фонду.

У межах проекту фахівці ВОУНБ ім. В. Отамановського провели три етапи вебінарів **«Метод усної історії: теорія та практика»** (22–23 березня, 29–30 березня, 5-6 квітня). Учасники навчання – бібліотекарі області, отримали базові знання з історії, теорії та методології усної історії, дізнались, як організовувати та проводити інтерв'ю, обробляти та використовувати усноісторичні записи. Вебінари проводилися з метою активізація збору свідчень учасників подій минулого та сучасності, що є важливим доповненням до трактування нашої історії та цінним елементом збереження історичної пам'яті. Публічними бібліотеками області було здійснено близько 20 усноісторичних інтерв'ю.. Протягом червня здійснювався аналіз записів та документів зібраних в рамках

проєкту. У результаті підготовлено методичний лист з рекомендаціями щодо зауважень до проведення усноісторичного інтерв'ю та оформлення супровідних документів.

Крім того, у рамках проєкту здійснено запис усноісторичних свідчень Пшеничного Є.В., кандидата філологічних наук, бібліофіла, книгознавця.

У фаховому журналі «Бібліотечна планета» (№ 2, 2023 р.) опубліковано статтю Слотюк Г.М. «Проєкт «Голоси живої історії»: формуємо електронну карту пам'яті України», де висвітлено етапи реалізації проєкту.

Скомаровська К.І., зав. сектору «Вікно в Америку» брала участь у міжнародній науковій конференції «Залучення до минулого, активізм у сьогодення», що відбувся в м. Торунь (Польща) та у Літньому інституті «Свідчення війни в Україні: вектори рефлексії, практики документування» (м. Краків, Польща) з доповіддю «Проєкт «Голоси живої історії» ВОУНБ ім. В. Отамановського».

Слотюк Г.М., заступник директора з наукової роботи та інформатизації та Кристофорова Т.П., головний методист науково-методичного відділу долучалися до роботи XII Всеукраїнської онлайн-школи бібліотечного журналіста на тему «Бібліотечна журналістика під час війни: фіксуємо, документуємо, генеруємо контент» (30 травня – 2 червня 2023 р.), організованої Харківською державною науковою бібліотекою імені В. Г. Короленка. Виступали з темою «Усноісторичні дослідження у бібліотечній практиці: досвід та методика». Учасниками онлайн-школи бібліотечного журналіста були працівники бібліотеки – Боса І. В. та Крисько Н.М.

20 вересня Слотюк Г.М. брала участь у щорічному засіданні Усноісторичного клубу, започаткованого Українським інститутом національної пам'яті. Учасники клубу – фахівці різних галузей, які мають досвід роботи з усною історією. Цьогорічна тема засідання «Практика воєнної усної історії».

14-15 грудня Слотюк Г.М. брала участь у роботі VII Всеукраїнському науково-теоретичному семінарі «Травма радянського» з циклу «Повсякдення: візії та смисли», організованому ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Діяльність **Регіонального тренінгового центру (РТЦ)** була спрямована на задоволення запитів користувачів на доступ до інформаційних джерел мережі «Інтернет» та організацію й проведення навчальних тренінгів для користувачів бібліотеки й бібліотечних працівників області.

На базі РТЦ 2023 році було проведено низку тренінгів, зокрема для користувачів:

34 тренінги «Мобільна грамотність» (200 учасників),

26 тренінгів «Дія. Освіта» (295 учасників),

21 тренінг «Комп'ютерна грамотність» (195 учасників),

12 тренінгів «Мобільна фотографія» (117 учасників),

12 тренінгів «Доступ до публічної інформації органів влади та місцевого самоврядування» (113 учасників),

12 тренінгів «Графічний дизайн «Платформа Canva» (117 учасників),

9 тренінгів «Мобільний відеоредактор» (90 учасників),

9 тренінгів «Кібербулінг: від проблеми до рішення» (106 учасників),

9 тренінгів «Фінансова безпека. Кібершахрайство» (99 учасників),

8 тренінгів «Штучний інтелект. Chat GPT» (54 учасники),

8 тренінгів «Безпечні месенджери» (89 учасників),

7 тренінгів «Електронна демократія. Електронні петиції» (70 учасників),

5 тренінгів «Мобільні додатки» (42 учасники),
5 тренінгів «Дія. Державні послуги» (42 учасники),
4 тренінги «Все про Instagram» (40 учасників),
3 тренінги «Google-карти та Qr-сканування» (28 учасників),
2 тренінги «Inshot. Монтаж відеороликів» (20 учасників),
тренінг «Фішки використання інструментів MS Word» (10 учасників),
тренінг «Інтернет-магазини» (8 учасників),
тренінг «Google-інструменти» (10 учасників).

Усього у 2023 році для користувачів проведено 189 тренінгів (1745 користувачів, з них ВПО – 834 особи).

Крім того, спільно з іншими організаціями проведено:

- з АСТЕД – 7 виїзних тренінгів «Портал Дія. Державні послуги для ВПО» (учасників – 105 осіб),
- з ГО «ВПО України – 8 тренінгів «Мобільна грамотність» (учасників – 35 осіб),
- з Затишно Space – 21 тренінг «Мобільна грамотність» (учасників – 63 особи), 8 тренінгів «Графічний дизайн. Платформа Canva» (учасників – 40 осіб).

Для бібліотечних працівників області впродовж року було організовано й проведено 22 навчальних тренінги, за участі 289 осіб, в т. ч. в онлайн-форматі, зокрема:

- 12 тренінгів «Графічний дизайн. Платформа Canva» (160 бібліотекарів),
- 6 тренінгів для координаторів Хабів цифрової освіти «Розвиток спроможності хабів цифрової освіти» (23 особи),
- тренінг «Використання технологій електронного урядування у громадах» (71 особа),
- тренінг «Основи інформаційної та кібербезпеки» (10 осіб),
- тренінг «Кібербулінг: від проблеми до рішення» (20 осіб),
- тренінг «Штучний інтелект. Chat GPT» (5 осіб).

Користувачам РТЦ впродовж року було надано 1428 консультацій.

Активну проектну діяльність проводили фахівці **сектору «Вікно в Америку»**, зокрема у 2023 році було організовано низку засідань в рамках діяльності клубів з вивчення та спілкування англійською мовою, зокрема:

- Клуб спілкування англійською мовою з волонтерами – 47 (онлайн), 1 (офлайн),
- Клуб вивчення англійської мови «Start2Talk» – 36 (офлайн),
- Клуб вивчення англійської мови (для представників кіберполіції) – 5,
- Клуб вихідного дня – 8,
- Експрес-курс вивчення англійської мови – 12,
- Клуб вивчення англійської мови для початкового рівня – 4,
- Ігровий клуб – 1.

Проведено ряд інформаційних годин: «American Spaces and resources» для сімей загиблих військових (42 учасники); «American Spaces and resources» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (15 учасників); «American Spaces and resources» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (15 учасників), «American Spaces and resources» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (15 учасників), «Освіта в США» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (18 учасників); «American Spaces and resources» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (19 учасників), «American Spaces and resources» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (27 учасників),

«American Spaces and resources» для студентів Вінницького транспортного фахового коледжу (150 учасників).

Працівники сектору провели такі тренінги:

29.01.23. Тренінг «Інформаційна та кібербезпека» для військовослужбовців в/ч 3008 (35 учасників).

07.02.23. Тренінг «Академічна доброчесність» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (16 учасників).

12.02.23. Тренінг «Фінансова безпека» для військовослужбовців в/ч 3008 (30 учасників).

15.02.23. Тренінг «Фінансова безпека» для слухачів ВОНМЦ галузі культури, мистецтва та туризму (10 учасників).

15.02.23. Тренінг «Інформаційна безпека в соціальних мережах» для слухачів ВОНМЦ галузі культури, мистецтва та туризму (10 учасників).

15.03.23. Тренінг «Інформаційна безпека в соціальних мережах» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (15 учасників).

16.03.23. Тренінг «Інформаційна безпека в соціальних мережах» для бібліотекарів закладів професійної професійно-технічної освіти (35 учасників).

16.03.23. Тренінг «Фінансова безпека» для бібліотекарів закладів професійно-технічної освіти (35 учасників).

4.05.23. Тренінг «Фінансова безпека» для ВПО (Я. Маріуполь.Вінниця) (12 учасників);

23.05.23. Тренінг «Фінансова безпека» для ВПО (Я. Маріуполь.Вінниця) (15 учасників);

29.05.23. Тренінг «Фінансова безпека» для студентів ЦПТО № 1 (30 учасників);

06.05.23. Тренінг «Фінансова безпека» для ВПО (20 учасників);

14.05.23. Тренінг «Фінансова безпека» для ВПО (12 учасників);

17.07.23. Тренінг «Фінансова безпека» для ВПО (10 учасників);

20.07.23. Тренінг «Фінансова безпека» для ВПО (7 учасників);

26.07.23. Тренінг «Фінансова безпека» для ВПО (15 учасників);

Спільно з партнерськими громадськими організаціями було проведено

14.01.23. – тренінг спільно з Міжнародною антинаркотичною асоціацією (23 учасники);

25.01.23. – тренінг «Права та захист дітей ВПО» спільно з Unicef та Департаментом соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА (15 учасників);

26.01.23. – тренінг «Права та захист дітей ВПО» спільно з Unicef та Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА (17 учасників).

В межах реалізації проекту «Інформаційна та кібербезпека» проведено:

13.04.23. – тренінг «Інформаційна та кібербезпека» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (29 учасників).

14.04.23. – тренінг «Інформаційна та кібербезпека» для студентів ДонНУ ім. В. Стуса (25 учасників).

12.09.23. – тренінг «Посилення адвокації професійної спроможності» (10 учасників).

З метою популяризації документного фонду Центру було організовано такі книжкові виставки: «Stop War!» («Стоп війні!» до Національного дня свободи у США); «American Presidency: History, Faces, Facts» («Американські президенти: історія, обличчя, факти» до

Дня президентів у США); «Books – Awards Winners» («Книги – лауреати престижних премій», до Всесвітнього дня поезії), «Save the beauty of the Earth» («Збережемо красу Землі», до Всесвітнього дня Землі); «Be as Good as a Native Speaker» («Будь, як носій мови»); «American Flag Day is the Holiday of Dignity and Patriotism» («День Американського прапора: свято гідності та патріотизму», до Дня прапора США), «Celebrate America! Happy Independence Day» («Святкуй, Америко! Щасливого дня Незалежності», до Дня незалежності США), «Knowledge is power. Education in USA» («Знання – сила. Освіта в США», до Міжнародного дня знань), «Trick or Treat» («Неприємності чи смаколики», до святкування Хелловіну), «Today's Moral Issues» («Питання моралі в сучасному світі», до Міжнародного дня філософії), «Christmas is Coming!» («Різдво приходить!»).

Завідувачка сектору К. І. Скомаровська упродовж року брала участь у різноманітних бібліотечних заходах, де знайомила колег з досвідом роботи, зокрема брала участь у Міжнародній науковій конференції «Залучення до минулого, активізм у сьогодення», що відбувся в м. Торунь (Польща) та у Літньому інституті «Свідчення війни в Україні: вектори рефлексії, практики документування» (м. Краків, Польща) з доповіддю «Проект «Голоси живої історії» ВОУНБ ім. В. Отамановського».

20 квітня долучалася до роботи VI Міжнародний форум молодих бібліотекарів «Бібліотека – наш простір змін».

23 травня виступала на українсько-американському вебінарі «Ukraine One Year Later: Librarians and Libraries Revisited» («Україна: рік потому»), де розповіла про те, як бібліотека працює під час війни та поділилася досвідом роботи з ВПО. Скомаровська К.І.

9–10 листопада К. Скомаровська, зав. сектору «Вікно в Америку» долучилася до тренінгу «Гендерна рівність» (м. Київ).

14-15 листопада К. Скомаровська була учасницею «Тренінгу з проєктного дизайну та менеджменту для ветеранських організацій», який організував Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадянського почину «Єднання».

13-16 грудня відвідала семінар від Посольства США «Відновлюємо себе, відбудовуємо Україну» (м. Київ).

Протягом 2022-2023 року сектор «Вікно в Америку» ВОУНБ ім. В. Отамановського отримав фінансову допомогу від Посольства США у розмірі 10000\$ для підтримки функціонування роботи Центру під час війни. За ці кошти було придбано: 3 ПК, ноутбук, фотоапарат, проєктор та нові стільці. Також було витрачено кошти на обшивку меблів.

У 2023 році Центр «Вікно в Америку» отримав кошти в рамках реалізації проєкту «Keep calm and love Ukraine» від БФ «Добробут України» для проведення заходів з психосоціальної адаптації ВПО в нашу громаду. В рамках даного проєкту було закуплено столи для пісочної анімації. Загалом витрати на проєкт склали 1000 євро.

При відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук у 2023 році успішно продовжив діяльність **Центр європейської інформації** (далі – Центр). Основним завданням Центру є підвищення обізнаності громадськості з питань європейської інтеграції України.

Упродовж року в рамках діяльності Центру було організовано низку заходів, зокрема цикл книжково-ілюстративних виставок «Книжкова мапа Європи» (до Всесвітнього дня книг і авторського права), «Європейський Союз: свобода, безпека та правосуддя», «Подорожуємо Європейським Союзом» (до Всесвітнього дня туризму),

«Люксембург горде Велике Герцогство» у рамках циклу «Вивчай Європу – змінюй Україну».

Віртуальні користувачі мали змогу ознайомитися з матеріалами віртуальних виставок «Литва: велика історія маленької країни» у рамках циклу «Вивчай Європу – змінюй Україну», «Калейдоскоп мов Європейського Союзу» (до Міжнародного дня рідної мови), «Європейський Союз: свобода, безпека та правосуддя» (до Дня Європи), «Прекрасна Латвія – Балтійська чарівниця», «Естонія: старі традиції та нові технології».

2 березня з нагоди Всесвітнього дня письменника було організовано інформаційну годину «Вони підтримали Україну: письменники Європи проти російської агресії» для слухачів КЗВО «Вінницька академія безпервної освіти».

9 травня було організовано загальнобібліотечний День інформації «Україна – Європа: діалог кризь віки та кордони» (до Дня Європи), в межах якого було підготовлено: віртуальний бібліографічний список «Мовна політика Європейського Союзу» (відділ наукової інформації та бібліографії); презентацію книжково-ілюстративної виставки «Європейський Союз: свобода, безпека та правосуддя» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук); книжкову виставку «Читаючи – мандруємо Європою» (відділ абонементів); інформаційну годину «Європа – наш дім» (відділ документів іноземними мовами); вікторину «Європейський Союз: єдність у розмаїтті» (відділ документів із гуманітарних, технічних та природничих наук); презентацію книжкової виставки «Україна і ЄС: кроки зближення» (сектор правової інформації), віртуальну виставку «Архітектурні шедеври Європи» (відділ художньої культури та мистецтв); віртуальний дайджест «Мовне розмаїття Європейського Союзу» (відділ документів іноземними мовами); інтелектуальну гру «Захищати права людини по-європейськи» (сектор правової інформації); виставку-інформацію «Аграрна політика Європейського Союзу: виклики та перспективи» (сектор аграрних наук); книжкову виставку «Медицина європейських країн» (відділ медичних наук) та ін.

10 жовтня було проведено бібліографічний огляд «Перехід до Європи: як континент став союзом» для студентів ДонНУ імені Василя Стуса. Учасники заходу дізналися про історію створення Європейського Союзу, ознайомилися з сучасними виданнями, присвяченими цій темі, та перевірили свої знання у вікторині «Що я знаю про Європу?».

2 листопада відбувся бібліоквіз «Що ми знаємо про Європейський Союз?», присвячений Дню заснування ЄС. Студенти ДПТНЗ «Вінницьке міжрегіональне вище професійне училище» перевірили свої знання про країни Європи, їхню історію та культуру під час виконання цікавих і різноманітних завдань. Учасники злагоджено працювали в командах та весело провели час разом.

З метою активізації роботи бібліотеки щодо інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції на базі відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук функціонував **Регіональний інформаційний центр з питань євроатлантичної інтеграції України** (далі – Центр). У рамках його діяльності проведено ряд інформаційних заходів, зокрема для користувачів бібліотеки були влаштовані книжково-ілюстративні виставки: «Взаємини України і НАТО в контексті захисту державних інтересів та національної безпеки» (січень); «Допомога Північноатлантичного альянсу в умовах війни з росією» (лютий), «Євроатлантичний вибір України: на шляху до НАТО» (березень), «НАТО – альянс можливостей» (травень), «Ключові напрями співробітництва України та НАТО» (червень), «Соціологічна підтримка

євроатлантичного курсу України» (липень), «Роль НАТО в сучасній системі міжнародної безпеки» (серпень) та віртуальну виставку «10 цікавих фактів про Північноатлантичний альянс» (вересень).

5 квітня до 74-ї річниці від дня заснування НАТО було проведено інформаційну годину «Північноатлантичний альянс: історія, сьогодні, майбутнє» для студентів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Захід був присвячений 74 річниці від дня заснування НАТО. Учасники дізналися більше про становлення організації, її розвиток та взаємозв'язки з Україною, а також випробували свої сили у вікторині «Що я знаю про НАТО?».

У відділі документів із гуманітарних, технічних та природничих наук облаштовано постійний інформаційний стенд «Україна – НАТО», що систематично оновлюється новими інформаційними матеріалами з питань євроатлантичної інтеграції України.

На вебсайті бібліотеки розміщено інформаційний блок «Інформаційний стенд «Україна – НАТО» (<http://library.vn.ua/NATO/index.html>), де представлено матеріали про інформаційні заходи з популяризації євроатлантичної інтеграції України, подано інформацію про публікації, книги з питань євроатлантичної інтеграції України, а також посилання на дипломатичні представництва країн-членів НАТО в Україні й інші корисні посилання та онлайн-ресурси.

З травня 2012 року на базі відділу документів іноземними мовами функціонує **Центр польської книги та інформації** (далі – Центр). Мета Центру – надання актуальної інформації про Республіку Польща, її історію, культуру, освіту та сприяння у вивченні польської мови. На базі центру було проведено цілий ряд цікавих і пізнавальних заходів.

Організовано ряд книжково-ілюстративних та онлайн виставок, що популяризують польськомовний книжковий фонд відділу, зокрема віртуальний відеотур «Лодзь – місто чотирьох культур» (18 січня), жанрова виставка «Світле свято утвердження надії» (до свята Великодня за григоріанським календарем), книжкова виставка «Święto Narodowe Trzeciego Maja» («Національне свято Третього травня», до Дня Конституції Польщі), історичний відеоекскурс «Катинський злочин» (до Дня пам'яті трагедії Катині в Польщі), віртуальна екскурсія «Кельце – місто забав і чарівниць», виставка-портрет «Діти - перш за все і над усе!» (145 років від дня народження Януша Корчака – польського письменника, педагога, громадського діяча), віртуальна виставка-портрет «Польський письменник із Жмеринки Ян Бжехва» (125 років від дня народження польського письменника, перекладача), відеопрезентація «5 польських письменників, які підкорили літературний світ» та ін.

2 лютого проведено літературну годину «Літературні польськомовні читання з ароматом кави».

21 березня відбулася інформаційна година «Визначні імена польської поезії» (до Всесвітнього дня поезії).

Крім того, 9 вересня долучилися до «Національних читань» («Narodowe Czytanie») спільно з ГО «Конфедерація поляків Поділля – XXI століття». Учасники заходу читали уривок з роману Елізи Ожешко «Над Німаном» (Eliza Orzeszkowa «Nad Niemnem»). Варто зазначити, що «Над Німаном» – найвідоміший роман Елізи Ожешко.

Бібліотека в рамках проєкту «Польська полиця в Україні», ініційованого Міністерством культури та національної спадщини Польщі (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) і Міністерство культури та інформаційної політики України,

отримала безкоштовно два комплекти з 20 нових видань для створення книжкової полиці польської літератури.

На базі центру було організовано 20 занять Гуртка з вивчення польської мови «Łatwo ci mówić!».

Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва входить до складу **мережі Пунктів доступу громадян до офіційної інформації (ПДГ)**. На базі відділу новітніх технологій, економічних і юридичних наук продовжував функціонувати Пункт доступу громадян до офіційної інформації органів влади. Саме у ПДГ користувачі бібліотеки мають можливість отримати інформацію органів державної влади та дізнатись, яким чином можна долучитись та впливати на законодавчий процес. На базі РТЦ було проведено 12 тренінгів «Доступ до публічної інформації органів влади та місцевого самоврядування» (113 учасників).

Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського впродовж року організувала проведення низки заходів, спрямованих на **реалізацію засад державної внутрішньої політики щодо тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя**, зокрема 6 лютого на вебсайті представлено віртуальну виставку «Нескорений Крим» (до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя). Матеріали віртуальної виставки також розміщено у соціальній мережі Фейсбук на офіційній сторінці закладу.

23 лютого у відділі документів іноземними мовами для студентської молоді проведено інформаційну годину «Кримськотатарська правда».

23 лютого підготовлено буктрейлер на книгу А. Андрієвської та О. Халімон «Люди «сірої зони». Свідки російської анексії Криму 2014 року», який розміщено на вебсайті.

14 березня у секторі газетної періодики було влаштовано виставку газетних публікацій «Український голос Криму».

30 квітня фахівці відділу наукової інформації та бібліографії представили в мережі «Інтернет» віртуальний бібліографічний список «Історичний шлях кримськотатарського народу».

15 травня у відділі документів з гуманітарних, технічних та природничих наук влаштовано книжково-ілюстративну виставку «Пам'ять. Минуле і уроки» (до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу).

17 травня до Дня пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу в Україні у секторі правової інформації відбулась інформаційна година «У жорнах політичних репресій» для студентів ДПТНЗ «Вінницьке міжрегіональне вище професійне училище», на якому говорили про історію геноциду кримськотатарського народу, про порушення прав кримських татар 2014-2023 рр. Переглянули короткометражну документальну стрічку «Депортація кримських татар. Як вижили». Також, був представлений тематичний перегляд літератури «Депортація кримських татар 1944 року – злочин без терміну давності».

6 червня фахівці відділу абонементу презентували книжкову виставку «Півострів несвободи – Крим». У відділі абонементу упродовж липня демонструвалася книжкова виставка «Півострів несвободи – Крим».

23 серпня відділ художньої культури та мистецтв представив віртуальну виставку «Вишита золотом душа... Кримськотатарська вишивка».

23 листопада у відділі документів іноземними мовами відбулася інформаційна година «Крим. Страх відступає перед мелодією свободи», під час якої студентська молодь була ознайомлена з історією та сучасним станом Автономної Республіки Крим. Важливим для глибокого розуміння історії поневірянь та надій Криму став перегляд уривка з кінофільму «Хайтарма», режисера Ахтема Сеїтаблаєва.

Крім того, віддалені користувачі були поінформовані про заходи на офіційній сторінці закладу в соціальній мережі «Фейсбук».

Робота з персоналом. Управління бібліотекою

Станом на 1 січня 2024 року штат бібліотеки налічує 134 одиниці, фактично працює 132 працівника, із них: директор, 2 заступники, учений секретар, головний бухгалтер, 26 завідувачів відділів та секторів, 2 методиста, 59 бібліотекарів, 11 бібліографів, інших спеціалістів (бухгалтерія, канцелярія, кадрова служба, сектор інформаційних технологій) – 12, техперсонал – 17 осіб.

В порівнянні з минулим роком загальна цифра фактично працюючих зменшена на 10 працівників.

Із загальної кількості працівників на повну ставку фактично працює 117 осіб, на 0,75 ставки – 4 особи, на 0,5 ставки – 11 осіб. За сумісництвом працюють 4 особи: зовнішній сумісник – 1 та внутрішні – 3 особи (інші спеціалісти та технічний працівник). За суміщенням працює 3 особи: 2 – інші спеціалісти та 1 – бібліограф.

Із загальної кількості працюючих переважна більшість мають вищу освіту, а саме 103 працівники мають вищу освіту, (а це 78 % від загальної кількості) з них фахову вищу освіту мають – 79 працівників, середню спеціальну – 29, у тому числі за фахом – 14 працівників.

Загальна кількість бібліотечних фахівців (бібліотекарі, бібліографи, методисти, керівники структурних підрозділів та керівництво бібліотеки) становить 102 працівника. З них вищу освіту мають 91 особа, фахову вищу освіту – 67 осіб.

Серед вагомих переваг щодо розвитку та підвищення фахового рівня персоналу слід відзначити - навчання працівників. У звітному періоді троє працівників навчалися і здобували вищу освіту - з них: 1- завідувач відділом, 1 – бібліотекар, 1 – провідний бібліограф.

Розмежування за віком – працюючих пенсіонерів у бібліотеці – 41, працівників до 30 років – 7. Середній вік працюючих у бібліотеці становить – 51 років; бібліотечних працівників – 47 роки; інших спеціалістів – 40; технічних працівників – 59 років. Співробітників жіночої статі – 115.

За бібліотечним стажем роботи: до 3-х років – 6 працівників, від 3-х до 10-ти років – 16 працівників, від 10-ти до 20-ти років – 29 працівників, понад 20 років – 51 працівник.

Станом на 01 січня 2024 року мобілізований 1 працівник (інші спеціалісти), за ним зберігається робоче місце (1 ставка), яке тимчасово зайняте іншим працівником з штату бібліотеки.

До новорічно-різдвяних свят у бібліотеці були проведені урочисті збори трудового колективу. Працівників привітали директор Лариса Сенік та голова первинного осередку профспілки Наталія Крисько. Від адміністрації працівники отримали солодощі, від профспілки – подарункові сертифікати на суму 200 грн.

Відповідно до календарного плану підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів підприємств, установ і організацій галузі культури на 2023 рік та з метою вдосконалення раніше набутих компетентностей на базі Вінницького обласного навчально-методичного центру галузі культури, мистецтв та туризму з 9 по 16 лютого пройшли навчання за тематикою «Інформаційна грамотність та кібербезпека» працівників бібліотеки: Аксентієва-Грушко Тетяна Петрівна, бібліотекар II категорії сектору обмінного фонду; Дзюбанюк Наталія Миколаївна, бібліотекар I категорії відділу абонементу; Жилюк Марина Леонідівна, бібліотекар I категорії відділу художньої культури і мистецтв; Качан Валентина Валеріївна, бібліотекар II категорії відділу краєзнавства; Колосова Людмила Юріївна, бібліограф I категорії сектору наукової інформації з питань культури і мистецтв; Ксьондз Ілона Вячеславівна, бібліотекар II категорії відділу документів іноземними мовами; Ломакова Олена Анатоліївна, бібліотекар II категорії відділу зберігання; Супрун Наталія Григорівна, методист I категорії науково-методичного відділу.

Крім того, онлайн курс Фільтр «Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям?» на платформі Прометеус пройшли 16 працівників обласної книгозбірні: Абрамова Надія Ігорівна, бібліотекар I-ї категорії відділу медичних наук; Артапух Ніна Володимирівна, провідний бібліотекар відділу маркетингу, реклами та соціокультурної роботи; Борисенко Лариса Борисівна, зав. сектору каталогізування та організації каталогів; Виноградська Юлія Володимирівна, зав. відділу медичних наук; Гаєвик Олена Євгеніївна, бібліотекар 2-ї категорії відділу медичних наук; Горячкіна Катерина Леонідівна, провідний бібліограф відділу медичних наук; Крисько Наталія Миколаївна, зав. відділу маркетингу, реклами та соціокультурної роботи; Момотюк Юлія Михайлівна, провідний бібліотекар відділу рідкісних і цінних видань; Пашкова Олена Анатоліївна, зав. відділу з електронних комунікацій та баз даних; Подзолкіна Ольга Олександрівна, зав. сектору аграрних наук; Приємська Наталія Григорівна, головний бібліотекар відділу медичних наук; Ройт Дар'я Леонідівна, зав. сектору медичної інформації; Слотюк Галина Миколаївна, заступник директора з наукової роботи та інформатизації; Стояльникова Ольга Валеріївна, головний бібліотекар відділу з електронних комунікацій та баз даних; Супрун Наталія Григорівна, методист I категорії науково-методичного відділу; Шпичак Оксана Леонідівна, провідний бібліотекар сектору аграрних наук.

Провідні фахівці бібліотеки систематично брали участь у проведенні занять з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників області, що організовувалися Вінницьким обласним науково-методичним центром галузі культури, мистецтв і туризму, в т.ч. й онлайн.

Працівники бібліотеки підвищували свою кваліфікацію, брали участь в семінарах та тренінгах, зокрема «Актуальні питання бібліотечної статистики», організований Науково-методичним відділом НБУ імені Ярослава Мудрого; онлайн тренінг «Методичні рекомендації задля нормалізації емоційного стану в умовах війни та психологічної реабілітації» в рамках реалізації проєкту «Keep Calm & Love Ukraine» від БФ «Добробут України»; онлайн тренінг «Трансформація конфліктів» в рамках реалізації проєкту «Keep Calm & Love Ukraine» від БФ «Добробут України»; онлайн тренінг «Менторська зустріч щодо організаційних та методичних моментів в ході реалізації проєкту» в рамках реалізації проєкту «Keep Calm & Love Ukraine» від БФ «Добробут України»; онлайн тренінг «Подолання страху та профілактика емоційного вигорання» в рамках реалізації проєкту

«Keep Calm & Love Ukraine» від БФ «Добробут України»; участь в онлайн-марафоні інноваційного досвіду публічних бібліотек України (Хмельниччина); онлайн щорічна Конференція ВГО Українська бібліотечна асоціація; онлайн участь у майстер-класі «Штучний інтелект в бібліотечній практиці».

Працівники Вінницької ОУНБ ім. В. Отамановського з метою розвитку цифрових навичок пройшли на платформі «Дія. Освіта» освітні серіали, цифрограми та симулятори.

Загалом працівники обласної книгозбірні у 2023 році отримали 135 сертифікатів (освітні серіали з формування цифрових навичок – 69 осіб; Цифрограм 1.0 для громадян – 13 осіб; Цифрограм 2.0 для громадян – 9 осіб; ICDL Український цифровий громадянин – 35 осіб; Цифрограм для вчителів – 1 особа; Симулятори – 8 осіб).

Коновальчук О. М та Марчук О. В. протягом вересня-грудня в межах проєкту «За безпеку в своєму середовищі згідно РПД 1325» пройшли цикл тренінгів з посилення знань і розвитку в сфері політики безпеки.

14 жовтня в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я "Ти як?" у Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського у співпраці з ГО "Вінницький регіональний центр інформації "Креатив" організовано тренінг з ментального здоров'я межах в проєкту "За безпеку в своєму середовищі згідно РПД 1325!", який сприяє реалізації в області Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2025 року.

Учасниками були: Мамчук Н.П., Марчук О. В., Коновальчук О. М., Белоус Д.В. Тренінг проводився з використанням інноваційних методів навчання, практичних порад. Закріплення напрацювань відбувалося шляхом розбору кейсів та відпрацювання ігрових сценаріїв, симуляційних вправ.

У звітному році періодично проводилися виробничі наради з керівниками структурних підрозділів бібліотеки щодо роботи установи в умовах воєнного стану, режим роботи бібліотеки, проведення соціокультурних заходів, виконання планових завдань тощо.

Директор бібліотеки брала участь у щотижневих нарадах управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної державної адміністрації. Директор бібліотеки Л. Сенік успішно пройшла щорічну оцінку діяльності керівника, яка проходила у Вінницькій обласній Раді.

Відповідно до умов Колективного договору частина працівників отримала премію за підсумками роботи у 2023 році.

Волонтерська робота

З перших днів війни працівники Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського проводять активну волонтерську роботу. Бібліотекарі долучаються до плетіння маскувальних сіток та «кікімор», в'яжуть шарпетки, виготовляють обереги та окопні свічки для воїнів-захисників.

Підтримували військових, з якими бібліотеку пов'язує партнерська співпраця ще 2014 року. Організовували збір та передачу продуктів харчування, ліків, предметів першої необхідності, військової амуніції, окремих технічних засобів, склотари для приготування м'ясних консервів та іншої гуманітарної допомоги.

Працівники бібліотеки надали фінансову допомогу чоловіку нашої колеги Киричок Л. О. (сума 1700 грн – продукти харчування, ліки),

Працівники бібліотеки зібрали і передали 8000 грн чоловікові нашої колеги Людмили Киричок, військовослужбовцеві ЗСУ – Руслану Киричку на придбання тепловізора нічного бачення.

З початку війни і поданий час бібліотекарі готують смаколики, збирають кошти на потреби поранених військових ЗСУ, які перебувають на даний час у медичних закладах нашого місті. На зібрані кошти закупляли для поранених речі першої необхідності та особисто відвідували їх у шпиталях. Було виділено кошти сину нашої колеги Дажук Тетяни, у сумі 5000 грн на лікування у шпиталі. Окрім того, закуплено військови у шпиталь спортивні шатни – сума 4195 грн.

Для сина Олени Левінчук зібрано колективом бібліотеки кошти в сумі 2550 грн на старлінк.

Кошишньому колезі Бланковському Євгену надали фінансову допомогу у закупівлі павербанків (10 шт) на суму 6500 грн.

Працівниками відділу документів іноземними мовами було надано допомогу із підготовки матеріалів для виготовлення кікімор для ЗСУ.

Також, працівники відділу відправили 2 посилки з медикаментами та необхідними продуктами на передові позиції для 21 ОМБ ПРК. Загальна вартість посилок склала більше 8 тис. грн.

Протягом жовтня-грудня з воску та ватних дисків було виготовлено більше 270 розпалювачів для військовослужбовців. На передовій нелегко, а взимку наших воїнів чекає не лише ворог, а й холод. Тому такі розпалювачі допоможуть зігрітись в окопах або підігріти воду для гарячого напою.

Важливо підтримувати тих, хто ризикує своїм життям заради нашої безпеки, тому протягом року усі працівники ктивно долучались до благодійної допомоги військовим.

У бібліотеці діяв пункт збору допомоги для жителів Херсонщини, які постраждали внаслідок підриву Каховської ГЕС російськими військовими. Мешканці Вінниці не залишились осторонь від трагедії, тому активно долучилися до надання допомоги постраждалим. До бібліотеки приносили речі першої необхідності, засоби гігієни, продукти швидкого приготування, бутильовану воду, одяг та взуття для дорослих і дітей, а також корм для тварин. Також зібрано 500 грн та передано херсонцям, які постраждали внаслідок підриву Каховської ГЕС.

Окрім безпосередніх донатів коштів на підтримку Збройних Сил України, було організовано благодійні акції та ярмарок «Збройні Сили України – гарант безпеки та миру» (05.12) до Дня Збройних Сил України. Бібліотекарі продавали випічку, фрукти, овочі, мед. В загальному зібрано 14 011 грн. ,виручені кошти (14 011) грн. передано 71 окремі десантно-штурмовій егерській бригаді на приводне авто.

Загалом, колективом бібліотеки зібрано близько 70 000 грн. на потреби ЗСУ.

Волонтерську роботу Вінницької ОУНБ ім. В.Отамановського неодноразово висвітлювали в своїх репортажах суспільне телебачення, телеканал ВІТА, здійсненні публікації в журналах «Вінницький край», «Бібліотечна планета» та ін.

Впродовж року було організовано чимало заходів національно-патріотичного спрямування: презентації книг, зустрічі з військовослужбовцями ЗСУ, вечори пам'яті, інформаційно-просвітницькі години.

Адміністративно-господарська діяльність. Зміцнення матеріально-технічної бази бібліотеки. Заходи з охорони праці

Протягом року у бібліотеці постійно проводилися заходи, спрямовані на зміцнення матеріально-технічної бази закладу. Зокрема, здійснено низку робіт, що стосуються господарської діяльності та поліпшення умов праці колективу і створення безпечного середовища для персоналу і користувачів бібліотеки.

Відповідно до Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 р. №2101-IX, Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 р. №64/2022 та з метою належної організації роботи бібліотеки в умовах воєнного стану, *у бібліотеці проведені заходи щодо створення безпечних умов для працівників та відвідувачів.*

З перших днів війни працівники бібліотеки на чолі з директором Ларисою Сенік здійснили ряд заходів щодо безпеки та збереження бібліотечного фонду та майна. Зокрема, найцінніші видання, рідкісні та унікальні книги, стародруки, красномовні документи були упорядковані та переміщені в безпечне місце. Також, переміщено на збереження архівні матеріали, особисті справи працівників, трудові книжки та інші важливі документи.

Проведено значну роботу щодо *упорядкування підвального приміщення бібліотеки для укриття працівників під час оголошення сигналу «Повітряна тривога»*. Укриття облаштовано усім необхідним відповідно до вимог ДСНС.

А також проведені такі заходи:

- встановлені шляхи евакуації до місця укриття відповідними позначками;
- розміщені інформаційні оголошення у всіх структурних підрозділах про дії працівників та відвідувачів на випадок оголошення сигналу «Повітряна тривога»;
- сформовано аптечку первинної медичної допомоги;
- проведений позаплановий інструктаж з працівниками бібліотеки на випадок оголошення сигналу «Повітряна тривога».

Для працівників бібліотеки проведений інструктаж на випадок сигналу «Повітряна тривога».

Закуплені ліки на суму 15865,53 грн. та сформовані аптечки першої домедичної допомоги для кожного структурного підрозділу.

З метою запобігання поширенню коронавірусу COVID-19 у 2023 році були продовжені заходи, що стосуються господарської діяльності, санітарного прибирання приміщення, утримання прибудинкової території, з метою створення безпечного середовища та комфортних умов для персоналу та відвідувачів в період карантину.

Зокрема, господарською службою щоденно у приміщеннях бібліотеки проводилися прибирання приміщень із застосуванням дезінфекційних засобів (миття підлоги, вікон, дверей), проводилися роботи по упорядкуванню бібліотечного фонду.

Кожної останньої середи місяця проводиться санітарний день.

Для працівників та відвідувачів бібліотеки закуплені дезінфікуючі засоби на суму 5789,04 грн.

Протягом року значна робота була проведена щодо *перевірки інженерних мереж систем тепло і водопостачання*. Здійснена перевірка контрольно-вимірювальних приладів в місцевому органі Держстандарту України. Виконано обстеження системи

пожежогасіння і автоматичної пожежної сигналізації. Здійснена перевірка індивідуальних засобів захисту на придатність (протигази, респіратори, захисні пов'язки) при виникненні надзвичайної ситуації. Проведено технічне обслуговування первинних засобів пожежогасіння. Виконані поточні роботи по обслуговуванню освітлювальної системи і електрообладнання.

Проведені вступні та планові інструктажі з охорони праці, пожежної безпеки, а також у відділах бібліотеки проведений інструктаж з охорони праці на робочому місці для запобігання захворювань та поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Проведена певна робота щодо *дотримання правил протипожежної безпеки та охорони праці*. Зокрема, виконано обстеження системи пожежогасіння і автоматичної пожежної сигналізації. Здійснена перевірка індивідуальних засобів захисту на придатність (протигази, респіратори, захисні пов'язки) при виникненні надзвичайної ситуації.

Проведено технічне обслуговування та діагностування первинних засобів пожежогасіння на суму 4988,00 грн.

У грудні 2023 року придбано вогнегасник ВП – 5 в кількості 4 шт. на суму – 2800 грн. та кронштейни до вогнегасника в кількості 4 шт. на суму 720 грн.

Виконані поточні роботи по обслуговуванню освітлювальної системи і електрообладнання.

Протягом III кварталу значна робота була проведена щодо *підготовки установи до роботи в осінньо-зимовий період*. А саме: перевірено інженерні мережі системи тепло і водопостачання. У листопаді придбано насос циркулярний для системи оплення на суму – 9593,52 грн.

Перевірена система тепlopостачання та манометри контролю тиску, відремонтовані та ущільнені провітрювальні жалюзі на горищі, відрегульовані механізми вікон та дверей. Проведена певна робота щодо організації у бібліотеці заходів щодо техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

У першому кварталі здійснена перевірка справності пожежних гідрантів, систем внутрішнього протипожежного водопостачання бібліотеки.

З метою збереження транспортного засобу і попередження ДТП здійснюється постійний контроль за дотриманням правил техніки безпеки під час експлуатації автотранспорту.

У звітному році (21.12) придбано акумулятор для автомобіля на суму 3900 грн.

Окрім того, придбано електротоварів на суму 8734,59 грн.

Для ремонтних робіт приміщень бібліотек було закуплено будівельні матеріали на суму 4909,56 грн.

Платні послуги ВОУНБ ім. В. Отамановського за 2023 рік:

– платні послуги, що надаються бюджетною установою згідно їх основної діяльності – 294 180 грн.

– від оренди майна – 12742,07 грн.

– від реалізації майна (макулатура) – 4500 грн.

Загальна сума зароблених коштів – 311 422,07 грн.

Директор

Коновальчук О. М.

Слотюк Г.М.

Л. Б. Сенік

ЗМІСТ

Основні завдання, які вирішував колектив бібліотеки у 2023 році	2
IV Науково-практична конференція «Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього»	3
Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів	4–6
Формування інформаційних ресурсів	6–7
Маркетингова діяльність. Реклама бібліотеки	7–11
Довідково-бібліографічна та інформаційна діяльність	11–22
Соціокультурна діяльність	22–70
Наукова діяльність бібліотеки	71–86
Редакційно-видавнича діяльність	86–88
Діяльність бібліотеки з питань інформатизації та інноваційної роботи	88–97
Проектна діяльність бібліотеки	97–105
Робота з персоналом. Управління бібліотекою	105–108
Адміністративно-господарська діяльність. Зміцнення матеріально-технічної бази бібліотеки. Заходи з охорони праці	109–110
Додаток 1. Про Вінницьку обласну універсальну наукову бібліотеку імені Валентина Отамановського та її заходи у періодичних виданнях, збірниках, відеорепортажах, інтернет-ресурсах за 2023 рік	112–132
Додаток 2. Форма № 6-НК	

**Про Вінницьку обласну універсальну наукову бібліотеку
імені Валентина Отамановського та її заходи у періодичних виданнях,
збірниках, відеорепортажах, інтернет-ресурсах за 2023 рік**

1. Антонюк, О. Персональна електронна бібліографія ВОУНБ ім. В. Отамановського як джерело для вивчення життєдіяльності знаних діячів [Електронний ресурс] : [у ст. проаналізовано та охарактеризовано змістове наповнення персон. бібліогр. посіб., представл. на вебсайті ВОУНБ ім. В. Отамановського в електрон. б-ці у розд. «Видання бібліотеки» за період з 2008 по 2022 рр.] / О. Антонюк // Соціум. Документ. Комунікація. – 2023. – № 18. – Електрон. версія: <https://sdc-journal.com/index.php/journal/article/view/488> (дата звернення: 02.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 31.03.2023.
2. Артапук, Н. Поети Вінниччини боронять Україну словом : [у ВОУНБ ім. В. Отамановського відзначили Всесвіт. день поезії] / Ніна Артапук // Вінниччина. – 2023. – 29 берез. – С. 5.
3. Архітектор і письменник про Вінницю : [презентація трилогії Юрія Плясовиці «AVE VINNYTSIA!» відбулася в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінниччина. – 2023. – 25 жовт. – С. 10.
4. Бараболя, Ю. «Мені снилась бабуся»: у Вінниці презентували фотовиставку документальних фото [Електронний ресурс] : [першу персон. фотовист. під назвою «Мені снилась бабуся» презентувала вінниц. фотографія Таїсія Левченко у ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Юлія Бараболя // СУСПІЛЬНЕ:НОВИНИ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://suspilne.media/527333-meni-snilas-babusa-u-vinnici-prezentovali-fotovistavku-dokumentalnih-foto/> (дата звернення: 20.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 12.07.2023.
5. Бень, О. [Головні події, презентації письменників Вінниччини, зокрема у ВОУНБ ім. В. Отамановського, волонтер. роботу та передачу кн. воїнам, про роботу НСПУ, видав. роботу Видав. Дому «Моя Вінниччина»] / Олена Бень // Літ. Україна. – 2023. – 30 серп. – С. 4–5.
6. Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього : матеріали ІV Наук.-практ. конф. (до Всеукраїнського дня бібліотек) 27 верес. 2023 р., м. Вінниця / Упр. культури та креат. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського, Вінниц. обл. від-ня ВГО УБА ; відп. за вип. Л. Б. Сенник ; редкол.: Г. М. Слотюк (голова) [та ін.], упоряд.: П. І. Цимбалюк, Т. П. Кристофорова. – Вінниця, 2023. – 167 с. – Зі змісту: [статті працівників б-ки] :
Сенник, Л. Б. Бібліотеки області в реаліях війни: сталість чи рестарт?! / Л. Б. Сенник. – С. 9–14;
Кристофорова, Т. П. Пріоритети діяльності бібліотек Вінниччини під час війни / Т. П. Кристофорова. – С. 21–25;
Зіньковська, О. О. Національно-патріотичне виховання як складова бібліотечного обслуговування (з досвіду роботи відділу документів із гуманітарних, технічних та природничих наук ВОУНБ ім. В. Отамановського) / О. О. Зіньковська. – С. 25–29;

Введенська, О. Ю. Інклюзія в бібліотечному просторі (з досвіду роботи ВОУНБ ім. В. Отамановського) / О. Ю. Введенська. – С. 39–42;

Мазур, Т. М. Бібліотека і промоція читання під час війни / Т. М. Мазур. – С. 57–61;

Крисько, Н. М. Волонтерство як вияв морально-громадянських цінностей та суспільної активності (на прикладі роботи ВОУНБ ім. В. Отамановського) / Н. М. Крисько. – С. 69–71;

Зотова, О. О. Бібліотечно-інформаційні послуги для підтримки ВПО: з досвіду роботи відділу новітніх технологій, економічних і юридичних наук ВОУНБ ім. В. Отамановського / О. О. Зотова. – С. 76–77;

Киричок, Л. О. Мистецтво як важливий інструмент для підтримки та реабілітації ВПО (з досвіду роботи відділу художньої культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського) / Л. О. Киричок. – С. 78–82;

Антонюк, О. Ю. Краєзнавчі електронні ресурси як основа регіональних інформаційних джерел у цифровому суспільстві / О. Ю. Антонюк. – С. 111–115;

Семик, М. В. Інтерактивні навчання: як платформа «Дія. Освіта» трансформує навчання для людей старшого віку / М. В. Семик. – С. 118–120;

Цимбалюк, П. І. Формування та збереження архівного фонду – важливий напрям діяльності обласної наукової бібліотеки / П. І. Цимбалюк. – С. 138–142;

Ружанська, В. П. Роль місцевого обов'язкового примірника документів у поповненні фонду ВОУНБ ім. В. Отамановського в умовах воєнного стану / В. П. Ружанська. – С. 142–144;

Огороднік, Н. І. Місцева преса Вінниччини: історія, сучасний стан, проблеми і значення в умовах сьогодення / Н. І. Огороднік. – С. 145–149;

Слотюк, Г. М. Інформальна освіта в системі координат професійних компетентностей бібліотекаря / Г. М. Слотюк. – С. 150–153.

7. Бібліотека ім. В. Отамановського у Вінниці отримала десять хромбуків [Електронний ресурс] : [ГО «ВільнаОсвіта» спільно з партнерами зі США «Earthlings Hub» передали ВОУНБ ім. В. Отамановського 10 хромбуків та гарнітури] // Телеканал ВІТА ТБ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/misto/biblioteka-im-v-otamanovskoho-u-vinnytsi> (дата звернення: 02.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 30.03.2023.

8. Бутильована вода, речі та корм для тварин: у Вінниці триває збір допомоги мешканцям Херсонщини [Електронний ресурс] : [у Вінниці в ВОУНБ ім. В. Отамановського триває збір допомоги для мешканців Херсонщини, які постраждали внаслідок підриву Кахов. ГЕС] // Вежа : вінниц. інформ. портал. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://vezha.ua/butylovana-voda-rechi-ta-korm-dlya-tvaryn-u-vinnytsi-tryvaye-zbir-dopomogy-meshkantsyam-hersonshhyny/> (дата звернення: 20.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 15.06.2023.

9. Ветерани Вінниччини долучаються до волонтерського руху [Електронний ресурс] : [до Міжнар.о Дня волонтера на Вінниччині відбувся ветеран. волонтер. форум «Волонтери – люди доброї волі». Організували захід Вінниц. обл. орг. ветеранів України спільно з ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <http://surl.li/ouruy> (дата звернення: 20.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 08.12.2023.

10. Вечір пам'яті Василя Кобця [Електронний ресурс] : [2 листоп. 2023 р. у ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/vechir-pamyati-vasylya-kobtsya/> (дата звернення: 22.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 05.11.2023.

11. Вивчаючи трагічні сторінки минулого [Електронний ресурс] : [з метою нац.-патріот. виховання та до Дня вшанування пам'яті жертв Голодоморів та 90-х роковин Голодомору 1932-1933 рр. від. соц.-гуманітар. роботи для здобувачів вищ. освіти ф-тів № 2 та № 3 організовано відвідування інформ.-просвіт. заходу «Причини та духовно-моральні наслідки Голодомору в Україні» у ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Харків. нац. ун-т внутр. справ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://univd.edu.ua/uk/news/17959> (дата звернення: 30.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 28.11.2023.

12. Визначили переможців щорічної премії імені Степана Руданського на Вінниччині (Фото) [Електронний ресурс] : [серед членів журі – дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Л. Б. Сенік. Є фото] // Vinbazar : Вінниц. бізнес портал : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vinbazar.com/news/kultura-i-sport/viznachili-peremojtsiiv-shchorichno-premi-imeni-stepana-rudanskogo-na-vinnichchini-foto> (дата звернення: 30.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.12.2023.

13. «Від «балету на гарбузі»» – до «театру на городі» : [про презентацію одноймен. кн. тележурналістки Ганни Секрет у ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінниччина. – 2023. – 23 серп. – С. 9.

14. Відбулось засідання постійної комісії з питань освіти, релігії, культури, молоді та спорту [Електронний ресурс] : [17 квіт. 2023 р. під головуванням Наталії Замкової відбулось засідання постійної комісії з питань освіти, релігії, культури, молоді та спорту. Під час засідання погодили затвердження статуту ВОУНБ ім. В. Отамановського у новій редакції] // Вінницька обласна рада : офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://vinrada.gov.ua/vidbulos-zasidannya-postijnoi-komisii-z-pitan-osviti-religii-kulturi-molodi-ta-sportu-13428.htm> (дата звернення: 25.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 17.04.2023.

15. Відвідування курсантами Стусівських читань з нагоди Дня Соборності України [Електронний ресурс] : [напередодні Дня Соборності України та до 85-річчя від дня народж. укр. поета-дисидента, правозахисника, літературознавця, перекладача, Героя України Василя Стуса курсанти взяли участь у літ.-мист. заході «Василь Стус – постать, що єднає Україну», який пройшов у межах традиц. Стусів. читань у ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Харківський національний університет внутрішніх справ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://univd.edu.ua/uk/categorization-news/faculty-2/14848> (дата звернення: 23.01.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.01.2023.

16. Відеопрезентація «Сектор правової інформації – центр юридичної грамотності та допомоги» [Електронний ресурс] : [про основне завдання сектору прав. інформації ВОУНБ ім. В. Отамановського] // YouTube : вебсервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 01:38 хв.). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=4ph8QYZ20VA> (дата

звернення: 15.10.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 29.09.2023. – Канал користувача на YouTube: Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського.

17. Вінницька бібліотека ім. Отамановського запрошує на виставку інтер'єрної іграшки [Електронний ресурс] : [29 верес. у від. худож. культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського відбудеться відкриття вист. інтер'єрної іграшки «Творчість єднає»] // Телеканал ВІТА ТБ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/kultura/vinnytska-biblioteka-imotamanovskoho> (дата звернення: 30.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 26.09.2023.

18. Вінницька бібліотека імені Отамановського передала захисникам на передовій книжки [Електронний ресурс] // Радіокомпанія «Місто над Бугом» : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://mistonadbugom.com.ua/article/vinnicka-biblioteka-imeni-otamanovskogo-peredala-zahisnikom-na-peredoviy-knizhki> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 09.02.2023.

19. Вінницька обласна бібліотека збирає книги для Чорнобаївки [Електронний ресурс] : [збір проходить в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // СУСПІЛЬНЕ:НОВИНИ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://suspilne.media/380162-vinnicka-oblasna-biblioteka-zbrae-knigi-dla-cornobaivki/> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 09.02.2023.

20. Вінницька обласна універсальна бібліотека імені В.Отамановського збирає книги бібліотекам Чорнобаївки [Електронний ресурс] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vinrada.gov.ua/vinnicka-oblasna-universalna-biblioteka-imeni-votamanovskogo-zbrae-knigi-bibliotekam-chornobaivki.htm> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 09.02.2023.

21. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Отамановського отримала хромбуки від благодійників [Електронний ресурс] : [ГО «ВільнОсвіта» спільно з партнерами зі США «Earthlings Hub» передали ВОУНБ ім. В. Отамановського 10 хромбуків та гарнітури] // Вінницька обласна рада : офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vinrada.gov.ua/vinnicka-oblasna-universalna-naukova-biblioteka-im-v-otamanovskogo-otrimala-hrombuki-vid-blagodijnikiv.htm> (дата звернення: 02.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 30.03.2023.

22. Вінницькі бібліотекарі радять: «Корона» Роберта Лейсі [Електронний ресурс] : [автор кн. Роберт Лейсі, відомий британ. історик та біограф, пише про королеву Єлизавету II та її надзвичайне життя. Зав. від. абонементу ВОУНБ ім. В. Отамановського І. Шейкіна радить вищезгадану кн. читачам] // Телеканал ВІТА ТБ : офіц. сайт. – Електрон. відеодані (1 файл: 03:14 хв.). – Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/programs/svitanok-prochytaty/vinnytski-bibliotekari> (дата звернення: 30.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 05.04.2023.

23. Вінницькі бібліотекарі радять пошукати євшан зілля [Електронний ресурс] : [у кн. Романа Берези «Мистецька слава України: у пошуках євшан зілля» в формі есе-розповідей зображено життя і творчість окремих персоналій. Всі вони відіграли поміт. роль у процесі становлення та розвитку укр. думки, культури та мистецтва. Зав. від. худож. культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського Л. Киричок радить дану кн. до прочитання] // Телеканал ВІТА ТБ : офіц. сайт. – Електрон. відеодані (1 файл: 01:59 хв.). – Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/programs/svitanok-prochytaty/vinnytski-0> (дата

звернення: 30.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 12.04.2023.

24. Вінницькі письменники для Чорнобаївки [Електронний ресурс] : [літ. приносять містяни й дарують вінниц. письменники. Збір проходить в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/vinnytski-pysmennyky-dlya-chornobajivky/> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 10.02.2023.

25. Вінницькій науковій бібліотеці імені В. Отамановського передали комплект із 10 хромбуків та гарнітур [Електронний ресурс] : [ГО «ВільнОсвіта» спільно з партнерами зі США «Earthlings Hub» передали ВОУНБ ім. В. Отамановського 10 хромбуків та гарнітури] // Радіо «Місто над Бугом» : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/ourtt> (дата звернення: 02.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 30.03.2023.

26. Вінничани відправили чергову допомогу постраждалим херсонцям [Електронний ресурс] : [у ВОУНБ ім. В. Отамановського триває збір допомоги для жителів Херсонщини. Сюди приносять речі першої необхідності, засоби гігієни, продукти швидкого приготування, бутильовану воду, одяг та взуття для дорослих і дітей, корм для тварин] // Вінниця Преспойнт : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://presspoint.in.ua/2023/06/15/vinnychany-vidpravyly-cherhovu-dopomohu-postrazhdalym-khersontsiam/> (дата звернення: 20.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 15.06.2023.

27. Вінничани вшанували Василя Стуса [Електронний ресурс] : [акцію «До Стуса на Різдво» організували працівники ВОУНБ ім. В. Отамановського та викладачі і студенти ДонНУ біля пам'ятника В. Стуса в Вінниці] // 33-й канал : сайт новин. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://33kanal.com/news/203242.html> (дата звернення: 20.01.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 07.01.2023.

28. Вінниччина – Херсону: Міжрегіональний координаційний штаб відправив гуманітарний вантаж потерпілим від російського теракту [Електронний ресурс] : [збір відбувся у ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницька обласна рада : офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <http://surl.li/ourtg> (дата звернення: 25.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 21.06.2023.

29. Вітковський, В. «У товаристві Кобця Василя» : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відзначили 80-ліття від дня народж. Василя Кобця] / В. Вітковський ; фото О. Гордієвич // Вінниччина. – 2023. – 8 листоп. – С. 8.

30. Вітковський, В. Наша зброя – наше слово : [про благодійну акцію ВОУНБ ім. В. Отамановського щодо збору кн. для військових] / Вадим Вітковський // Літ. Україна. – 2023. – 31 трав. – С. 13.

31. Власенко, А. Родина письменника Кобця заснувала всеукраїнську премію на його честь : [тепер щороку, в день народж. письменника, відзначатимуть цією премією кращих письменників та поетів. Лауреати 2023 – Василь Шкляр та Наталя Крісман. Вручення відбулося в ВОУНБ ім. В. Отамановського під час літ. вечора «У товаристві Кобця Василя»] / А. Власенко // 33-й канал. – 2023. – 8 листоп. – С. 6.

32. Волошина, К. Творчі виміри Петра Ніщинського : [композитор, елініст, богослов і поет з Іллінеччини. У ст. згадується біобібліогр. покажч. ВОУНБ ім. В. Отамановського, присвяч. П. Ніщинському] / Карина Волошина // Вінниччина. – 2023. – 8 листоп. – С. 11.

33. Вячеслав Соколовий та директорка Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Отамановського обговорили роботу книгозбірні [Електронний ресурс] : // Вінницька обласна рада : офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <http://surl.li/ourru> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 24.07.2023.

34. Говорили правду про минуле [Електронний ресурс] : [студенти Вінниц. мед. фах.о коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного відвідали презентацію нової кн. вінниц. письменників і журналістів Вадима Вітковського та Михайла Каменюка «Розрита могила. Пам'яті жертв Великого Терору 1937–1940 років на Вінниччині», що відбулась в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницький медичний фаховий коледж ім. акад. Д. К. Заболотного : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vmc.vn.ua/index.php/podiji/item/927-govorili-pravdu-pro-minule> (дата звернення: 20.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 15.09.2023.

35. Громадська рада при облдержадміністрації анонсувала проведення круглого столу до Дня українського добровольця [Електронний ресурс] : [круглий стіл «Доброволець – це місія чи покликання?» анонсовано під час черг. засідання правління Громад. ради при облдержадмін., яке відбулось у пресцентрі Департаменту інформ. діяльності та комунікацій з громадськістю Вінниц. обл. військ. адмін. Проведення круглого столу заплановано у чит. залі ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <http://surl.li/ourqc> (дата звернення: 26.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 10.03.2023.

36. Громадська рада при облдержадміністрації долучилась до обговорення питань посилення медичної гуманітарної допомоги в реаліях війни : [у філії ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся круглий стіл «Медична гуманітарна допомога в реаліях війни: співпраця з благодійними та громадськими організаціями»] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <http://surl.li/ourpj> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 18.07.2023.

37. Громадська рада при облдержадміністрації посилює співпрацю з благодійними організаціями задля допомоги Збройним Силам України [Електронний ресурс] : [13 лип., у пресцентрі Департаменту інформ. діяльності та комунікацій з громадськістю обл. військ. адмін. на засіданні правління Громад. ради при облдержадмін. анонсовано участь у круглому столі «Медична гуманітарна допомога в реаліях війни: співпраця з благодійними та громадськими організаціями». Захід організовано ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <http://surl.li/ouroo> (дата звернення: 20.07.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 13.07.2023.

38. Гуманітарний вантаж з Вінниччини на Херсонщину відправив Міжрегіональний координаційний гуманітарний штаб [Електронний ресурс] : [збір

відбувався в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницька обласна рада : офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://vinrada.gov.ua/gumanitarnij-vantazh-z-vinnichchini-na-hersonschinu-vidpraviv-mizhregionalnij-koordinacijnij-gumanitarnij-shtab.htm> (дата звернення: 25.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 07.06.2023.

39. День Української Державності – тисячолітня історія України [Електронний ресурс] : [до Дня Української Державності сектор прав.інформації ВОУНБ ім. В. Отамановського підгот. відеоогляд «День Української Державності – тисячолітня історія України»] // YouTube : вебсервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 01:52 хв.). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=4BUYDHNp0Io> (дата звернення: 20.08.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 27.07.2023. – Канал користувача на YouTube: Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського.

40. До 85-річчя Василя Стуса поклали квіти до пам'ятника поету у Вінниці (Фото) [Електронний ресурс] : [акцію «До Стуса на Різдво» організували працівники ВОУНБ ім. В. Отамановського та викладачі і студенти ДонНУ біля пам'ятника В. Стуса в Вінниці] // Vinbazar : Вінниц. бізнес портал : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vinbazar.com/news/kultura-i-sport/do-85-richchya-vasilya-stusa-poklali-kviti-do-pamyatnika-poetu-u-vinnitsii-foto> (дата звернення: 20.01.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 06.01.2023.

41. До бібліотеки, і не лише по книги [Електронний ресурс] : [до ВОУНБ ім. В. Отамановського завітали першокурсники Вінниц. тех. фах. коледжу] // Вінниц. тех. фах. коледж : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.vtc.vn.ua/article/show/?id=2645> (дата звернення: 22.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 04.10.2023.

42. Дуже потрібні світлі історії : [презентація нової кн. Олесі Пащенко «Незабутні» відбулася в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінниччина. – 2023. – 16 серп. – С. 9.

43. Зимові Стусівські читання-2023 [Електронний ресурс] : [пройшли у ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/zymovi-stusivski-chytannya-2023/> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 17.01.2023.

44. Зонава, І. Від «Балету на гарбузі» до «Театру на городі» : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулася презентація кн. заслуж. журналістки України, письменниці Ганни Секрет «Від “Балету на гарбузі” до “Театру на городі”»] / Ірина Зонава // 33-й канал. – 2023. – 16 серп. – С. 10.

45. Киричок, Л. Творчість майстрів та учнів : [до Дня працівників культури та майстрів нар. мистецтва у від. худож. культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулось відкриття вист. «Чарівний світ різьби»] / Людмила Киричок // Вінниччина. – 2023. – 15 листоп. – С. 16.

46. Книга про Голодомор [Електронний ресурс] : [про презентацію в ВОУНБ ім. В. Отамановського продовження кн. Лариси Сичко «В'яр»] // YouTube : вебсервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 01:21 хв.). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=pOifOWMjSg0> (дата звернення: 30.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 21.11.2023.

47. Книги для військових зібрали у Вінницькій бібліотеці імені Валентина Отамановського (Фото) [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Vinbazar : Вінниц. бізнес портал : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vinbazar.com/news/suspilstvo/knigi-dlya-viyskovih-zibrali-u-vinnitsikiy-bibliotetsii-imeni-valentina-otamanovskogo-foto> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 09.02.2023.

48. Книги для військових зібрали у Вінницькій бібліотеці імені Валентина Отамановського [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського збираються кн. для книгозбірень Чорнобаївки] // НСПУ: Письменники України : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/ouroe> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 11.02.2023.

49. Книги для військових зібрали у Вінницькій бібліотеці імені Валентина Отамановського [Електронний ресурс] // Літературна Україна : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://litukraina.com.ua/2023/02/12/knigi-dlja-vijskovih-zibrali-u-vinnickij-biblioteci-imeni-valentina-otamanovskogo/> (дата звернення: 11.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 12.02.2023.

50. Книги, які читають українці [Електронний ресурс] : [вірт. вист. підгот. бібліотекар I категорії від. док. із гуманітар., тех. та природ. наук ВОУНБ ім. В. Отамановського Г. Григорук] // YouTube : вебсервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 05:50 хв.). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=4CXoNtL3iEk> (дата звернення: 30.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.04.2023. – Канал користувача на YouTube: Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського.

51. Ковалишена, Ю. На Вінниччині визначили переможців премії імені Степана Руданського [Електронний ресурс] : [на Вінниччині визначили переможців щоріч. премії імені Степана Руданського. Серед членів журі – дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Л. Б. Сенік. Є фото] / Юлія Ковалишена // СУСПІЛЬНЕ:НОВИНИ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://suspilne.media/643778-na-vinnicini-viznacili-peremozcv-premii-imeni-stepana-rudanskogo/> (дата звернення: 30.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.12.2023.

52. Ковалишена, Ю. 162 дні у російській окупації: у Вінниці презентували книгу-щоденник переселенки з Маріуполя [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського презентували кн. переселенки з Маріуполя Любові Шуляк «Маріупольський щоденник». У кн. жінка розповіла про 162 дні, які провела у рос. окупації] / Юлія Ковалишена // СУСПІЛЬНЕ:НОВИНИ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://suspilne.media/419814-162-dni-u-rosijskij-okupacii-u-vinnici-prezentovali-knigu-sodennik-pereselenki-z-mariupola/> (дата звернення: 25.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.03.2023.

53. Ковалишена, Ю. У Вінниці зібрали понад 300 книг для Чорнобаївки [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Юлія Ковалишена // СУСПІЛЬНЕ:НОВИНИ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://suspilne.media/387512-u-vinnici-zibrali-ponad-300-knig-dla-cornobaivki/> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 16.02.2023.

54. Кожне фото – наче кадр із фільму : [у від. худож. культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського відкрилась персон. вист. вінниц. фотохудожниці Таїсії Левченко] // Вінниччина. – 2023. – 19 лип. – С. 10 : фот.

55. «Конституція України: від витоків до сьогодення» – на Вінниччині обговорили етапи та особливості формування Основного Закону держави [Електронний ресурс] : [до 27-ї річниці прийняття Конституції України у філії ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся круглий стіл «Конституція України: від витоків до сьогодення»] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://www.vin.gov.ua/gromada/diialnist-hromadskykh-organizatsii-vinnuchchynu> (дата звернення: 30.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 27.06.2023.

56. Лазаренко, В. Відкриття виставки Наталі Павлусенко «Герої козацької України» у ВОУНБ ім. В. Отамановського [Електронний ресурс] : [10 жовт. 2023 р. у від. худож. культури та мистецтв ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулося відкриття вист. Наталі Павлусенко «Герої козацької України», яку організовано за підтримки КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» та ГО «ОВВ “Подільський щит”»] / Володимир Лазаренко // Вінниц. акад. без перерв. освіти : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/ourns> (дата звернення: 22.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 10.10.2023.

57. Левицька, О. «Майстриня слова для душі» : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського пройшла твор. зустріч з поетесою, пісняркою, громад. та культур. діячкою Світланою Травневою] / Ольга Левицька // Вінниччина. – 2023. – 15 берез. – С. 16.

58. Лехова, М. До 14 лютого у Вінниці збиратимуть книги для Чорнобаївки. Потрібна дитяча література [Електронний ресурс] : [літ. збиратимуть в ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Марія Лехова // 20 хвилин : сайт новин. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vn.20minut.ua/Podii/do-14-lyutogo-u-vinnitsi-zbiratimut-knigi-dlya-chornobayivki-potribna--11766940.html> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 10.02.2023.

59. Літературна премія Руданського назвала переможців [Електронний ресурс] : [на Вінниччині назвали переможців Всеукр. літ.-мист. премії ім. Степана Руданського, яку вручають за кращі гумор. та сатир. тв. Серед членів журі – дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Л. Б. Сенік. Є фото] // Укрінформ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3802599-literaturna-premia-rudanskogo-nazvala-peremozcv.html#> (дата звернення: 30.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.12.2023.

60. Літературно-мистецьке свято «Рідна мова – серця мого подих» відбулось у Вінниці [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/ournj> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 22.02.2023.

61. Літературно-мистецький захід «Василь Стус – постать, що єднає Україну» (у рамках Стусівських читань, присвячених 85-й річниці від дня народження українського поета, Героя України Василя Семеновича Стуса (1938–1985)) [Електронний ресурс] : [19 січ. 2023 р. в чит. залі від. док. із гуманітар., тех. та природ. наук ВОУНБ ім. В.

Отамановського відбувся літ.-мист. захід «Василь Стус – постать, що єднає Україну» // Вінницька академія безперервної освіти : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/ougrmv> (дата звернення: 23.01.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 19.01.2023.

62. «Локальна пам'ять»: відкриття виставки на Чернігівщині та просвітницька робота з молоддю на Вінниччині та Одещині [Електронний ресурс] : [серед переліку заходів згадується інформ. година «Демократія: Україна і світовий вимір» до Міжнар. дня демократії та традиц. вересневі Стусів. читання «І в смерті з рідним краєм поріднюсь...» до дня пам'яті поета та дисидента Василя Стуса, що відбулися в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // УІНП : офіц. вебсайт Українського інституту національної пам'яті. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://uinp.gov.ua/pres-centr/novyny/lokalna-pamyat-vidkryttya-vystavky-na-chernigivshchyni-ta-prosvitnytska-robotaz-moloddyu-na-vinnychchyni-ta-odeshchyni> (дата звернення: 24.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 22.09.2023.

63. Медична гуманітарна допомога в реаліях війни: співпраця з благодійними організаціями [Електронний ресурс] : [18 лип. 2023 р. у від. мед. наук ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся круглий стіл на тему: «Медична гуманітарна допомога в реаліях війни»] // Щотижневик «АПТЕКА» : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/670873> (дата звернення: 20.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 21.07.2023.

64. Ми різні, та єдині. Нас єднає Україна! [Електронний ресурс] : [від. док. із гуманітар., тех. та природ. наук ВОУНБ ім. В. Отамановського провів акцію «Ми різні, та єдині. Нас єднає Україна!», під час якої молодь читала патріот. вірші] // YouTube : вебсервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 03:29 хв.). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=hZWZxHUjxc0> (дата звернення: 20.08.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 10.08.2023. – Канал користувача на YouTube: Вінницька ОУНБ ім. В. Отамановського.

65. Михайлів, Є. У Вінниці влаштували творчий вечір «Поетична мозаїка Ліни Костенко» [Електронний ресурс] : [у Вінниці, на базі підприємства незрячих, з нагоди дня народж. укр. поетеси Ліни Костенко влаштували твор. вечір. З його проведенням допомогли працівники ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Євгеній Михайлов // 20 хвилин : сайт новин. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vn.20minut.ua/Kontserty/u-vinnitsi-vlashtovali-tvorchiy-vechir-poetichna-mozayika-lini-kostenk-11780988.html> (дата звернення: 20.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 27.03.2023.

66. Михайлов, М. Визначили найкращих незрячих шашкістів : [у Вінниці, на базі вінниц. підприємства Укр. т-ва сліпих, провели традиц. змагання із шашок-64 серед спортсменів із порушенням зору. Перше місце посів тотально незрячий кандидат у майстри спорту України Іван Люлик, друге – тотально незрячий першорозрядник, бібліотекар ВОУНБ ім. В. Отамановського Леонід Кучерук] / Михайло Михайлов // Поділ. зоря. – 2023. – 14 груд. – С. 8 : фот.

67. На Вінниччині визначили переможців щорічної премії обласної Ради ім. С. Руданського [Електронний ресурс] : [20 груд. заст. голови облради Ігор Івасюк провів засідання журі з присудження щоріч. премії ім. Степана Руданського. Нагородження лауреатів відбудеться 4 січ. 2024 р. у ВОУНБ ім. В. Отамановського. Серед членів журі –

дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Л. Б. Сенік. Є фото] // Вінницька обласна рада : офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://vinrada.gov.ua/na-vinnichchini-viznachili-peremozhciv-schorichnoi-premii-oblasnoi-radi-im-s-rudanskogo.htm> (дата звернення: 25.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.12.2023.

68. На Вінниччині відбувся круглий стіл «Диктатори кремля: злочини проти української нації» – ще один крок до відновлення історичної правди про голодомори в Україні [Електронний ресурс] : [25 квіт. у чит. залі ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся круглий стіл «Диктатори кремля: злочини проти української нації»] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <http://surl.li/ourmb> (дата звернення: 30.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 26.04.2023.

69. На Вінниччині відбувся круглий стіл «Ми б'ємося за те, чому нема ціни в усьому світі – за Батьківщину» [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.vin.gov.ua/departament-informatsiinoi-diialnosti-ta-komunikatsii-z-hromadskistiu/53114-na-vinnichchini-vidbuvsia-kruhlyi-stil-my-biemosia-za-te-chomu-nema-tsiny-v-usomu-sviti-za-batkivshchynu> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 23.02.2023.

70. Нагороджені лавреати літпремії ім. В. Кобця [Електронний ресурс] : [нагородження відбулось під час літ. вечора «В товаристві Кобця Василя», який відбувся в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/nahorodzheni-lavreaty-litpremiiji-im-v-kobtsya/> (дата звернення: 22.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 03.11.2023.

71. Нагородження лауреатів премії ім. Володимира Вовкодава [Електронний ресурс] : [21 груд. 2023 р. у ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулося відзначення та нагородження лауреатів обл. краєзнав. премії ім. Володимира Вовкодава] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/nahorodzhenya-laureativ-premiiji-im-volodymyra-vovkodava/> (дата звернення: 25.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 21.12.2023.

72. Народжений жити вічно : [вечір пам'яті вінничанина, бійця Тероборони ЗСУ Олександра Божка «Народжений жити вічно», приуроч. до роковин його загибелі, відбувся в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінниччина. – 2023. – 10 трав. – С. 3 : фот.

73. Обласний семінар-практикум для бібліотечних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти [Електронний ресурс] : [Вінниц. держ. центр естет. виховання учнів проф.-тех. навч. закладів 16 берез. 2023 р. провів обл. семінар-практикум для бібл. працівників закладів проф. (проф.-тех.) освіти на тему: «Бібліотека в сучасному форматі: інтеграція у національний інформаційний простір» на базі ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницький державний центр естетичного виховання учнів професійно-технічних навчальних закладів : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://vdcevuptnz.vn.ua/3068-2/> (дата звернення: 26.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 16.03.2023.

74. Осінні вітшування Василя Стуса [Електронний ресурс] : [4 верес. 2023 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського пройшли традиц. вересневі Стусів. читання «І в смерті з рідним краєм поріднюсь...»] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/osinni-vinshuvannya-vasylya-stusa/> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 04.09.2023.

75. Палієнко, М. Проблеми взаємодії архівів і суспільства задля збереження пам'яті на Міжнародній конференції та воркшопах в Університеті Миколая Коперніка : [у наук. заході взяла участь зав. сектору «Американська студія» К. Скомаровська, яка представляла Укр. бібл. асоціацію, Вінниц. ОУНБ ім. В. Отамановського, поділилася досвідом дослідж. усної історії та проєкт. діяльності б-ки] / М. Палієнко // Архіви України. – 2023. – № 2 (335). – С. 150–157 : кольор. фот.

76. Переможців щорічної премії імені Степана Руданського визначили у Вінницькій обласній раді [Електронний ресурс] : [20 груд. заст. голови облради Ігор Івасюк провів засідання журі з присудження щоріч. премії ім. Степана Руданського. Нагородження лауреатів відбудеться 4 січ. 2024 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінниця сьогодні : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://today.vn.ua/peremozhtsiv-shhorichnoyi-premiyi-imeni-stepana-rudanskogo-vyznachyly-u-vinnytskij-oblasnij-radi/> (дата звернення: 25.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.12.2023.

77. «Петриківка» для кожного : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулося відкриття вист. «Петриківський розпис»] // Вінниччина. – 2023. – 23 серп. – С. 7.

78. Письменницькі збори 2023 року [Електронний ресурс] : [7 груд. 2023 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулися збори Вінниц. обл. письмен. орг.] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/pysmennytski-zbory-2023-roku/> (дата звернення: 20.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 07.12.2023.

79. Погорецький, В. У Вінниці відбулась творча зустріч з поетом Станіславом Новицьким [Електронний ресурс] / Володимир Погорецький // Золота пектораль : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/ourlq> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 11.02.2023.

80. Праведна, Д. «Україна не просто переможе, а й переродиться у вогні війни»: у Вінниці презентували книгу з історіями людей в окупації [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулась творча зустріч з письменницею Тетяною Дугельною та худож. Світланою Теренчук. На заході презентували кн. «Україна. Відроджена у вогні. Хроніки перемоги», на обкл. якої зображена картина «Калинова мати» вищевказ. худож.] / Діана Праведна // iVin: інформ. Вінниччина : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://i-vin.info/news/ukrayina-ne-prosto-peremozhe-a-u-pereroditsya-u-vogni-viyni--u-vinnici-prezentovali-knigu-z-istoriyami-lyudey-v-okupatsiyi--5708.html> (дата звернення: 13.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 09.06.2023.

81. Презентація книги «Євреї Вінниччини: історія та долі» [Електронний ресурс] : [31 серп. 2023 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулась презентація кн. Андрія Баніти, біограф. довід. – «Євреї Вінниччини: історія і люди. Випуск 1. Гайсинщина»] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. –

Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://www.vin.gov.ua/upravlinnia-u-spravakh-natsionalnosti-ta-relihii/57126-prezentatsiia-knyhu-yevrei-vinnychchynu-istoriia-ta-doli> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 01.09.2023.

82. Презентація книги Ганни Секрет [Електронний ресурс] : [8 серп. 2023 р. в приміщенні ВОУНБ ім. В. Отамановського пройшла презентація кн. відомої тележурналістки, Ганни Секрет «ВІД «БАЛІСТУ НА ГУРБУЗІ» ДО «ТЕАТРУ НА ГОРОДІ»] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://krasnoslov.org.ua/prezentatsiya-knyhu-hanny-sekret/> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 08.08.2023.

83. Презентація книги Дмитра Іванціва у Вінниці [Електронний ресурс] : [10 серп. 2023 р. в приміщенні ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулася презентація кн. письменника Дмитра Іванціва «МИ – ВОНИ»] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://krasnoslov.org.ua/prezentatsiya-knyhu-dmytra-ivantsiva-u-vinnytysi/> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 10.08.2023.

84. Презентація книги Сергія Деркача «На фронті спека. Можливий “Град”» [Електронний ресурс] : [10 жовт. 2023 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://krasnoslov.org.ua/prezentatsiya-knyhu-serhiya-derkacha-na-fronti-speka-mozhlyvyj-hrad/> (дата звернення: 22.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 10.10.2023.

85. Презентація тритомника Юрія Плясовиці про Вінницю [Електронний ресурс] : [17 жовт. 2023 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулася презентація трилогії вінниц. письменника, заслуж. архітектора України Юрія Плясовиці «AVE VINNYTSLIA», котра вийшла в серії Видав. Дому «Моя Вінниччина» (вип. 80, 81, 82)] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://krasnoslov.org.ua/prezentatsiya-trytomnyka-yuriya-plyasovytsi-pro-vinnytysu/> (дата звернення: 22.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 18.10.2023.

86. Презентували книгу «Євреї Вінниччини: історія та долі» [Електронний ресурс]: [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулась презентація кн. Андрія Баніти, біогр. довід. «Євреї Вінниччини: Випуск 1. Гайсинщина»] // Новини Вінниці : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://news.vn.ua/prezentuvaly-knyhu-yevrei-vinnychchynu-istoriia-ta-doli/> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 03.09.2023.

87. Природа та війна: як військове вторгнення Росії впливає на довкілля України [Електронний ресурс] : [у Вінниці відбулась конф., присвяч. Всесвіт. Дню дикої природи. Захід пройшов у зміш. форматі на базі ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Харківський національний університет внутрішніх справ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://univd.edu.ua/uk/news/15419> (дата звернення: 26.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 07.03.2023.

88. Про те, як ми вистояли : [до річниці повномаштаб. рос. вторгнення в Україну в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся круглий стіл «Ми б'ємося за те, чому нема ціни в усьому світі – за Батьківщину»] // Вінниччина. – 2023. – 1 берез. – С. 6 : фот.

89. Редько, Т. Відомий український письменник Сергій Сай-Боднар презентував у Вінниці книгу про рідну школу : [презентація відбулася в ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Тетяна Редько // 33-й канал. – 2023. – 25 жовт. – С. 6.

90. Редько, Т. Гроза вати В'ятрович у Вінниці : [презентація кн.-альбому В. В'ятровича «УПА. Історія нескорених» та «Наша столітня» відбулася 24 трав. в ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Тетяна Редько // 33-й канал. – 2023. – 31 трав. – С. 9 : фот.

91. Романи, повісті, поезії і гуморески будуть читати захисники на передовій [Електронний ресурс] : [вінниц. бібліотекарі передали військовим, які несуть службу на передових позиціях, україномовні худож. кн. Так працівники ВОУНБ ім. В. Отамановського долучилися до всеукр. акції «Бібліотека українського воїна»] // YouTube : вебсервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 00:32 хв.). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=dN8igF5v1Fc> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 13.02.2023. – Канал користувача на YouTube: Телеканал ВІТА.

92. Рудницька, О. На Вінниччині визначили переможців щорічної премії облради імені Степана Руданського [Електронний ресурс] : [серед членів журі – дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Л. Б. Сенік. Є фото] / Олеся Рудницька // На Парижі : інформ. портал. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://nparise.com/posts/navinnychchyni-vuznachyly-peremozhstiv-shchorichnoi-premii-oblrady-imeni-stepana-rudanskoho> (дата звернення: 30.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.12.2023.

93. Сегеда, Ю. Знати історію, поважати людей : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулася презентація біогр. довід. Андрія Баніта «Євреї Вінниччини: історія і люди. Випуск 1. Гайсинщина»] / Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2023. – 6 верес. – С. 6 : фот.

94. Сегеда, Ю. У кожному томі – розділ про Вінниччину : [завдяки добротин. акції «Національна академія наук України – бібліотекам» ВОУНБ ім. В. Отамановського та б-ка ВДПУ ім. М. Коцюбинського отримали 69 пр. фундамент. вид. народознав. та мистецтвознав. спрямування від Ін-ту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України] / Василь Вербецький // Вінниччина. – 2023. – 15 листоп. – С. 10.

95. Сенік, Л. Бібліотеки стали центрами добра : [напередодні Всеукр. дня бібліотек інтерв'ю з дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Ларисою Сенік та її заст. з наук. роботи та інформатизації Галиною Слотюк] / Лариса Сенік, Галина Слотюк ; записав Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2023. – 27 верес. – С. 6–7 : фот.

96. 79-та річниця з дня депортації кримськотатарського народу [Електронний ресурс] : [17 трав. 2023 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського для студентів Вінниц. міжрегіон. вищого проф. училища, представлено док. стрічку: «Депортація кримських татар. Як вижили?» та проведено інформ. годину: «У жорнах політичних репресій», присвяч. Дню боротьби за права кримськотатар. народу] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://www.vin.gov.ua/upravlinnia-u-spravakh-natsionalnostei-ta-relihii/55012-79-ta-richnytsiaz-dnia-deportatsii-krumskotatarskoho-narodu> (дата звернення: 26.05.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 18.05.2023.

97. Скрипник, В. «Нарис не читав, але написано добре» : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся вечір пам'яті Юрія Бондаренка і презентація його кн. «Останній танк», ред.-упоряд. якої є Віктор Мельник, передм. написав Михайло Каменюк] / Віктор Скрипник // *Голос України*. – 2023. – 7 черв. – С. 9 : фот.

98. Скрипник, В. «Нарис не читав, але написано добре». Гарний був журналіст : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся вечір пам'яті Юрія Бондаренка і презентація його кн. «Останній танк», ред.-упоряд. якої є Віктор Мельник, передм. написав Михайло Каменюк] / Віктор Скрипник // *RIA*. – 2023. – 3 трав. – С. 18 : фот.

99. Скрипник, В. Вінниця: Слово – теж зброя у боротьбі з ворогом [Електронний ресурс] : [названо лауреатів Всеукр. літ. премії імені Михайла Коцюбинського. Другий рік поспіль журі визначає переможців найдавнішої літ. премії в умовах воєн. часу. Вінниц. ОВА й обл. рада не припинили фінансування змагання літераторів. Нині на розгляд надійшло 30 друк. творів, у 2021-му їх було 65. Автори проживають у різних регіонах держави. З кожною з кн., поданою на конкурс, охочі мали можливість ознайомитися на вист. в ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Віктор Скрипник // *Голос України* : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/news/185576> (дата звернення: 20.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 13.09.2023.

100. Скрипник, В. Вінниччина: Стуса вшановують цивільні та військові [Електронний ресурс] : [акцію «До Стуса на Різдво» організували працівники ВОУНБ ім. В. Отамановського та викладачі і студенти ДонНУ біля пам'ятника поета] / Віктор Скрипник // *Голос України* : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/news/173739> (дата звернення: 13.01.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 08.01.2023.

101. Скрипник, В. У Вінниці відбулась презентація книги «Останній танк» : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулась презентація кн. «Останній танк», її авт. став колиш. журналіст газ. «Вінницька правда» (нині «Вінниччина») Юрій Бондаренко, який помер у 1990 р., а ініціював її підгот. журналіст і письменник Віктор Мельник] / Віктор Скрипник // *Вінниччина*. – 2023. – 10 трав. – С. 4 : фот.

102. Слотюк, Г. Проект «Голоси живої історії»: формуємо електронну карту пам'яті України / Галина Слотюк // *Бібл. планета*. – 2023. – № 2. – С. 25–27. – Бібліогр. в кінці ст.

103. «СОН ЦЕ»: вінничанин Віктор Крупка здобув літературну [Електронний ресурс] : [вінниц. поет і письменник Віктор Крупка став лауреатом щоріч. Всеукр. літ. премії ім. Михайла Коцюбинського. З кожною кн., поданою на конкурс, охочі мали можливість ознайомитися на вист. в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // *Ми Вінничани* : сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vinnychany.info/vinnytsia/son-tse-vinnychanyn-viktor-krupka-zdobuv-literaturnu-premiu/> (дата звернення: 21.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 19.09.2023.

104. Степанчук, Ю. Про презентацію нових видань істориків університету [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулась презентація монографії «Яків Огородник. Гетьманування Івана Скоропадського», уклад. якої є Валерій Рекрут та Юрій Степанчук, а також кн. Валерія Рекрута, Сергія Гальчака та Костянтина Завальнюка «Непрочитані сторінки життєпису і поезики Лавра Миронюка»] / Юрій Степанчук // *Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла*

Коцюбинського : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.vspu.edu.ua/index.php?event=3894> (дата звернення: 30.05.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 03.05.2023.

105. Стусівські читання «І в смерті з рідним краєм поріднюсь...» [Електронний ресурс] : [4 верес. 2023 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського пройшли традиц. вересневі Стусів. читання «І в смерті з рідним краєм поріднюсь...»] // Вінницька академія безперервної освіти : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.academia.vinnica.ua/index.php/uk/news/1852-stusivski-chitannya-i-v-smerti-z-ridnim-kraem-poridnyus> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 04.09.2023.

106. Творча зустріч Лариси Сичко [Електронний ресурс] : [21 листоп. 2023 р. у чит. залі від. док. із гуманітар., тех. та природ. наук ВОУНБ ім. в. Отамановського відбулась презентація другої частини худож.-іст. повісті Лариса Сичко «В'яр»] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/tvorcha-zustrich-larysy-sychko> (дата звернення: 20.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 21.11.2023.

107. Творчий вечір Віктора Крупки [Електронний ресурс] : [відбувся в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Краснослов : сайт Вінниц. обл. орг. НСПУ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kranoslov.org.ua/tvorchij-vechir-viktora-krupky/> (дата звернення: 22.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 25.10.2023.

108. Триває збір допомоги постраждалим жителям Херсонщини [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Вінницька обласна рада : офіц. інформ. сайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://vinrada.gov.ua/trivae-zbir-doromogi-postrazhdalim-zhitelyam-hersonschini.htm> (дата звернення: 20.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 14.06.2023.

109. У Вінниці визначили переможців літературно-мистецької премії ім. С. Руданського [Електронний ресурс] : [серед членів журі – дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Л. Б. Сенік. Є фото] // ВІТАТБ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/kultura/u-vinnytsi-vyznachyly-peremozhtsiv-0> (дата звернення: 30.12.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 20.12.2023.

110. У Вінниці відбулася презентація книги про культурну спадщину Гайсинщини [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулася презентація кн. «Євреї Вінниччини: Випуск 1. Гайсинщина», авт. якої є Андрій Баніт] // Вінниця Преспоінт : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://presspoint.in.ua/2023/09/03/u-vinnytsi-vidbulasia-prezentatsiia-knyhu-pro-kulturnu-spadshchynu-haunsynshchynu/> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 03.09.2023.

111. У Вінниці збирають книги для бібліотек Чорнобаївки [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського збирають кн. для б-к Чорнобаївки] // iVin: інформ. Вінниччина : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://i-vin.info/news/u-vinnytsi-zbirayut-knizhki-dlya-bibliotek-chornobayivki-4736.html> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 10.02.2023.

112. У Вінниці зібрали понад 300 книг для Чорнобаївки [Електронний ресурс] : [літ. приносять містяни й дарують вінниц. письменники, збір у ВОУНБ ім. В. Отамановського розповіла Суспільному дир. б-ки – Лариса Сенік] // YouTube : вебсервіс. – Електрон. відеодані (1 файл: 03:43 хв.). – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=VGL7IB7wqrs&t=2s> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 16.02.2023. – Канал користувача на YouTube: Суспільне Вінниця.

113. У Вінниці обговорили перспективи розвитку наукової бібліотеки ім. В. Отамановського [Електронний ресурс] : [голова Вінниц. облради В'ячеслав Соколовий та його заст. Ігор Івасюк 24 лип. зустрілися з дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Ларисою Сенік. Під час зустрічі поспілкувалися про роботу б-ки, проекти та плани на майбутнє. Обговорили проблеми й виклики, які постали перед колективом після початку повномасштаб. війни, та шляхи їх вирішення] // Телеканал ВІТА ТБ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/misto/u-vinnytsi-obhovoryly-perspektuvy-rozvytku> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 25.07.2023.

114. У Вінниці підготували виставку газетних публікацій до Дня Незалежності України [Електронний ресурс] : [«Ти будеш вічно жити, Україно!» – за такою назвою сектор газет. періодики ВОУНБ ім. В. Отамановського підгот. вист. газет. публ. до Дня Незалежності України] // Телеканал ВІТА ТБ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/kultura/u-vinnytsi-pidhotuvaly-vystavku-hazetnykh> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 22.08.2023.

115. У Вінниці презентували книжку віршів Юрія Піжука [Електронний ресурс] : [презентація кн. вінниц. поета Юрія Піжука «Обпалені війною» відбулась у ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Новини Вінниці : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://news.vn.ua/u-vinnytsi-prezentuvaly-knyzhku-uirshiv-yurii-pizhuka/> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 21.02.2023.

116. У Вінниці презентували перший випуск книги «Євреї Вінниччини: історія та долі» [Електронний ресурс] : [31 серп. у Вінниці в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулась презентація кн. Андрія Баніти «Євреї Вінниччини: Випуск 1. Гайсинщина»] // Телеканал ВІТА ТБ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/kultura/u-vinnytsi-prezentuvaly-pershyy-vypusk> (дата звернення: 10.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 01.09.2023.

117. У Вінницькій бібліотеці імені Отамановського збирають книги для бібліотек Чорнобаївки [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського збираються кн. для книгозбірень Чорнобаївки] // Вежа : вінниц. інформ. портал. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vezha.ua/u-vinnytskij-bibliotetsi-imeni-otamanovskogo-zbyrayut-knygu-dlya-bibliotek-chornobayivku/> (дата звернення: 20.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 09.02.2023.

118. У Вінницькій науковій бібліотеці відбувся круглий стіл «Ми б'ємося за те, чому нема ціни в усьому світі – за Батьківщину» [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського] // Новини Вінниці : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://news.vn.ua/u-vinnytskiy-naukoviy-bibliotetsi-vidbuvsia-kruhlyy-stil-my-b-emosia-za-te->

chomu-nema-tsiny-v-usomu-sviti-za-batktivshchynu/ (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 23.02.2023.

119. Укрінформівець Сай-Боднар у Вінниці презентував книгу «Зошит з історії Каришківської школи» [Електронний ресурс] : [заслуж. журналіст України, укрінформівець Сергій Сай-Боднар у Вінниці в ВОУНБ ім. В. Отамановського презентував кн. «Зошит з історії Каришківської школи» про освітян та учнів навч. закладу зі свого рід. села] // УКРІНФОРМ : Мультимед. платформа іномовлення України : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3776140-ukrinformives-sajbodnar-u-vinnici-prezentuvav-knigu-zosit-z-istorii-kariskivskoi-skoli.html> (дата звернення: 22.11.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 19.10.2023.

120. Уретій, О. У Вінниці відбулась презентація книг Володимира В'ятровича [Електронний ресурс] : [відбулась презентація кн. історика, публіциста, держ. та громад. діяча Володимира В'ятровича «УПА. Історія нескорених» та «Наша столітня» в ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Оксана Уретій // АрміяInform : вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://armyinform.com.ua/2023/05/25/u-vinnyczi-vidbulas-prezentacziya-knyg-volodymyra-vyatrovycha/> (дата звернення: 13.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 25.05.2023.

121. Усна історія: теорія, практика та перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 жовт. 2022 р., м. Вінниця / Вінниц. обл. військ. адмін., Департамент гуманітар. політики, Упр. культури та креативних індустрій ; голова редкол. Г. М. Слотюк ; упоряд. П. І. Цимбалюк. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2023. – 300 с. – Зі змісту: Зі змісту: [ст. працівників б-ки]:

Сеник, Л. Б. Шановне товариство! : [привітання] / Л. Б. Сеник. – С. 5–6;

Слотюк, Г. М. Бібліотеки Вінниччини: досвід усноісторичних досліджень / Г. М. Слотюк. – С. 69–72;

Антонюк, О. Ю. Електронна база даних «Усна історія» та фонд усноісторичних досліджень як складові історичної пам'яті України / О. Ю. Антонюк. – С. 72–85;

Цимбалюк, П. І. Друковані видання за результатами усноісторичних досліджень з фонду Вінницької ОУНБ / П. І. Цимбалюк. – С. 103–107;

Антонюк, О. Ю. Павло Ткачук: «Я війну побачив дуже ще малим» / О. Ю. Антонюк. – С. 124–129;

Киричок, Л. О. «...Любив людей, любив цей світ, любив життя...»: розповідь О. В. Дудар про життєвий шлях репресованого радянською владою В. О. Джурика / Л. О. Киричок, Н. П. Мамчур, І. М. Яринчак, М. Л. Жилюк. – С. 129–144;

Колосова, Л. Ю. Чорна Фаїна Михайлівна: «...Моя праця – мене возвеличувала!» / Л. Ю. Колосова. – С. 144–152;

Кристофорова, Т. П. Голодомор 1932–33 рр. З розповіді Таміли Семенівни Сеник (с. Жеребилівка Могилів-Подільського району Вінницької області) / Т. П. Кристофорова. – С. 152–156;

Кристофорова, Т. П. Голодомор 1946–1947 рр. Зі спогадів Сеник Таміли Семенівни (с. Жеребилівка Могилів-Подільського району Вінницької області) / Т. П. Кристофорова. – С. 157–163;

Мельник, Н. М. Радянське повсякдення зі спогадів Валентини Трифонівни Ліщук / Н. М. Мельник. – С. 163–172;

Слотюк, Г. М. Тріскун Паша Миколаївна: «У селі лишилися, коли забрали усіх у Німеччину, собаки й малі діти» / Г. М. Слотюк. – С. 172–174;

Белоус, Д. О. Оповідь переселенки Федорчук Лілії Расимівни / Д. О. Белоус. – С. 184–188;

Березюк, Н. В. «А зараз просто стиль життя змінився...» (спогади переселенки з міста Макіївки Донецької області – Баркової Олени Вікторівни) / Н. В. Березюк, Т. О. Кушнірук. – С. 188–193;

Глуха, М. А. Галина Захарівна та Василь Іванович Черновські пережили окупацію на Донбасі та відчули на собі всі жахи війни / М. А. Глуха. – С. 193–199;

Джуринська, Т. О. Хроніки Євромайдану: розповідь очевидця / Т. О. Джуринська. – С. 200–203;

Джуринська, Т. О. Погляд зсередини. Поділля очима донеччанина / Т. О. Джуринська. – С. 203–207;

Зелена, О. М. Моя історія: спогади переселенки з Донбасу (Тихої Анастасії Олександрівни з Дебальцевського району Донецької області) / О. М. Зелена. – С. 207–211;

Зіньковська, О. О. Семенюк Наталія Миколаївна: «Майдан – не місце, а спільнота, де люди, об'єднані єдиною метою, боролись за краще майбутнє своєї країни» / О. О. Зіньковська, Н. Г. Стойко. – С. 211–224;

Козак, Н. В. Соліна Юлія Іванівна: «Майдан у мене, у першу чергу, асоціюється із нашим майбутнім» / Н. В. Козак, Н. Г. Стойко. – С. 229–243;

Коновальчук, О. М. Події на Майдані: розповідь учасниці О. В. Дмитрів / О. М. Коновальчук. – С. 243–253;

Ружанська, В. П. Піддубний Михайло Іванович: «...Майдан для мене – це є Революція Гідності!» / В. П. Ружанська. – С. 253–256;

Середюк, В. Я. Розповідь Л. М. Петровської, очевидиці подій на Майдані / В. Я. Середюк. – С. 256–260;

Хачатурян, І. В. «Моя країна – моє коріння»: оповідь переселенки Г. М. Розанової / І. В. Хачатурян. – С. 260–266;

Шейкіна, І. А. «Вірність і зневіра»: спогади М. Л. Кичі, учасника Майдану / І. А. Шейкіна. – С. 266–270;

Момотюк, Ю. М. Катерина Ковальова: «Живу, працюю і співаю» (розповідь про життєвий шлях, поетичну діяльність та фольклорний ансамбль «Вербиченька») / Ю. М. Момотюк. – С. 291–298.

122. Участь у презентації поетичної збірки [Електронний ресурс] : [здобувачі вищ. освіти Харків. нац. ун-ту внутр. справ взяли участь у презентації кн. «Обпалені війною», яка відбулася в чит. залі ВОУНБ ім. В. Отамановського. Авт. кн. – голова профспілки працівників держ. установ України Юрій Піжук] // Харківський національний університет внутрішніх справ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://univd.edu.ua/uk/news/15195> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 16.02.2023.

123. Фармацевт – гуманна та необхідна професія [Електронний ресурс] : [13 верес. 2023 р. в чит. залі ВОУНБ ім. В. Отамановського відбувся проф.-практ. семінар «Фармацевт-гуманна і необхідна професія» в рамках круглого столу до Дня фармацевт. працівника України] // Вінницький медичний фаховий коледж ім. акад. Д. К. Заболотного : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://vmc.vn.ua/index.php/podiji>

(дата звернення: 20.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 15.09.2023.

124. Фармацевт – гуманна та необхідна професія [Електронний ресурс] : [у чит. залі від. док. із гуманітар., тех. та природ. наук ВОУНБ ім. В. Отамановського було проведено круглий стіл «Фармацевт – гуманна та необхідна професія» і наук.-практ. семінар] // Щотижневик «АПТЕКА» : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/675245> (дата звернення: 20.09.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 18.09.2023.

125. Федоренко, О. Вінницька обласна бібліотека збирає книги для Чорнобаївки [Електронний ресурс] : [в ВОУНБ ім. В. Отамановського] / Ольга Федоренко // СУСПІЛЬНЕ:НОВИНИ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://suspilne.media/380162-vinnicka-oblasna-biblioteka-zbiraє-knigi-dla-cornobaivki/> (дата звернення: 20.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 09.02.2023.

126. Федоренко, О. Як змінилися читацькі вподобання вінничан після початку повномасштабної війни [Електронний ресурс] : [з поч. повно масштаб. вторгнення змінилися чит. уподобання відвідувачів ВОУНБ ім. В. Отамановського. Про це «Суспільному» розповіла зав. від. абонементу Інга Шейкіна] / Ольга Федоренко // СУСПІЛЬНЕ:НОВИНИ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://suspilne.media/437124-ak-zminilisa-citacki-vpodobanna-vinnican-pisla-pocatku-rovnomasstabnoi-vijni/> (дата звернення: 26.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 08.04.2023.

127. Цимбалюк, П. І. Лучко Андрій Йосипович [Електронний ресурс] : [ст. про колиш. дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського (тодіш. ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва) А. Й. Лучка] / Павліна Іванівна Цимбалюк // Українська бібліотечна енциклопедія : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://surl.li/hrvbs> (дата звернення: 13.06.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 05.06.2023.

128. 06 квітня в ОУНБ ім. В. Отамановського відбулось відкриття книжково-ілюстративної виставки «Відомі роми на карті світу», яка присвячена Міжнародному дню ромів [Електронний ресурс] // Вінницька обласна військова адміністрація : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Вінниця, 2023. – Режим доступу: <https://www.vin.gov.ua/upravlinnia-u-spravakh-natsionalnostei-ta-relihii/54036-06-kvitnia-v-ounb-im-v-otamanovskoho-vidbulos-vidkryttia-knyzhkovo-iliustratyvnoi-vystavky-vidomi-romy-na-karti-svitu-iaka-prysviachena-mizhnarodnomu-dniu-romiv> (дата звернення: 26.04.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 06.04.2023.

129. [6 черв. 2023 р., у День журналіста, в обл.у медіа-центрі голова ОВА Сергій Борзов, голова облради В'ячеслав Соколовий та голова обл. орг.ї НСЖУ Василь Паламарчук відзначили кращ. медійників Почес. грамотами. У рамках заходу дир. Видав. Дому «Моя Вінниччина» Вадим Вітковський презентував кн. «Україна: журналісти на передовій». Після зустрічі в медіа-центрі прим. кн. В. Вітковський подарував дир. ВОУНБ ім. В. Отамановського Ларисі Сенік] // Вінниц. край. – 2023. – № 2. – С. 50.

130. [16 черв. 2023 р. в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулася презентація кн. відомого дипломата і науковця Бориса Гуменюка «Слово – зброя дипломата». Вона вийшла друком у серії «Твої люди, Вінниччино», яку започаткував Видав. Дім «Моя Вінниччина»] // Вінниц. край. – 2023. – № 2. – С. 2 : фот.

131. 16 лютого 2023 року завершила навчання група працівників обласних бібліотек [Електронний ресурс] : [з 9 по 16 лют. 2023 р. у Вінниц. обл. навч.-метод. центрі галузі культури мистецтв та туризму підвищували кваліфікацію працівники обл. б-к. У рамках тематики курсу тренерами ВОУНБ ім. В. Отамановського було підготовлено п'ять тренінгів] // ВОНМЦ : офіц. сайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.skm.vn.ua/?p=3967#more-3967> (дата звернення: 28.02.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 17.02.2023.

132. Ювілейна зустріч з Арсеном Зінченком : [з нагоди 75-річчя відомого історика, письменника та громад. діяча Арсена Зінченка в ВОУНБ ім. В. Отамановського відбулася твор. зустріч, на якій було презентовано бібліогр. покажчик «Джерело наснаги Арсена Зінченка»] // Вінниччина. – 2023. – 26 лип. – С. 9 : кольор. *фот.*